

AFFÄRSPLAN DEL 1
VA-SYSTEM 2023–2025
TILL KOMMUNERNA

Rent vatten. Ett jobb för livet.

1 Inledning	3	3 Affärsprocesser	28
2 Övergripande plan	4	3.1 Nuläge kommuner	28
2.1 Vision	4	3.1.1 Bjuvs kommun	28
2.1.1 Strategiska mål	4	3.1.2 Båstad kommun	29
2.2 Affärsidé	5	3.1.3 Helsingborgs stad	32
2.2.1 Strategiska mål	5	3.1.4 Landskrona stad	24
2.3 Målstruktur	6	3.1.5 Perstorps kommun	36
2.4 Omvärldsanalys	6	3.1.6 Svalövs kommun	37
2.4.1 Leverera Dricksvatten	6	3.1.7 Åstorps kommun	38
2.4.2 Rena Spillvatten	10	3.1.8 Örkelljunga kommun	40
2.4.3 Omhändertata Dagvatten	15	3.2 Processer	41
2.4.4 Klimatanpassning	16	3.2.1 Gemensamt för alla processer	41
2.4.5 Kund	17	3.2.2 Leverera dricksvatten	46
2.4.6 Digitalisering	21	3.2.3 Rena spillvatten	81
2.4.7 Säkerhet	23	3.2.4 Omhändertata dagvatten	101
2.5 Strategisk plan	25	3.2.5 Kund	109
2.6 Ekonomi	27		
2.6.1 Driftbudget	27		
2.6.2 Investeringsbudget	27		
2.6.3 Reinvesteringsbudget	27		

1 Inledning

Själva grunden för NSVAs existens, att tillhandahålla rent dricksvatten till invånare och företag i ägarkommunerna och sedan ta hand om avloppsvattnet och rena det innan det återförs till naturen, är en del av fundamenten för ett hållbart samhälle, vattnets kretslopp.

Bolagets anställda arbetar varje dag med arbetsuppgifter som direkt appellerar till flera av de områden som definierats i FNs globala hållbarhetsmål.

Grunden för NSVAs handlar om att vi ska

- Säkra VA-kompetens i regionen
- Skapa en optimal utveckling av det regionala VA-systemet
- Vara ett föredöme för samverkan i nordvästra Skåne

Utifrån vårt ursprungliga syfte har vi formulerat en Vision och en Affärsidé.

2 Övergripande plan

2.1 VISION

Visionen (vad vi vill uppnå):

NSVA är garanten för en hållbar och problemfri utveckling av vattenrelaterade frågor i Nordvästra Skåne.

2.1.1 Strategiska mål

2.1.1.1 Reningsverk klarar villkor och utsläppskrav

Beslutad formulering

Att våra reningsverk klarar villkor och utsläppskrav, vilket redovisas i bolagets miljöredovisning

2.1.1.2 Uppfylla Livsmedelsverkets villkor

Beslutad formulering

Att det dricksvatten vi levererar uppfyller Livsmedelsverkets villkor

2.1.1.3 Uppfylla dimensioneringskrav

Beslutad formulering

Att våra ledningsnät uppfyller de dimensioneringskrav som gäller

2.1.1.4 Redo för framtida utmaningar

Beslutad formulering

Att vi planerar och är redo för framtida utmaningar såsom kraftigare regn, stigande havs nivåer, sämre och/eller mindre råvatten, ändrad vattenförbrukning och krav på rening av fler ämnen i våra reningsverk.

2.1.1.5 Långsiktig hållbarhet

Beslutad formulering

Att va-systemen och vår verksamhet är långsiktigt hållbara och det mäter vi genom att vara gula eller gröna i alla parametrar i Svenskt Vattens Hållbarhetsindex.

2.1.1.6 Indikatorer för Strategiska mål

Som indikatorer på att vi rör oss i rätt riktning använder vi Svenskt Vattens Hållbarhetsindex (HBI).

Kommun	År	Hälsomässigt säkert vatten	Vattenkvalitet	Leveranssäkerhet	VA-planering	Klimatanpassning och översvämningssäkerhet	Nöjda brukare	Kommunikation	Hushållning med ändliga resurser	Hushållning med energi	Miljökrav	Vattentillgång	VA-anläggningens status	Driftstabilitet	Personalresurser och kompetens
Bjuv	2021	Grön	Gult	Rött	Grön	Rött	Gult	Gult	Rött	Gult	Gult	Gult	Rött	Grön	Grön
Båstad	2021	Rött	Rött	Rött	Rött	Gult	Gult	Gult	Rött	Rött	Gult	Gult	Rött	Rött	Rött
Helsingborg	2021	Gult	Grön	Rött	Rött	Rött	Gult	Gult	Grön	Rött	Gult	Gult	Rött	Rött	Rött
Landskrona	2021	Grön	Gult	Rött	Grön	Rött	Gult	Gult	Rött	Rött	Gult	Gult	Rött	Rött	Rött
Perstorp	2021	Gult	Rött	Rött	Rött	Rött	Gult	Gult	Rött	Rött	Gult	Gult	Rött	Rött	Rött
Svalöv	2021	Gult	Rött	Rött	Grön	Rött	Gult	Gult	Rött	Rött	Gult	Gult	Rött	Rött	Rött
Åstorp	2021	Rött	Grön	Rött	Grön	Rött	Gult	Gult	Rött	Rött	Gult	Gult	Rött	Rött	Rött
Örkelljunga	2021	Rött	Rött	Rött	Rött	Rött	Gult	Gult	Rött	Rött	Gult	Gult	Rött	Rött	Rött

Hållbarhetsindex visar på verksamhetens långsiktiga hållbarhet ur ett antal parametrar. Värderingen är grönt, gult och rött där röd färg indikerar att parametern inte är långsiktigt hållbar. Vi anser att en verksamhet som ska vara "garanten för en hållbar utveckling" ska vara grön eller gul i samtliga parametrar. I dagsläget finns några medvetna undantag, där kostnad/nytta eller platsens förutsättningar omöjliggör ett gult eller grönt resultat.

2.2 AFFÄRSIDÉ

Vår Affärsidé (vårt uppdrag) är att:

På affärsmässiga grunder leverera och utveckla hållbara vattentjänster som skapar samhällsnytta för delägarna och kundnytta för deras kunder.

I Affärsplanen sätter vi upp mål för utvecklingen av bolagets verksamhet, i grunden arbetar vi med att definiera hur våra produkter ska utvecklas. Dessa målsättningar stödjer vår affärsidé.

Våra strategiska mål för att uppfylla vår Affärsidé följer nedan.

2.2.1 Strategiska mål

2.2.1.1 Kostnadseffektivitet

Beslutad formulering

Att vara kostnadseffektiva i det arbete vi utför

2.2.1.2 God balans i utfört arbete

Beslutad formulering

Att ha en god balans i arbete utfört i egen regi respektive med externa resurser

2.2.1.3 Leverera efterfrågade produkter

Beslutad formulering

Att leverera de produkter som efterfrågas av våra ägare och kunder

2.2.1.4 Uppfylla servicelöften

Beslutad formulering

Att vår leverans uppfyller de servicelöften som vi utlovat

2.2.1.5 Professionellt bemötande

Beslutad formulering

Att våra kunder alltid får ett professionellt bemötande och vi följer kundens ärenden i hela processen vid kontakt med oss

2.2.1.6 Proaktiv kommunikation

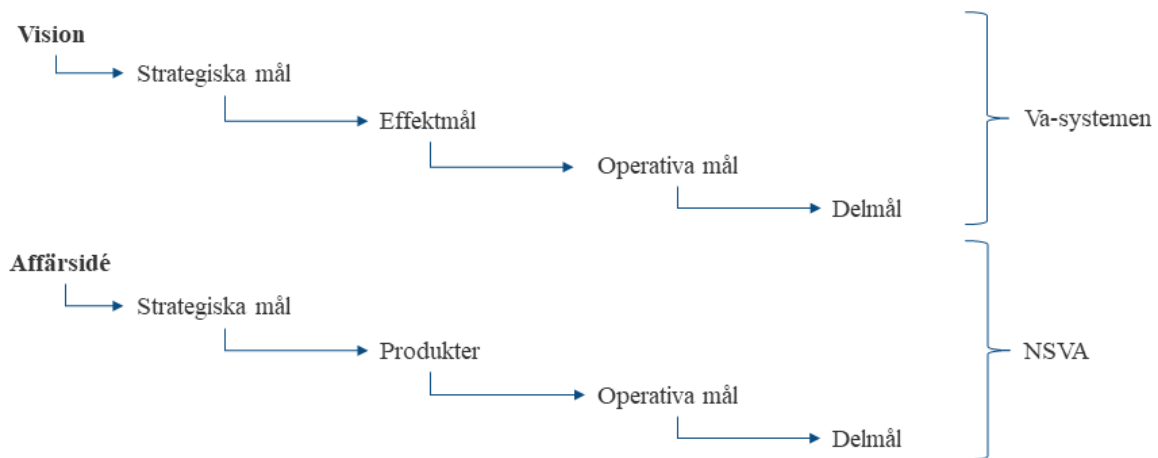
Beslutad formulering

Vi kommunicerar i första hand proaktivt vad vi gör så att våra kunder både vet när vi påverkar dem och på vilket sätt de påverkar vår verksamhet.

2.2.1.7 Indikatorer för strategiska mål

Som indikatorer för hur väl vi arbetar efter vår affärsidé använder vi våra produktblad, effektivitetsnyckeltal, våra servicelöften och NKI-mätningar.

2.3 MÅLSTRUKTUR

Kopplat till de strategiska målen finns de effektmål som beskriver vad den varaktiga nytta vi vill åstadkomma med våra operativa mål. De operativa målen kan i sin tur brytas ner i aktiviteter. I Affärsplanen finns inte aktiviteterna beskrivna.

2.4 OMVÄRLDSANALYS

2.4.1 Leverera Dricksvatten

Dricksvattendirektivet

Under 2020 har Regeringskansliet jobbat med genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv(EU) 2020/2184. Detta innebär att ett betänkande (SOU 2021:81) gällande En säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet (allmänt kallat Nya Dricksvattendirektivet) går ut på en remiss till flera parter för att sedan godkännas av riksdagen. Direktivet innehåller flera punkter som innebär en uppstramning inom flera områden för dricksvattenproduktion men framför allt på fyra områden. Direktivet ska vara infört i januari 2023.

- Uppströmsarbetet vid vattentäkter – innebär att verksamhetsutövaren ska genomföra RSA (risk- och sårbarhetsanalyser) för tillrinningsområdena och vidtagna åtgärder för att skydda råvattenområdena.
- Material i kontakt med dricksvatten – innebär att Boverket ansvarar för att ta fram en lista på vad som är godkända material och produkter som får vara i kontakt med dricksvatten.
- Vattenläckage – innebär att dricksvattenläckage ska rapporteras Livsmedelsverket som i sin tur ska rapportera till EU. Om läckagenivåerna överstiger fastställda tröskelvärden ska åtgärdsplaner tas fram. Tröskelvärdena fastställs av regeringen och ska anpassas till EU-kommissionens krav.
- Information till allmänheten – innebär att verksamhetsutövarna ska lämna information till allmänheten om dricksvattnet. Informationen kan till exempel innehålla var uppfodring av vattnet görs, behandlingsmetoder, analysresultat, med mera. Delar av informationen kan klassas som "känsliga" uppgifter och här är det verksamhetsutövaren som avgör vad som är skyddsvärdinformation som inte lämnas ut.

NSVA har redan börjat att ta hänsyn till de nya direktiven i vår planering men det stora jobbet kommer när föreskrifterna från de ansvariga myndigheterna når oss. Implementeringen kommer att göras successivt med förhållning till vilka tidsaspekter som finns i dessa.

WSP - Water Safety Plan

NSVA arbetar idag med egenkontroll, HACCP och RSA fortlöpande och resultatet redovisas för våra kontrollmyndigheter. I samband med vad som sägs i det nya dricksvattendirektivet ser vi att med de olika delarna behöver utvecklas och förbättras. I detta har vi tänkt att tillämpa en ny metod, internt kallad CSV - Checklista Säkert Vatten, för att riskbedöma hela kedjan från råvattentäkt till kund och med ledning av den kunna göra en fullgod WSP - Water Safety Plan.

Klimatneutral VA-bransch 2030

Med en [Klimatneutral VA-bransch 2030](#) avses vår påverkan på klimatet. Målet är att den totala gemensamma klimatpåverkan från VA-organisationernas anläggningar ska vara netto-noll till 2030.

Detta kräver av NSVA en metodik för att beräkna, redovisa och följa upp det klimatavtryck som uppkommer till följd av driften av Va-anläggningar, t.ex:

- Energiåtgång uttryckt som kWh/m³
- Är det möjligt att sänka trycket i vissa system, och vilka konsekvenser får det.
- Vattenhushållning - vilken är vattenproducentens roll i att påverka kundernas dricksvattenkonsumtion? Aktuella exempel är Oatly, Pågen och Foodhill för att nämna några.

Klimatanpassning

Med en Klimatanpassning avses klimatets påverkan på oss.

Livsmedelsverket uttrycker det så här: [Klimatanpassning nödvändigt för morgondagens dricksvatten](#)

NSVA kan behöva utföra en del [tekniska klimatanpassningsåtgärder](#). Exempel på detta kan vara:

- Anlägga eller koppla in en reservvattentäkt, alternativt se över möjligheterna för reservvattenförsörjning från en annan kommun eller privat aktör.
- Leta en ny vattentäkt eller flytta intaget till ett mera gynnsamt läge.
- Bygga permanenta invallningar runt brunnar, vattenverk och övriga anläggningsdelar.
- Överväga att koppla samman ledningssystem mellan flera vattentäkter för att skapa ett robust system där täkterna kan ersätta varandra.
- Införa ett nytt, optimerat eller förändrat processteg mot försämrad vattenkvalitet med avseende på kemiska eller biologiska parametrar till exempel algtoxiner, organiskt material och mikroorganismer.
- Införa ett nytt, optimerat eller förändrat processteg för att ta hand om avskiljning av akuta föroreningar (kolfilter, oxidationsteknik, nanofilter eller omvänd osmos).

PFAS framtida gränsvärden

Förslag till nya och ändrade gränsvärden

Det råder för närvarande en osäkerhet i på vilken nivå ett kommande gränsvärde för PFAS i dricksvatten hamnar.

Enligt EU-direktivet sätts gränsen till 100 ng/l för summan av 20 substanser (PFAS20). Den nuvarande åtgärdsgränsen i Sverige är 90 ng/l (PFAS11). Danmark har nyligen infört gränsvärdet 2 ng/l (PFAS4) och för ytvatten gäller i Sverige gränsvärdet 0,75-3,8 ng/l (PFAS4).

I de aktiva brunnarna inom NSVA har det under provtagningen 2021 påträffats halter upp till 11 ng/l (PFAS11).

Kvalitetsövervakning nära kunderna

NSVA har numera flera olika system för on-line övervakning av vattenkvaliteten i drift med avseende på mikrobiologisk aktivitet.

Vid val av placering för denna kombination av mätutrustning har det blivit tydligt hur få lämpliga mätpunkter förfogar över. För att få mätresultat som är representativ för den vattenkvalitet som våra kunder får behöver nya mätpunkter skapas. Detta kan lämpligen vara mindre byggnader, så kallade mätstationer, som är dedikerade enbart för kontroll, mätning och provtagning av dricksvattenkvalitet. På detta sätt kommer vi att kunna övervaka områden som vi idag inte har tillgång till.

Vattenskydd – ett gemensamt intresse

NSVA ansvarar idag för 24 stycken aktiva vattenskyddsområden. I dagsläget pågår revidering av 7 av dessa områden och det tillkommer ett nytt område.

Skapandet av ett skyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter är idag en inte alltid positiv företeelse för alla berörda parter. Vi anser att denna inställning är förlegad och onödig. Istället måste vi lyfta fram fördelarna med ett vattenskyddsområde och visa att detta kan vara någonting positivt och utvecklande för bygden och de verksamheter som bedrivs där.

Internationellt finns [goda exempel](#) på hur dricksvattenproducenten kan samverka med bygden för få ett mervärde i sitt varumärke genom vattenskyddsområdet. Vi ser goda förutsättningar i Skåne för ett regionalt samarbete. De kommunöverskridande samarbeten som redan finns, t.ex. ”Båstad & Bjärehalvön” och ”Destination Söderåsen” är spontant lämpliga parter att samarbeta med i detta avseende.

Nationella samordningsgruppen för dricksvatten

Detta är en ny organisation för 2020. Den Nationella samordningsgruppen för dricksvatten ska:

- verka för en trygg och säker dricksvattenförsörjning och ge stöd i dricksvattenfrågor.
- ge regeringen en aktuell lägesbild och informera om de behov som finns för att säkra dricksvattenförsörjningen nationellt.

I dagsläget är det oklart hur denna grupp kommer att påverka NSVA och även om NSVA kommer att vara deltagare.

Pandemier

Den pågående pandemin har ytterligare betonat vikten av FN:s globala hållbarhetsmål om rent vatten och sanitet för alla eftersom det är så centralt i smittbekämpningen.

Även vattenförsörjningen har påverkats och då främst i samhällen som helt stängts ner där man nu kan se en tydlig förändring av vattenförbrukningen med en förskjutning från verksamheter till hushåll som påverkar både kapacitet, vattenkvalitet och intäkter negativt. Detta har satt digitaliseringsprocessen i focus och nödvändigheten att bygga upp både smarta organisationer och vattensystem för att klara allt från resursbrister som personalbortfall till optimering av driften i realtid.

De verksamheter som är mer digitalt mogna har klarat av pandemin bättre och har större möjlighet att kunna hantera framtida kriser.

Material i kontakt med dricksvatten

EUs nya dricksvattendirektiv innebär att det senast 2025 kommer att finnas EU-gemensamma listor över vilka ämnen som får ingå i material som kommer i kontakt med dricksvatten. Boverket kommer att ha ett samordnande ansvar i Sverige. Detta kan komma att påverka materialval i anläggningsprojekt på ledningsnätet.

Läckagekontroll

EUs nya dricksvattendirektiv innebär att vattenleverantörer som försörjer fler än 50 000 personer eller mer än 10 000 m³ dricksvatten/dygn ska rapportera sitt läckage samt minska läckaget om det överstiger ett angivet tröskelvärde. Utredning pågår kring hur direktivet ska införas i svensk rätt. Samtidigt ökar fokuset på läckaget och flera organisationer i vår omnejd satsar på organisatoriska och tekniska lösningar.

Det transparenta ledningsnätet

En spännande utveckling i omvärlden är olika former av invändig inspektion av trycksatta rör för läckagekontroll och konditionsbestämning. Det senaste inom detta område är autonoma robotar som är avsedda att permanent befinna sig i ledningsnätet och mäta och rapportera ledningsnätets status. För att möjliggöra dessa tekniker behöver ledningsnätet anpassas på sikt, till exempel genom åtkomstpunkter och genom att undvika vridspjällsventiler. Detta har gjorts i viss utsträckning, till exempel i Ättekulla och Torekov TS, men kan bli en mer konsekvent del i investeringsprojekt. Ett intressant komplement till konditionsbestämning är även att i förnyelseprojekt spara och undersöka rörlängder och utvärdera vilket skick de faktiskt hade. Detta kan ge input till RörANN men även till hydraulisk modellering avseende diameter och k-värden.

IoT VA-armaturer

Få verksamheter har så många prylar spridda över en så stor geografisk yta som VA-organisationer har på ledningsnätet. NSVA har tiotusentals brandposter, ventiler, avluftningsventiler och så vidare. Utvecklingen inom internet of Things har nått VA-branschen och innebär möjligheter att inom en relativt snar framtid kunna övervaka dessa armaturer. Detta kan innebära kostnadsmässiga fördelar i driften, men även öka säkerheten i systemet. För att kunna ta del av dessa möjligheter behövs en IT-arkitektur, IoT-infrastruktur och organisation som kan möta utvecklingen.

Future City Water

NSVA är en av initiativtagarna och aktiva deltagarna i det Vinnovafinansierade projektet Future City Water som skapar koncepten för det smarta dricksvattensystemet. Särskilt intressant för distributionen är den gemensamma regionala modell som byggs upp mellan Sydsvatten och VA SYD och som ska användas tillsammans med AI och förbrukningsprognoser för att optimera driften av systemet avseende en kombination av olika aspekter, till exempelvis energiförbrukning och robusthet. Här finns möjlighet för NSVA att delta framöver. Koncept för läckagekontroll, nyttjande av smarta vattenmätare och bättre vattenkvalitetsförståels i distributionen ingår också som spännande arbetspaket i projektet.

2.4.2 Rena Spillvatten

Utvecklingen av reningsverken styrs mycket av de kravställningar som kommer från EU-direktiv, Miljöbalken samt andra lagar och förordningar. Samtidigt som teknikutveckling och målsättningar om ett cirkulärt samhälle kan komma att påverka hur framtidens spillvattenhantering ser ut.

EU-Avloppsdirektiv

Avloppsdirektivet ställer minimikrav för hela EU och direktivet ska speglas i den nationella lags-tiftningen. Kraven som avloppsdirektivet ställer är ofta lägre än de som ställs på reningsverken av tillståndsmyndigheten. Avloppsdirektivet ställer stora krav på noggrannhet och Sveriges miljö-rapportering har ansetts bristfällig av EU. Som följd har Naturvårdsverket förutom föreskrifter även tagit fram vägledningar och mallar. Vägledningar syftar till att klargöra väsentliga tillämpnings-frågor som följer av föreskrifterna och därmed även vilka EU-rättsliga krav som ställs på de svenska avloppsreningsanläggningarna. Dessutom anordnar Naturvårdsverket inför avloppsrapporteringen 2022 en vägledningsturné för verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter, för att belysa viktiga punkter och förbättra rapporteringen.

Naturvårdsverket ser behov av en uppdatering av föreskriften NFS 2016:6 (gällande rening och kontroll av avloppsvatten) inom en snar framtid på grund av vissa fel och oklarheter. Dessa fel och oklarheter ska dock inte tillämpas till dess, utan har belysts och korrigerats med vägledningen för NFS 2016:6 från 2019.

Avloppsdirektivet är under revidering och ett utkast till nytt direktiv ska presenteras under kvartal 2 år 2022. Ett beslut väntas tidigast våren 2023. Ämnen som är uppe för diskussion inför revideringen är bland annat ökade krav gällande bräddningar, mätning och åtgärdskrav för metanutsläpp, ut-släppskrav för mindre reningsverk, rening av läkemedel, slam användning, energirevisioner samt generellt skärpta krav på utsläpp och större utsläppskontroll. Mycket tyder på att en revidering av avloppsdirektivet kommer innebära tuffare krav på reningsverken framöver.

EU-Ramdirektiv för vatten

Arbetet med vattenförvaltning drivs i förvaltningscykler om sex år. Under perioden 1 november 2020 till 30 april 2021 pågick samråd med förslag till förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljök-valitetsnormer för vattenförvaltning 2021 till 2027. Flera åtgärder från tidigare åtgärdsprogram är kvar i förslaget, men med vissa justeringar.

Det är främst två åtgärder som kan påverka processen rena spillvatten, ingen av dessa är nya. Båda åtgärderna handlar om att utöka och prioritera tillsyn av verksamheter som bidrar med utsläpp av prioriterade och särskilda förorenande ämnen, näringsämnen och syretärande ämnen så att miljö-kvalitetsnormerna för vatten riskerar att inte följas. En av åtgärderna är riktad till länsstyrelserna och en till kommunerna. I motiveringen till åtgärderna nämns avloppsreningsverk med tillhörande ledningsnät och dagvattenutsläpp som exempel på aktuella verksamheter. Det är inte NSVA som har ansvar för åtgärdernas genomförande, men NSVA kan få ökade krav på exempelvis utsläpps- och recipientkontroll samt förbättrad rening till följd av dem.

NSVA var delaktiga under samrådet. Om NSVAs synpunkter ses som relevanta kan det innebära ändringar av förslagen. I december 2021 väntas de fem vattendelegationerna fatta beslut om det nya åtgärdsprogrammet.

EU-Badvattendirektiv

Badvattendirektivet ställer krav på kommunerna att upprätta badvattenprofil och klassificera bad-vattnet efter resultaten från provtagning för de senaste 4 årens badsäsonger. Frågan är högaktuell i bland annat Helsingborg där badstränder har återkommande problem med höga bakteriehalter.

NSVA arbetar med att minimera bräddmängder och bräddfrequenser för att minska risken för dålig badvattenkvalité. Två exempel på detta är att NSVA har kopplat bort dagvattenanslutningar till Öresundsverket samt genomfört projektet Future City Flow på "norra linjen" i Helsingborg, vilket har optimerat användandet av utjämningsmagasin och ledningskapacitet.

Forskningsprojektet Urbana Bad startade 2018 och fastslog att E.coli-bakterier finns i sediment runt och vid Öresundsverkets utloppsledning. En fördjupning av projektet, kallat Urbana Bad 2020, ska studera om bakterierna kan ta sig från sedimentet vid utloppet till stränderna och påverka badvattenkvaliteten. Projektet ska försöka fastslå om det är avloppsreningsanläggningarna som orsakar det otjänliga badvattnet eller om bakterierna har ett annat ursprung.

Även i Örskelljunga kommun är frågan aktuell då Skånes Fagerhults reningsverk har fått krav på att rena utgående vatten till badvattenkvalité (enligt HVMFS 2016:16) då recipienten är en sjö med omkringliggande bostäder. Kraven kom i samband med tillståndsansökan för verksamheten och tillsynsmyndigheten grundar beslutet på försiktighetsprincipen. Tillståndsbeslutet är överklagat till Länsstyrelsen och beroende på utfallet kan detta få mereffekter på andra reningsverk och tillståndsansökningar. Att rena utgående vatten till badvattenkvalité innebär ofta ombyggnation och stora utgifter.

De senaste tillskotten av minireningsverk inom NSVA har båda utrustats med UV-ljus för att reducera eventuella smittoämnen i utgående vatten.

EU-Kemikalielagstiftning

REACH och CLP-förordningen är den lagstiftning som gäller för kemikalieanvändning i EU och i Sverige. Ökade krav på kemikalieanvändning och arbete med att fasa ut giftiga ämnen kommer att påverka främst det arbete NSVA bedriver gentemot verksamheter som har processvatten kopplat till reningsverken.

Nya miljötillstånd

I arbetet med nya tillståndsprövningar indikeras högre reningskrav på anläggningarna, bland annat med anledning av Weserdomen i Tyskland. Weserdomen syftar på den dom där EU-domstolen (i mål om muddring av floden Weser) slog fast att ramdirektivets krav på att miljökvalitetsnormer i vattenförekomster inte får försämrats är strängt. Detta avgör nu hur de svenska domstolarna tillämpar ramdirektivet vid prövning av alla verksamheter, exempelvis reningsverk.

Weserdomen riskerar att innebära att reningsverk inte får tillstånd när till exempel orter växer eller större och effektivare reningsverk ska ersätta flera mindre reningsverk. I december 2016 skickade NSVA in en tillståndsansökan för det nya reningsverket Ekevång i Åstorp. Ekebro och Kvidinge reningsverk planeras att läggas ner och vattnet skulle ledas om till nuvarande Nyvångsverket, som skulle byggas om och bilda Ekevång. Nu har Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne avslagit ansökan om tillstånd. Eftersom recipientens (Humblebäcken) status för näringsämnen är dålig kan ett ökat utsläpp, som det nya reningsverket skulle medföra, enligt Miljöprövningsdelegationens bedömning, innebära en försämring av statusen. Därför beviljades inte tillståndet, trots att Miljöprövningsdelegationen medger att den ansökta lösningen totalt sett innebär en förbättring för miljön. Beslutet har överklagats hos Mark- och miljödomstolen.

Weserdomens påverkan för svenska avloppsreningsverk har lyfts till EU och även andra länder så som Tyskland och Finland börjar nu inse att problematiken även kan gälla dem.

Framtida högre reningskrav kräver större driftskostnader samt investeringar i anläggningsdelar och utrustning.

Luftutsläpp

Avloppsreningsverk ger luftutsläpp av koldioxid, kvävgas, svavelväte, metan och lustgas. Metan och lustgas är kraftiga växthusgaser. Med en ökande klimatdebatt i samhället kan detta vara ett område som behöver kartläggas och utredas mer i framtiden. Utredningar pågår redan på flera håll och för att öka kunskapen följer NSVA utvecklingen genom forskningsbolaget Sweden Water Research.

Smittspridning

I takt med att samhällen byggs allt närmare befintliga reningsverk har utredningar genomförts i syfte att utvärdera smittrisen kring anläggningarna och fastställa ett hälsosäkert skyddsavstånd för allmänheten. Samtliga utredningar antyder att eventuell smittspridning från reningsverk härrör från aerosoler som bildas över luftningsbassängerna, övriga processdelar utgör ingen risk.

Exponeringen vid reningsverk domineras av bakterier som vanligtvis förekommer i naturen men det kan även finnas bakterier och virus som orsakar allvarliga infektioner. Risken för infektioner var dock svår att påvisa, även inne på verken, men trots detta gick det inte att utesluta att negativa effekter kunde uppstå. Ett skyddsavstånd på 200 meter från öppna luftade bassänger har således fastställts och det konstaterades att infektionsrisken för bebyggelse på mer än detta avstånd är försumbar.

Vid byggnation av den nya stadsdelen Oceanhamnen i Helsingborg har den framtagna rekommendationen avseende smittrisk och hälsoeffekter använts, därmed finns ett skyddsavstånd på 200 meter från Öresundsverkets luftade bassänger. Denna rekommendation stöds av riktlinjer och utredningar framtagna av Boverket och Smittskyddsinstitutet. Om fastigheter i framtiden byggs närmare kan inneslutning av dessa aerosolskapande processdelar krävas.

Läkemedelsrening

Det finns idag inget generellt krav från myndigheterna att rena avloppsvatten från läkemedel, hormoner och komplexa organiska ämnen. Däremot har krav på rening av dessa vid nybyggnation av reningsverk krävts i till exempel Lidköping. Utredningskrav har också börjat dyka upp mer frekvent. För NSVA har detta realiserats i Svalöv, i och med prövningen av nytt tillstånd för reningsverket.

Naturvårdsverket har i två omgångar (2015-2017 och senare 2018-2023) fått regeringsuppdrag för att öka kunskapsnivån kring läkemedelsrening och ge bidrag för investeringar av läkemedelsrening vid reningsverk. NSVA har tagit del av Naturvårdsverkets investeringsbidrag för fyra projekt. Första gången år 2018 för att förprojektera lösningar för läkemedelsrening med ozon på Lundåkraverket i Landskrona samt Öresundsverket i Helsingborg. Under arbetet genomfördes en 5 månaders provtagningsserie av bromid (som oxideras till det miljöskadliga ämnet bromat vid ozonering) vid båda reningsverken som visade på nivåer som möjligtvis kan utgöra en risk för recipienter, varför NSVA förordar ytterligare utredningar för att säkerställa att en läkemedelsrening med ozon kan driftas utan miljöskadlig påverkan.

För att få en tydligare bild av behovet för läkemedelsrening vid anläggningarna inom NSVA beviljades under 2021 bidrag för att utföra en kartläggning av utsläpp och påverkan på recipient för 13 renings-

verk. Arbetet ska även innefatta förslag på vilka verk som bör prioriteras samt förslag på möjliga åtgärder. Utredningen planeras vara klar under hösten 2022 och efter det bör NSVA ta fram en strategi för hur man ska arbeta vidare med resultaten.

2018 fick NSVA även beviljat bidrag för byggandet av läkemedelrening i utvecklingsanläggningen på Reco Lab. Anläggningen består av nanofiltrering i samverkan med ozonering och stod klar i början av 2021.

Mikroplast

Mikroplast brukar definieras som plastpartiklar som är mindre än 5 mm. Avloppsreningsverken har uppmärksammats som en utsläppspunkt för mikroplaster. Det finns i dagsläget inga utsläppskrav för mikroplast eller standardiserad metod för provtagning och analys men anläggningarna avskiljer ofta den stora majoriteten av mikroplasterna, vilka då delvis hamnar i slammet. Vad som händer med mikroplasten i markmiljön vid slamspridning är ännu ett outforskat område. NSVA följer utvecklingen och deltar aktivt i forskningsprojekt för att öka kunskapen om mikroplast i avloppsvatten och lösningar för att hantera dem genom forskningsbolaget Sweden Water Research.

Externslam

Externslam (slam från enskilda avlopp utanför VA-verksamhetsområdet) klassas som avfall. Under 2022 har ett projekt påbörjats tillsammans med NSR, LSR, Höganäs och Ängelholm där målet är att slutgiltigt hitta en bra lösning kring hanteringen av externslam. Externslam hanteras på olika sätt på reningsverken men hamnar till slut i det avvattnade slammet. Den största påverkan är att externslam kan bidra med högre metallhalter vilket kan leda till försämrade slamkvalitet och att slammet inte blir godkänt för att spridas på åkermark.

Slamhantering

I januari 2020 publicerades den av regeringen beställda utredningen av ett slamförbud. Utredningen kom fram till två förslag rörande slamspridning. Det första innebar ett hårt förbud mot spridning av slam på åkermark med liten möjlighet för undantag. Det andra öppnade upp för att undantag kan göras med utgångspunkt i att risker kan hanteras och åtgärdas. Förslaget innefattade även ett återvinningskrav på minst 60 % av den fosfor som finns i avloppsslammet för verk över 20 000 pe samt att Naturvårdsverket får i uppdrag att samordna och koordinera det nationella uppströmsarbetet. Alla förslag angavs med en implementeringstid på 12-15 år. Beslut utifrån utredningen är inte taget men ett beslut kommer, oavsett linje, att göra stor påverkan på reningsverkens slamhantering och kostnaderna kan komma att bli höga.

I och med att framtiden är osäker för slamspridning på åkermark pågår flera nya forskningsprojekt för att utveckla utvinningen av fosfor.

Biogas

Inom NSVA rötas inte allt avloppsslam idag, därmed finns en potential till ökad produktion av biogas. Dock skapar regeringens utredning av ett slamförbud fortfarande osäkerhet kring att investera i förändringar av slamhanteringen. Ett eventuellt förbud mot slamspridning bedöms driva utveckling mot förbränning vilket kan innebära att biogasproduktionen kan komma att påverkas negativt. Detta då det organiska material som används vid en biogasproduktion även behövs vid en förbränning. Ytterligare en osäkerhetsfaktor för biogas är att gasdrivna stadsbussar förväntas gå över till eldrift i framtiden.

Efter en längre period med kortare förlängningar av skattebefrielse för biogas vill regeringen nu införa ett långsiktigt stöd för biogasproduktion, mellan åren 2022-2040. Stödpaketet ligger föreslaget till nästkommande regeringsbudget och kommer, om budgeten klubbas, att starta från år 2022. Detta långsiktiga stöd bedöms kunna påverka nyinvesteringen i biogasanläggningar eftersom avbetalningstiden för en ny anläggning, även med investeringsstöd, ligger runt 10 år.

Resurseffektivisering

Nya tekniska tjänster och system används mer och mer inom branschen för att få fram resurseffektiva lösningar. Det handlar om sådant som energibesparande metoder samt återvinning av näringsämnen och vatten. Hållbar konsumtion, av till exempel energi och kemikalier, innebär inte bara miljöfördelar utan även ekonomisk nytta.

Under 2021 har det installerats solceller på anläggningar i kommunerna Svalöv och Landskrona, egenproducerad solenergi används nu för att driva delar av reningsanläggningarna. Lundåkraverket i Landskrona har även en energistyrning för den biologiska kvävereningen som tar hänsyn till onlinemätning av kvävehalter och säkerställer att tillsättning av luft endast sker vid behov, vilket har minskat energiförbrukningen. På flera av NSVAs reningsverk (Nyvång, Ekebro, Kågeröd och Lundåkraverket) finns fosfatanalyser som används för att styra mängden fällningskemikalie och därmed tillsätts inte mer kemikalier än nödvändigt. Denna lösning planeras att installeras på fler av NSVAs reningsverk.

Projektet *Digital Tvilling* ska utveckla och implementera en digital tvilling av Öresundsverket i Helsingborg. Syftet är att skapa en onlinemodell som kan användas för beslutsstöd i processoptimeringar avseende energi och prestanda men även i slutändan ett verktyg som kan vara till hjälp vid beslut i driften av verket.

Vid några av NSVAs verk har renat avloppsvatten till viss del ersatt dricksvatten vid skötsel och underhåll, där dricksvattenkvalitet inte är nödvändig. Återanvändning av renat avloppsvatten är ett aktuellt ämne och EU har nyligen gett ut förordningen (EU) 2020/741 om minimikrav för återanvändning av vatten. Till följd av detta har Naturvårdsverket fått ett regeringsuppdrag gällande riskhantering vid återanvändning av avloppsvatten samt behov av författningsändringar eller andra åtgärder.

Källsorterande avloppssystem

Källsorterat VA är en liten men växande trend. Uppdelning av hushållspillvatten i klosett- och gråvatten ger ökade möjligheter för återvinning jämfört med ett traditionellt avlopp. Källsorterat VA har redan implementerats i Oceanhamnen i Helsingborg där tre-rör-ut tillsammans med Reco Lab återvinner näringsämnen, vatten och energi. Både Stockholm och Visby har gått på den linjen för att möta framtiden på ett hållbarare sätt och flera andra kommuner hakar nu på.

Källsorterat VA utreds i flera europeiska länder. NSVA deltar i samarbeten med projekt i Tyskland, Belgien, Nederländerna och även andra svenska kommuner för att bevaka utvecklingen och förbättra utvecklingen av den egna anläggningen i Helsingborg.

Under 2021 steg priserna på fossilberoende näringsämnen (både kväve och fosfor). Orsakerna ligger utanför EU, på grund av import av naturgas och fosfatmalm, vilket kan medföra ett ökat fokus på självförsörjning av näringsämnen i debatten. Redan idag är tillgången till fosfatmalm uppsatt på EU:s lista över kritiska råmaterial och möjligheten med en kvotplikt för återvunna näringsämnen diskuteras.

Saneringsplan

Arbetet med saneringsplaner syftar till att på ett systematiskt vis minska mängden tillskottsvatten som belastar spillvattensystemen och därmed minska bräddfrensningar, översvämningar, pumpade vattenvolymer samt ge förutsättningar för att förbättra reningsprocesser i avloppsreningsverken. NSVA arbetar strukturerat med framtagandet av saneringsplaner och åtgärder utifrån dessa.

Utmaningar med inläckage från åar och hav via olika bräddpunkter till spillvattensystem förekommer idag och förväntas öka i takt med en höjd havsnivå och allt äldre ledningssystem. För att identifiera dessa inläckage behöver nivåer i vattendrag kombinerat med nivåer i ledningsnät och bräddpunkter övervakas mer kontinuerligt. För att i detalj kunna lokalisera tillskottsvatten i svårutredda områden kan temperaturförändringen i samband med nederbörd vara relevant att mäta.

Att beskriva de nuvarande spillvattensystemen samt överblicka effekter och kostnadsnytta av olika föreslagna åtgärder är ofta en utmanande uppgift. För detta finns en rad olika hjälpmedel så som realtidsmodell över spillvattensystemen, olika varianter av nivåregistrering på ledningsnätet samt undersökningar av en mängd data från pumpstationer och flödesmätningar på ledningsnätet som analyseras med hjälp av olika AI-algoritmer.

Orenat spillvatten i dagvattensystem

Utmaningar med att orenat spillvatten leds till dagvattensystemet och vidare till recipient förekommer. Omfattningen av detta problem är i dagsläget okänt, men det är troligt att ett strukturerat arbetssätt behöver tas fram för att lokalisera den här typen av felkopplingar.

2.4.3 Omhändertata Dagvatten

Dagvatten – en del av samhällsplaneringen

Dagvattenhantering har länge varit en fråga om att på effektivaste sätt avleda nederbördsvatten till närmaste recipient, utan hänsyn till vattnets kvalitet eller de sedimentära avlagringar dagvattnet ger upphov till i recipienterna. Över hela världen pågår en omställning till att hantera den urbana avrinningen med mer blågröna system som efterliknar de naturliga systemen, så kallade naturbaserade lösningar. Rätt placerade kan grönområden, vegetation och öppna bäckar ta hand om regn och avlasta avloppssystem och, förutom att minska risken för översvämningar, även bidra till att vattenkvaliteten förbättras.

Lagar, riktlinjer och utvecklingstendenser

Hantering av dagvatten påverkas av flera skärpta krav och pågående förändringar som framgår av följande sammanställning:

Lagen om allmänna vattentjänster (LAV 07) och Miljöbalken (MB) klassar dagvatten som avloppsvatten. Det får inte släppas ut utan förgående rening om utsläppet inte kan göras utan risk för olägenhet gällande hälsa eller miljö.

EU:s Ramdirektiv för vatten ska säkra en god vattenkvalitet i Europas yt- och grundvatten. Det ställer krav på att EU:s medlemsländer arbetar på ett gemensamt sätt med inriktning på att minska föroreningar, främja hållbar vattenanvändning och förbättra tillståndet för vattenberoende ekosystem.

Naturvårdsverket har presenterat förslag till etappmål med styrmedel och åtgärder för att minska den negativa påverkan från dagvatten på vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag. Syftet är att främja

en hållbar dagvattenhantering, anpassa samhället till ett förändrat klimat, minska spridningen av föroreningar samt ta tillvara vattnet som en resurs.

- Etappmål 1 innebär att en hållbar dagvattenhantering ska integreras i planering och byggande senast till år 2023. Naturbaserade lösningar ska premieras samtidigt som att vattenvägar utformas för kraftig nederbörd samtidigt som dagvatten i övrigt ska fördröjas så nära källan som möjligt, nyttjas som en resurs och renas om behov finns.
- Etappmål 2 innebär att kommuner med vattenresurser, med risk för betydande påverkan av dagvatten från befintlig bebyggelse, ska senast år 2025 ha genomfört en kartläggning samt tagit fram en handlingsplan för en hållbar dagvattenhantering. Dessutom ska åtgärder, enligt den framtagna handlingsplanen, ha påbörjats.

Dagvattenkvalitet

Urban avrinning bidrar på många sätt till olika föroreningar som kommer ut till vattendrag, sjöar och hav. Mer fokus läggs på vilka ämnen vi bygger in i samhället och vad som förorenar dagvattnet. Trafik, byggnadsmaterial, industriområden, byggarbetsplatser samt parker och trädgårdar är de största källorna till föroreningar i dagvatten. De vanligaste föroreningarna som förekommer i studier av dagvattenkvalitet är partikulärt material, näringsämnen, olika tungmetaller, vägsalt, olja och PAH:er samt indikatorbakterier. På senare tid förekommer även studier av föroreningar som mikroplast, ftalater och högfluorerade ämnen. För att bedöma miljöpåverkan av dagvatten på recipienten behöver föroreningarna kvantifieras. Modellberäkningar och provtagning är sätt att få kunskap om flöden, innehåll och mängder av föroreningar i dagvattnet. I och med dagvattnets komplexitet finns dock osäkerheter och svårigheter både vid modellering och provtagning. Det behövs mer kunskap om hur effektiva dagens reningstekniker för dagvatten är på att avskilja föroreningar. Naturvårdsverket har fått i uppdrag att fram till 2023 fördela bidrag till åtgärder som förbättrar vattenmiljön. Bidragen syftar bland annat till investeringar för att minska utsläpp av mikroplaster och andra föroreningar via dagvatten.

Beslutstöd i realtid och AI-baserad optimering av åtgärder

För att i framtiden kunna bedriva en hållbar vattenförvaltning och kunna sätta in rätt åtgärder på rätt tid och plats finns ett stort behov av realtidsinformation över koncentrationer och flöden i städernas dagvattensystem. Den snabba teknologiska utvecklingen inom IoT och trådlös sensortechnik möjliggör för en automatiserad och mer kostnadseffektiv flödes- och föroreningmätning. Här behövs även vidarearbete med datainsamling och styrning av flöden i dagvattensystemen så att samspelet mellan översvämningssytor, dammar och ledningsnät optimeras.

Tack vare utvecklingen av snabbare modeller med hjälp av artificiell intelligens och maskininlärning möjliggörs även automatisk optimering av åtgärder som till exempel blågrön infrastruktur.

2.4.4 Klimatanpassning

Det rådande kunskapsläget

I augusti publicerades rapporten "Den naturvetenskapliga grunden", som är en del av IPCC:s sjätte stora kunskapsutvärdering. Rapporten är en sammanställning av det rådande naturvetenskapliga kunskapsläget kring klimatförändringar och förstärker tidigare rapporters budskap om att läget är mycket allvarligt och att det nu behövs kraftiga och snabba utsläppsminskningar för att minimera temperaturökningen. Förändringarna i klimatet hotar dricksvattnet och ökar riskerna för skyfall och översvämningar. Reningsverk, pumpstationer och ledningsnät som ligger kustnära kommer att beröras av stigande havsnivåer och behöver skyddas i framtiden.

En klimatneutral VA-branch

Såväl nationellt som internationellt har planering och arbete påbörjats för en omställning mot klimatneutralitet. När förändringar i klimatet hotar våra samhällen, är det av stor vikt att ansvar även tas för att driva utvecklingen mot ett minskat klimatavtryck. Klimatneutralitet innebär att det inte ska finnas några nettoutsläpp av växthusgaser och kan uppnås genom en kombination av minskad klimatpåverkan samt tillgängliggörande av resurser eller energi som kan nyttjas av andra aktörer i samhället.

Riskplanering och resiliens

När osäkerheten om framtiden är stor är det bäst att arbeta med långsiktiga och robusta strategier som underlättar anpassning till förändringar. En förutsättning för framgång är samverkan mellan olika aktörer i samhället och där staden och vattenhanteringen utvecklas hand i hand kan mer av stadens vatten ingå i cirkulerande system, genom lokal dagvattenhantering, återanvändning av dag- och gråvatten och andra kretsloppslösningar. På så sätt minskar även behovet av användning av dricksvatten.

Hållbar samhällsutveckling i samverkan

För att minska klimatförändringarnas negativa effekter behöver samhället anpassas och bli mer robust mot extremer. Det finns olika varianter av klimatanpassning - hårda och mjuka åtgärder men även gröna åtgärder, så kallade naturbaserade lösningar. Naturbaserade lösningar är vitalt för att anpassa samhället till ett förändrat klimat och bidrar till flera ekosystemtjänster. Att återställa naturen och ge den biologiska mångfalden förutsättningar att frodas igen ökar koldioxidupptaget och gör miljön mer motståndskraftig mot klimatförändringarna. Flera av FN:s globala hållbarhetsmål syftar direkt eller indirekt till att stärka användandet av ekosystem och biologisk mångfald som verktyg för att adressera olika samhällsutmaningar.

Lagar & riktlinjer

EU:s Översvämningsdirektiv ökar kraven på att utveckla stadsplaneringen, avrinningsvägarna, de befintliga dagvattensystemen och vattendragen för att minska konsekvenserna av översvämningar och på så sätt värna om människors hälsa, skydda miljö, kulturarv och ekonomisk verksamhet. Detta ska ske genom ett systematiskt arbete med att kartlägga översvämningshot och översvämningensrisiker och att ta fram riskhanteringsplaner för de översvämningshotade områdena. Arbetet ska ske avrinningsområdesvis.

Prognos- och varningssystem

Idag används detaljerade hydrodynamiska modeller för skyfallskaracteringar, där man kan simulera när och var ledningsnätet överbelastas samt hur vattnet flödar på markytan och på så vis visualisera vilka områden som riskerar att översvämmas. Det sker också en utveckling av snabbare modelleringsverktyg med hjälp av artificiell intelligens och maskininlärning. Det möjliggör för larmsystem baserade på nederbördsdata i realtid samt prognoser för till exempel översvämningar, påverkan på recipient samt vattenbrist. En aktiv vattenplanering med styrning utifrån prognoser blir en väsentlig del av anpassningsarbetet.

2.4.5 Kund

Trend och omvärld

Ökad geografisk uppdelning

Klyftorna har vuxit mellan yngre och äldre generationer, mellan stad och land samt mellan de som är födda i Sverige och de som är födda utomlands. Till viss del handlar det om att de med goda inkomster och förmögenhet har dragit ifrån medan grupper med lägre disponibla inkomster har halkat efter. Men det handlar också om var människor från olika sociala grupper bor och rör sig i vardagen.

I Skåne koncentreras högutbildade och höginkomsttagare till de mest attraktiva bostadsområdena längs kusterna medan de med något lägre utbildningsnivå och inkomster i högre utsträckning bor i inlandet. Till det kommer en tredje grupp som till stor del lever och bor i något av städernas växande utanförskapsområden, där fler invånare är socialt utsatta och många relativt nyligen har invandrat till Sverige.

Växande skillnader i servicenivå

Bredvid den geografiska uppdelningen i befolkningen ökar skillnaderna i kommersiell och offentlig service mellan stad och landsbygd. Drivkraften är den löpande strukturomvandlingen med rationaliseringar och centralisering av verksamheter i både den privata och offentliga sektorn. Resultatet av den samlade utvecklingen är bland annat en minskad lokal framtidstro. Det ökade hemarbetet och en ökad acceptans för distansarbete i spåren av pandemin skulle eventuellt kunna vända delar av utvecklingen. Om förändringen håller i sig är det möjligt att det skulle kunna ge ett uppsving i den lokala servicenärningen i mindre orter när efterfrågan på caféer, butiker och lokala mötesplatser ökar

på grund av att fler stannar i lokalområdet under arbetstid. Det skulle också kunna handla om att fler väljer att bosätta sig på mindre orter när det inte längre är lika viktigt som tidigare var bostaden är placerad i förhållande till arbetet.

Sviktande tillit

Parallellt med den ekonomiska och sociala skiktningen går det att se allt större skillnader i invånarnas värderingar, något som bland annat påverkar tilliten i samhället. Forskning visar att Sverige generellt sett har en hög tillit mellan människor och att förtroendet för demokratin och till exempel den kommunala och regionala offentliga servicen är ganska stabil. Men den pekar också på att vissa grupper har en klart lägre tillit än genomsnittet. Det gäller exempelvis unga, lågutbildade, arbetslösa, långtidssjukskrivna och personer som identifierar sig som arbetare. Samtidigt har skillnaderna mellan olika grupper ökat över tid.

När tilliten sviktar minskar tron på demokratin och synen på det offentliga blir mer negativ. Det kastar också grus i samspelet mellan människor och gör beslut svårare, långsammare och mer omständliga – och därmed dyrare. Ett exempel är motståndet mot att låta sig vaccineras mot Covid-19 i delar av befolkningen, som kan kopplas samman med bristande tillit till experter och offentliga myndigheter.

Minskad social rörlighet och ökade spänningar

Den ökade polariseringen påverkar också den sociala rörligheten negativt. Det sker när uppdelningen mellan grupper blir så stor att individers tillgång till sociala gemenskaper begränsas och det uppstår barriärer mot att smälta in i nya sociala sammanhang. En faktor som förstärker detta är att invånarnas verklighetsuppfattning glider isär när en minskad andel av den information vi tar till oss är gemensam.

Utvecklingen och spridningen av sociala medier och den ökade tillgången på information har paradoxalt nog förvärrat situationen, trots att det aldrig tidigare har varit lättare att få tag i fakta, kunskap och information. Resultatet är digitala filterbubblor som bidrar till att förstärka skillnaderna i värderingar och identiteter hos olika grupper. Utbredningen av allt fler parallella digitala världar driver individer längre ifrån varandra, med risk för färre mellanmänniska och offentliga samtal. Både grupper och individer lever därmed alltmer i skilda mentala såväl som fysiska världar.

Ny teknik ökar kraven

Den snabba digitaliseringen och den växande användningen av mobil teknik ligger bakom en stor del av de ökande förväntningarna. Utbredningen av digitala tjänster i kombination med möjligheten att vara uppkopplad överallt, hela tiden har snabbt gjort att vi vant oss vid att enkelt kunna uppfylla en rad olika behov på ett sätt som tidigare inte var möjligt. Utvecklingen som blev tydlig under 2010 talet har tagit ytterligare ett stort steg framåt under Coronakrisen och snabbat på övergången till digitala system på många områden.

Nya tjänster inom ett område höjer även ribban för produkter och tjänster i andra sektorer, vilket påverkar synen på dem som inte flyttat fram sina positioner. Exempel på detta är hur Skatteverkets och Försäkringskassans enkla och lättanvända digitala tjänster påverkar synen på andra myndighets- och kommunkontakter. På motsvarande sätt påverkas förväntningar av hur moderna medier, bokningssystem och e-handelsplattformar gjort det enkelt att använda deras tjänster när behovet uppstår, oavsett plats eller tid på dygnet.

Utvecklingen innebär att människor i allt högre grad förväntar sig friktionsfria, omedelbara och situationsanpassade lösningar. De ska gärna också vara osynliga och i högsta möjliga mån lösa problem och verka i bakgrunden. I många situationer betyder det att enkel självservice eller automatiserad service ofta upplevs som bättre än medelmåttig personlig service.

Digitalt språng

Covid19-krisen har slagit hårt mot samhället men också skapat nya möjligheter och knuffat utvecklingen framåt på flera områden. Det gäller särskilt digitaliseringen där pandemin varit en tydlig, extern drivkraft för förändring. Krisen har inneburit att många har tvingats kasta sig ut i det okända och testa nytt. Förutsättningarna fanns i stor utsträckning redan innan i form av teknik och nischlösningar som har kommit till nytta när de över en natt började efterfrågas brett.

Corona har tydligt accelererat digitaliseringen inom områden som redan innan påverkats mycket av digitaliseringen, så som arbetsliv, kultur och handel. I en rapport från juni 2020 beskrev Microsoft det som att digitaliseringsprocessen under våren varit snabbare än någonsin, där två månader motsvarar tillväxten de senaste två åren. Även om accelerationen mattats av sedan dess är detta viktigt då kommande tillväxt bygger vidare från en helt ny och högre nivå. Man kan därmed tala om ett tydligt språng, där utvecklingen tagit ett rejält skutt upp när den sedan fortsatt i en mer normal tillväxttakt.

Beteendeförändringar bland äldre

I en grupp som tidigare kände sig mindre hemma i digitala lösningar har allt fler exempelvis börjat e-handla, haft videosamtal med släkt och vänner samt använt digitala vårdtjänster, enligt en undersökning från Internetstiftelsen. I det senare fallet har nära 7 av 10 som är äldre än 76 år utnyttjat den möjligheten. Den största ökningen av nya e-handlare finns också i denna åldersgrupp. De är även mer nöjda med sin skärmtid än andra grupper.

Fortsatt digital utveckling bland yngre

Generationen som vuxit upp med smartphones, sociala medier och en digital infrastruktur mer eller mindre sedan födseln utgör en växande målgrupp för många företag och organisationer. Dessa så kallade digital natives fyller nu alltmer både i arbetskraften och som kunder. Efterhand som gruppen växer sker en samhällsflyttning mot ökad digital förmåga inom allt fler områden.

Det är troligt att det kommer en viss motreaktion när pandemin avtar och uppdämda behov och gamla föreställningar åter gör sig gällande. Men det kommer sannolikt i många fall mer bli tal om justeringar än en återgång till det gamla, nu när fördelarna med nya lösningar och beteenden har blivit tydliga för stora grupper. Samtidigt finns det de som inte varit med på resan i samma utsträckning, vilket i vissa avseenden eventuellt skulle kunna bidra till en ökad polarisering.

VA-branschen och kunden

”Allmänheten om vatten” är en undersökning av Novus, på uppdrag av Svenskt Vatten. Målgruppen var den svenska allmänheten inom åldersspannet 18-79 år där nära hälften av de svarande bor i villa/hus. Nedanstående resultat framkom:

- Av de som bor i villa/hus/annat har nästan samtliga kommunalt vatten i kranen i sitt hem.
- Tre av tio är oroliga för att klimatförändringarna kommer påverka tillgången till kranvatten.
- Majoriteten skulle vilja att myndigheterna ransonerade vatten för att vid en allvarlig brist minska förbrukningen framför att höja priset.
- Nära två av tre sparar medvetet in på sin vattenkonsumtion.
- Bland de som sparar in på vattenkonsumtionen i sin vardag stänger tre av fyra av kranen när de borstar tänderna/tvålar in sig.
- Skolan och äldreomsorgen är de viktigaste kommunala samhällsfrågorna.
- Minskad konsumtion/återanvändning är den miljöfråga flest skulle vilja engagera sig i.
- Nära var femte dricker flaskvatten minst någon gång i månaden när de är hemma i sin bostad.
- Nästan samtliga tar för givet att kranvattnet är drickbart samt att det finns vatten i kranen.
- Drygt sex av tio vet inte vad vattentaxan ligger på.

Möjlighet att framföra sitt ärende (tillgänglighet service)

Förutsättningarna för kunddialog är komplexa. Kommunikation sker mer och mer på kundernas villkor och kanalerna skiftar snabbt, men oavsett kanal är det fortfarande viktigt för NSVA att vara genuin och transparent. Att kunna ringa en kundservice för att få svar på en fråga eller få hjälp med ett ärende är fortsatt en uppskattad service. NSVA har nästan 50000 fastighetsägare som kunder och vi levererar våra tjänster varje dygn året runt och är tillgängliga 365 dagar om året. Förutom att tillhandahålla dricksvatten, ta hand om dagvatten och spillvatten för över 250000 kommuninvånare i Nordvästra Skåne, vill vi ge alla våra kunder en god möjlighet att nå oss som samhällstjänsteföretag. De har olika krav på oss som leverantör och vår målsättning är alltid att ge den bästa servicen, trevligt bemötande, lösa kundernas problem samt tillhandahålla rätt information. NSVA ger kunderna möjlighet att hantera sina ärenden via hemsidan på nsva.se samt via en FAQ-funktion på webben, som är under ständig förbättring. Vi mäter kundernas nöjdhet bland annat genom hur de upplever vår tillgänglighet, information och service. Vi uppnår vår målsättning med att över 90 % av våra kunder anser att vi uppfyller deras förväntningar på oss. Vi följer Svenskt Vattens rekommendationer, ABVA och Lagen om allmänna vattentjänster i vårt arbetssätt med kundärenden. Målsättningen är att nå ännu högre kundnöjdhet och samtidigt följa lagar, avtal, praxis, god inkassosed och GDPR. På NSVA strävar vi alltid efter att göra rätt samt hantera alla kunder lika och rättvist. Skulle man inte vara nöjd med vår hantering kan kunden lämna in ett kundklagomål via vårt ärendehanteringssystem. Eventuella tvister hanteras av Mark och miljödomstolen i Växjö.

Våra kunder kontaktar oss via E-post (50%), brev (0,3%), telefon (30%), besök eller formulär på nsva.se (20%).

Vår kundservice/ reception och växel är öppen vardagar 08.00-16.30. Där hanterar vi kundernas frågor och ärenden i första linjen. Efter kontorstid hanterar vi frågor av akut karaktär. Om du lämnar ett meddelande till någon av våra medarbetare och vill bli uppringd, är vår målsättning att du ska bli det senast nästkommande arbetsdag.

Tillgång till information

Kundnära tjänster på NSVA strävar efter att ge den bästa servicen och vara tillgängliga för alla våra kunder, även om vi ser att trenden går mot att kunderna vill kunna hitta sina svar själva på t. ex vår hemsida. Målsättningen är bland annat att våra kunder lättare skall kunna hitta svar på sina frågor på webben eller utföra sina ärenden där. En ständigt ökande kunskapsbank på nsva.se är ett sätt att ge en god service. Många kunder söker först svaret på internet och kontaktar oss först om de inte hittar det de söker eller enkelt kan utföra ärendet själv.

För NSVA, som är ett företag i monopolställning inom samhällsnytta, är det en stor utmaning och kräver mycket av hela organisationen att nå ut med information till våra målgrupper. Vi arbetar proaktivt med kommunikation och säkerställer att informationen finns tillgänglig i en mängd olika informationskanaler, enligt vår kommunikationspolicy och externa kommunikationsstrategi. Kommunikation är en process som kräver ständig dialog med målgruppen och det är viktigt för oss att vara lyhörda inför behov och synpunkter. Det kan gälla styrelsens önskemål, företagsledningens beslut, medarbetarnas och kunders behov eller omvärldens krav. Vi har också målsättningen att genom information och kommunikation få våra kunder att ändra på vissa konsumentbeteenden som t ex vad du spolar ner i toaletten, hur du tar hand om ditt dagvatten samt hur du är sparsam med vårt viktigaste livsmedel – dricksvattnet!

Ökad satsning på sms

På frågan hur man helst vill få brådskande samhällsinformation är sms det populäraste valet, oavsett ålder, utbildningsnivå eller hur ofta man använder internet. Därför har vi under året satsat på att köpa in och utbilda i ett nytt sms-verktyg. Verktyget används vid driftstörningar av Kundservice (dagtid) och beredskapen på Örby (övriga tider). Även rutinerna för utskick har uppdaterats så att sms går ut även när en större driftstörning är avslutad.

Olika kommunikationskanaler fortfarande viktigt.

När det gäller allmän, men inte brådskande, samhällsinformation föredrar de flesta e-post, men inte alla. Icke-användare av internet föredrar post i brevlådan. Att få samhällsinformation till en digital brevlåda intresserar inte de äldre, men är ett mer populärt alternativ hos de mellan 26-35 år, samt högutbildade och de som bor i höginkomsthushåll. Under året har vi som ett exempel gjort det möjligt att få sin faktura skickad till Kivra.

Alla har inte samma möjlighet eller vilja att ta del av digitaliseringens möjligheter och därför är det viktigt för oss att fortfarande kunna erbjuda mer ”traditionella” kommunikationsformer som till exempel möjligheten att ringa till kundservice och få personlig hjälp.

Att kunna erbjuda olika kommunikationsvägar är extra viktigt för oss eftersom våra kunder inte har möjligheten att välja någon annan leverantör av VA-tjänster.

2.4.6 Digitalisering

Digitalisering – en organisationsövergripande process

VA-branschen befinner sig i början av en omfattande digitalisering. Möjligheten att samla in och analysera data i en helt ny omfattning och med helt nya tekniker ger systemövergripande effekter för VA-bolagens verksamheter gällande både kostnader och miljönytta. I stort sett alla delar av NSVAs verksamhetsområden bedöms på sikt påverkas av digitaliseringsprocessen.

Målbild

I framtiden ska vi ha en bättre förståelse i realtid av vad som händer i distributions- och produktionssystemen, med målet att mycket oftare kunna agera proaktivt och att snabbt hitta och förstå problem när de uppstår så att den lämpligaste åtgärden kan sättas in. Systemen ska drivas med holistisk optimering med avseende på till exempel energiförbrukning eller total recipientpåverkan. Även planerade åtgärder och ärendehantering kommer att effektiviseras genom fler automatiska analyser och bra beslutsstöd till våra medarbetare.

En viktig del av det proaktiva underhållet är förnyelseplaneringen där varje liten förbättring av urvalet gör stor skillnad på hur mycket värde som skapas av våra investeringar på lång sikt. På ledningsnätssidan ska vi ha stabila stödsystem som hjälper oss att identifiera de delar av ledningsnätet där vi får störst effekt av en investering. Där vi fokuserar på riskminimering i distributionssystemen.

Omvärld

Inom VA-Sverige pågår ett intensivt arbete och kunskapsutbyte mellan både kommersiella och privata aktörer för att hitta rätt väg framåt. Inte minst inom nätverket ”Digitalisering inom VA-Sverige” där NSVA ihop med VA Syd är drivande aktörer.

Internationellt pågår också en omfattande utveckling. I vissa fall ligger de nordiska länderna långt fram i teknikutvecklingen i andra fall måste erfarenheter inhämtas från våra kollegor i andra länder. NSVA arbetar kontinuerligt för att hitta samarbetspartners genom dialog och närvaro på konferenser. Betydelsen av omvärldsanalys och strategi gällande mätning och övervakning är tydligare nu än någonsin.

Digital teknik ökar möjligheterna att ta mer välgrundade beslut kring förnyelse och underhåll. I samband med Mistra pågår det på NSVA ett doktorandarbete med fokus på hur digitalisering tydligare kan kopplas till smart förnyelse och underhåll. Doktorandarbetet pågår under 5 år och vi ser med spänning fram emot både resultatet och processen.

Det blir allt tydligare att det finns en uppsjö av kommersiella produkter som erbjuder många av dessa tjänster. Utöver detta medverkar NSVA i ett antal nätverk och innovationsprojekt som syftar till att driva utvecklingen framåt. Vilket också betyder att många digitala lösningar är inom räckhåll för NSVA med tillräckliga resurser och engagemang.

Utmaningar och möjligheter för NSVA

Resultatet av många digitaliseringsprojekt beror till stor del på tillgång till data i tillräcklig mängd och kvalitet. Idag går det mer och mer åt att alla avdelningar på NSVA behöver tillgång till datahantering för både drift och planering. En viktig del av detta är det arbete som påbörjats med vårt datawarehouse, LakeIT, där mycket data blir mer och mer tillgänglig för analys och planering via Qlik.

Det är viktigt att det arbete som påbörjats med att tillgängliggöra data fortskrider och vidgas. Det finns ett behov av att alla avdelningar har god tillgång till kompetens för fysisk och digital drift av sensorer och datainsamling.

En stor utmaning är hur vi skall förhålla oss till GDPR, Säkerhetsskyddslagen och NIS 2 när vi vill tillgängliggöra data. Idag skapar vi skydd för de IT system som hanterar känsliga data. Men hur hanterar vi data som går vidare för att analyseras, rapporteras och bearbetas i tredjepartssystem. Den största utvecklingen av verktyg kommer att ske i molnet. En stor bromskloss i digitaliseringsarbetet är otydligheten i hur NSVA kan förhålla sig till molntjänster och vad utfallet blir i de processer kring detta som pågår på Europeanivå och utifrån svenska myndigheters tolkningar av detta.

Lyckade projekt kring datahantering och kvalitetssäkring samt tillgängliggörande av data kan rätt genomförda skapa goda förutsättningar för mycket annan teknikutveckling inom i stort sett hela verksamheten.

För att driva digitaliseringsprocessen framåt pågår arbete med att identifiera hur olika VA-bolag i Sverige och runt om i världen redovisar sina system (nyckeltal, grafisk redovisning, utvärderande jämförelsevärden etc.). En slutsats från detta arbete är att det måste identifieras tydliga önskemål från både ledningshåll och den övriga organisationen. Dels för att driva processen framåt med hjälp av goda exempel men också för att utforma system idag så att vi ska kunna tillgodose de önskemål som hör framtiden till.

I slutändan ska digitaliseringen komma till nytta för våra slutanvändare. Inte i bara i form av en icke skenande VA-taxa och förbättrad närmiljö men också i form av förbättrad service samt tjänster som länkar beteenden till personlig ekonomi och miljömedvetenhet. Detta är ett pågående arbete där utbyggnaden av H22 och Recolab förhoppningsvis kan vara drivande faktorer för att öka förståelse för slutanvändaren kring värdet av de tjänster som NSVA tillhandahåller.

Sammanfattningsvis visar omvärldsanalysen att digitaliseringsprocessen är mer än en teknikorienterad process. För att nå fram med den digitala transformationen måste organisation och verksamhet anpassas. Det finns även ett stort egenvärde i den kännedom om verksamheten och våra tekniska system som skapas genom den inventering av verksamheten som krävs i större eller mindre omfattning i samband med datadrivna digitaliseringsprojekt, kopplas den dessutom till nya verktyg och smarta analyser är potentialen enorm.

2.4.7 Säkerhet

IT-Säkerhet

Största sårbarheten för IT-säkerheten kommer inifrån via användarna. Särskild kontinuerlig utbildning utav användare behövs. Samt att man sätter in resurser som stoppar användarna då de gör fel.

Säkerhetsskydd och civilt försvar

Omvärldsanalys

”Sverige är ett attraktivt land för främmande makt. Angreppen pågår ständigt. De riktas mot kommersiella intressen, forskning och utveckling, militär förmåga, politiska beslut och mänskliga fri- och rättigheter”

- Hotet mot Sverige har breddats och blivit mer komplext
- Främmande makt använder alla resurser i samhället för att nå sina mål
- Digitaliseringen innebär att sårbarheterna ökar
- Brister i verksamheters säkerhetsskydd är särskilt bekymmersamt

(Källa: Säkerhetspolisens årsbok 2020)

Ett väpnat angrepp mot Sverige går inte att utesluta.

Mål för det Svenska totalförsvaret

- Under minst tre månader hantera en säkerhetspolitisk kris i Europa och Sveriges närområde som innebär allvarliga störningar i samhällets funktionalitet samt krig under en del av denna tid
- Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- Upprätthålla en nödvändig försörjning

(Källa: Regeringens proposition 2020:21:30 Totalförsvaret 2021-2025)

Förändringar och nya styrande lagar

Säkerhetsskyddslag (2018:585), Säkerhetsskyddsförordning (2018:658)

Säkerhetsskyddslagen uppdateras i slutet av 2021. De stora förändringarna är:

- Säkerhetsskyddsavtal ska skrivas med fler organisationer och inte bara de som är SUA-upphandlade, exempelvis revisorer och Miljökontor.
- Säkerhetsskyddschefen får större befogenheter och ska placeras under VD.

NIS 2 direktivet

Direktivet ännu inte godkänt av EU

Förändringar mot dagens lagstiftning

- Sanktionsavgifterna synkroniseras med GDPR
- Avloppshantering kommer ingå

CER-direktivet

Direktivet ännu inte godkänt av EU

- Kommer förmodligen gälla både vatten och avlopp
- CER-direktivet kommer att ställa krav på åtgärder för att stärka motståndskraften i samhällsviktig verksamhet.
- De utpekade samhällsviktiga verksamheten ska enligt direktivet säkerställa att lämpliga och proportionella tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa sin motståndskraft har vidtagits. Exempel på detta är tillfredsställande fysiskt skydd, förmåga att återhämta sig efter incidenter och ändamålsenlig hantering av personalsäkerhet.

Civilt försvar

Civilt försvar och arbetet med detta, tar sin utgångspunkt i samhällets krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap samt under krig värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp.

Mer fokus kommer att läggas på att kommunerna har fungerande nödvatten- och reservvattenplaner.

Det pratas även om "Krigsvatten" dvs ett vatten man kan dricka under 3 månader utan att få men. Viktigt att NSVA inte lägger ned fungerande vattenverk utan att först beakta om de kan leverera reservvatten eller "Krigs"vatten.

Livsmedelsverket, sektorsmyndighet för dricksvatten, har bildat en grupp bestående av representanter från VA-bolag, Försvaret, SÄPO osv. Gruppens uppgift är att ta fram riktlinjer för det nya civila försvaret som berör dricksvatten. NSVA är representerad i denna grupp och deltar i tre projekt

- Handbok "Det nya civila försvaret"
- Informationssäkerhet för dricksvattenproducenter
- Tre månaders kemikalielager

Det är oklart vad Naturvårdsverket, lagstiftaren för avloppsrening, har planerat för det civila försvaret.

2.5 STRATEGISK PLAN

En stor del av underlaget till Affärsplanen består av olika strategiska planer och dokument, det underlag för va-planering som gör att vi kan garantera den långsiktigt hållbara va-utvecklingen.

Plan-planen redovisar de planeringsunderlag som finns och vid vilken tidpunkt de ska tas fram alternativt uppdateras.

SANERINGSPLAN

PLAN	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
- Båstad Hedhuset/Ängstorp								x		
- Båstad Torekov	x								x	
- Bjuv Ekebro								x		
- Bjuv Ekeby							x			
- Helsingborg Staden/centrum							x			
- Helsingborg Norra linjen			x							
- Helsingborg Södra linjen								x		
- Landskrona Lundåkra								x		
- Perstorp Perstorp				x						
- Perstorp Oderljunga							x			
- Svalöv Billeberga	x								x	
- Svalöv Svalöv						x				
- Svalöv Röstånga				x						
- Svalöv Tågarp			x					x		
- Svalöv Kågeröd					x					
- Svalöv Teckomatorp		x								
- Åstorp Nyvång	x								x	
- Åstorp Kvidinge	x								x	
- Örkelljunga Örkelljunga				x						
- Örkelljunga Skånes Fagerhult					x					

DAGVATTENPOLICY

PLAN	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
- Bjuv										
- Båstad										
- Helsingborg										
- Landskrona										
- Perstorp										
- Svalöv										
- Åstorp										

DAGVATTENPLAN

PLAN	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
- Bjuv			x							
- Båstad				x						
- Helsingborg					x					
- Landskrona		x						x		
- Perstorp						x				
- Svalöv			x							
- Åstorp							x			

DIMENSIONSPLAN, VATTEN

PLAN	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
- Bjuv										
- Båstad				x						
- Helsingborg										
- Landskrona										
- Perstorp			x							
- Svalöv										
- Åstorp										
- Örkelljunga			x							

**FILM-/SPOLPLAN - BJUV- BÅSTAD- HELSINGBORG- LANDSKRONA- SVALÖV-ÅSTORP
DAGVATTENMODELL/ DIMENSIONSPLAN DAGV**

PLAN	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
- Bjuv										
- Båstad				x						
- Helsingborg										
- Landskrona										
- Perstorp										
- Svalöv				x						
- Åstorp	x									

LANDSBYGDSTRATEGI

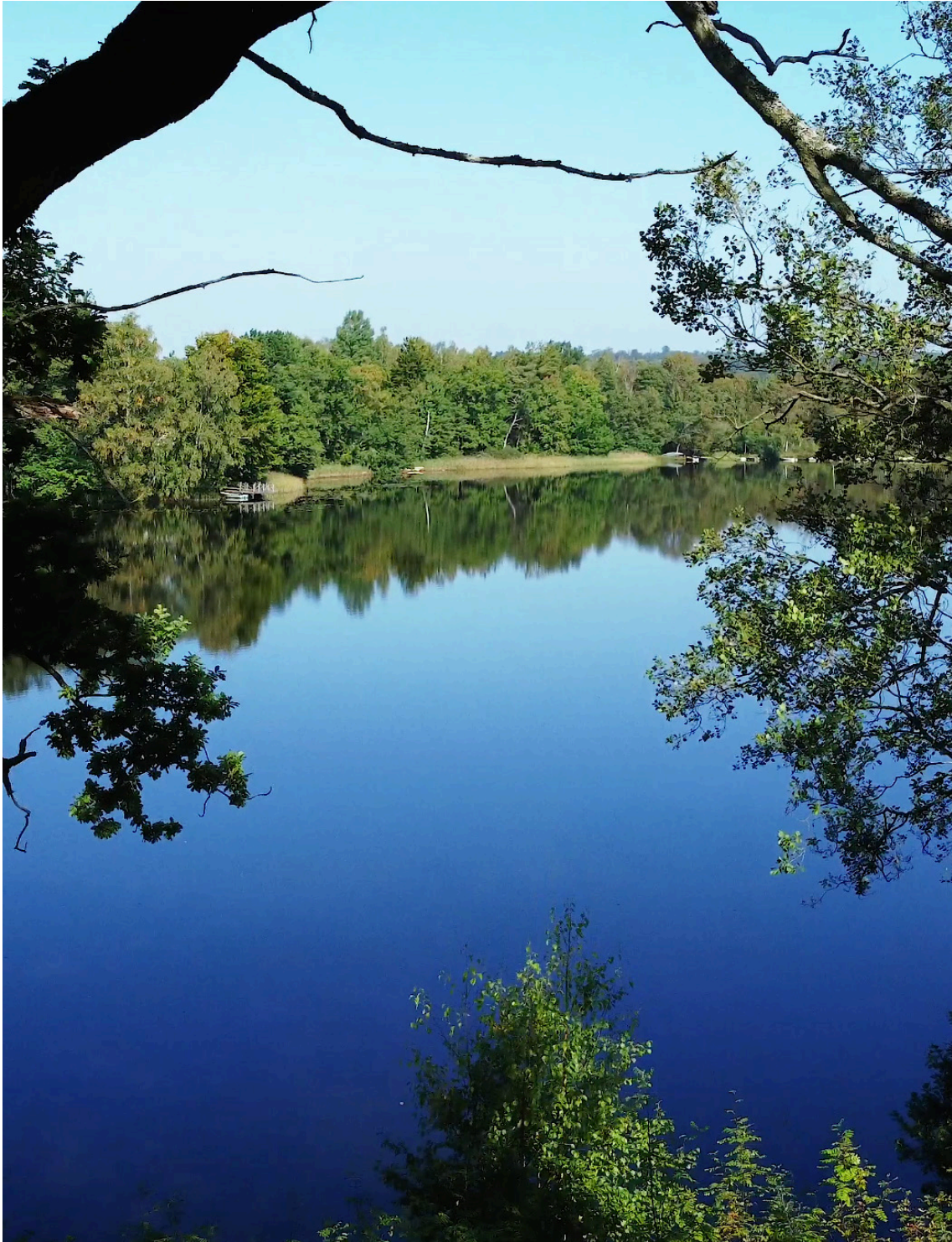
PLAN	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
- Bjuv						x				
- Båstad				x						
- Helsingborg								x		
- Landskrona										
- Perstorp				x						
- Svalöv								x		
- Åstorp			x							
- Örkelljunga									x	

RENINGSVERKSPLAN 2050

PLAN	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
	x	x	x							

SLAMSTRATEGI

PLAN	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
	x	x								

2.6 EKONOMI

2.6.1 Driftbudget

Se ”AP Ekonomi 2023-25 - till kommunen”

2.6.2 Investeringsbudget

Se ”AP Ekonomi 2023-25 - till kommunen”

2.6.3 Reinvesteringsbudget

Se ”AP Ekonomi 2023-25 - till kommunen”

3 Affärsprocesser

3.1 NULÄGE KOMMUNER

3.1.1 Bjuvs kommun

3.1.1.1 Specifikt nuläge

3.1.1.1.1 Leverera dricksvatten

Bjuv är anslutet till sydvattenssystemet med förbindelsepunkter i Ekeby och i Ljungsgård. Ljungsgårdsanläggningen består av en kammare för tryckreglering av vattnet från Sydvatten till Bjuv och Billesholm. Samtliga anläggningar uppfyller nuvarande krav på skalskydd. En del lokaler är dock slitna invändigt och är i behov av uppfräschning.

Samtliga vattendomar och vattenskyddsområden med tillhörande föreskrifter som tillhörde den egna produktionen, förutom Borgarvad, har sagts upp. Allt vatten som distribueras UV-behandlas vid minst en anläggning innan det når abonnent men i vissa fall passerar vattnet en reservoar efter UV-aggregatet. I en reservoar är systemet trycklöst varvid det är att föredra att den efterföljs med en mikrobiologisk barriär.

En dimensionsplan finns framtagen för kommunen som ligger till grund för hur vattenförsörjningen ska utvecklas framöver. Den används som hjälpmedel för att välja rätt dimension på vattenledningar i förnyelseprojekt. I arbetet med dimensionsplanen har en vattenledningsmodell, som finns uppbyggd för Bjuvs kommun, använts. Modellen har även använts i kommunens prognoser för framtida exploatering och scenarier för vattenförbrukning. Inom affärsplanepreioden planeras den s.k. Holkaledningen att läggas om i ett par etapper. Syftet är bl.a. att eliminera omsättningsproblematik samt förnya ledningsnätet.

3.1.1.1.2 Rena spillvatten

Arbete för att minska mängden tillskottsvatten till spillvattenledningsnätet har prioriterats högt senaste åren i Bjuvs kommun och kommer att fortsatt prioriteras framöver.

Utifrån saneringsplaner, flödesmätningar och anslutningskontroll gjorda i Bjuvs tätort prioriteras bland annat vidare relining av spillvattenledningen längs med Boserupsbäcken. Övriga åtgärder och utredningar prioriteras även utifrån planerade utbyggnader av samhället.

Saneringsplanen för Ekeby uppdaterades under 2020. Åtgärder och vidare utredningar kommer att prioriteras inom de delområdena som lyfts fram i saneringsplanen.

Exploatering av Sellebergaområdet visar att vissa kapacitetsbekymmer finns på ledningsnätet och åtgärder behövs för att kunna avleda spillvattnet på ett säkert sätt.

Arbetet med att optimera och efterleva villkoren har fortgått på de två reningsverken, Ekebro RV och Ekeby RV. Genomförda åtgärder på Ekebro RV har gett stabila utsläppsresultat.

Nytt miljötillstånd har meddelats för Ekeby RV. Då kraven i det nya tillståndet var stora vilka krävde stora investeringar beslutade NSVA att ej ta miljötillståndet i anspråk.

Åtgärder genomförs nu för att klara de veckovillkor som finns i det gamla tillståndet.

3.1.1.1.3 Omhändertag dagvatten

Kommunens dagvattenpolicy syftar till att beskriva vilka grundprinciper som gäller för hantering av dagvatten i Bjuvs kommun, för att skapa långsiktigt hållbara system. Bland annat ställs det numera krav på dagvattenfördröjning vid exploatering. Recipienterna har dock en begränsad kapacitet för ökade flöden vilket medför ett fördröjningsbehov även inom befintlig bebyggelse. Regnet som föll i juni 2016 visade att dagvattensystemet är underdimensionerat för att klara kraftig nederbörd.

Vattendragen i Bjuv står under hög belastning på grund av icke-fördröjda flöden från hårdgjorda

ytor, och vid äldre områden leds dagvattnet utan fördröjning ut i ledningsnätet. Fördröjningsåtgärder är nödvändiga för att öppna upp för framtida expansion av tätorterna i kommunen och undvika kostsamma konsekvenser av översvämningar. Öppen dagvattenhantering kan bidra till både flödesutjämning och rekreation i kommunen. För att uppnå miljö kvalitetsmålen för exempelvis Vege å kan det även finnas behov av rening av dagvatten.

2018 antogs en dagvattenplan med en åtgärdsplan för var åtgärder för fördröjning och/eller rening ska genomföras. Stora ombyggnationer har genomförts på flera platser i Bjuv under de senaste åren i enlighet med dagvattenplanen och för att säkra samhället mot översvämningar. Fler åtgärder finns i dagvattenplanen.

En dagvattenmodell med efterföljande översvämningsskartering har tagits fram under 2020 och 2021. Arbetet fokuserar på att kapacitetsbedöma ledningsnätet, men även skyfallsskartering och markmodellering ingår. Viss kalibrering kvarstår under början av 2022 innan modellerna är klara.

Med rätt åtgärder av kommunen, NSVA, Trafikverket och fastighetsägare involverade i dikningsföretagen kommer Bjuv stå bättre rustad inför kommande klimatförändringar än tidigare.

3.1.1.2 Specifikt uppdrag

Slutlig dom för avställning av vattentäkten Borgarvad har vunnit laga kraft. Bräddnivån för avledande av vatten till Möllebäcken är fastställd. Under en treårsperiod är vi ålagda att mäta och journalföra nivån i bräddbrunnen samt i bäcken och tre pejlror.

Arbetet med att bygga och nyttja ett gemensamt reningsverk med Åstorp fortskrider, men stötte på patrull på g a Weserdomen. Ekebro reningsverk är i stort behov av upprustning, och vi hoppas på snabb hantering av det överklagade tillståndsbeslutet. Beslutsunderlag för fortsatt arbete med projektering förbereds. Ett nytt reningsverk kan vara på plats tidigast 2026. Ekeby RV har fått ett nytt miljötillstånd som inte tagits i anspråk. Hårda utsläppsvillkor kommer att kräva om- och tillbyggnad för att reningsverket ska klara villkorade halter.

Bjuvs kommun har stora exploateringsplaner kring Sellebergaområdet. I ett första skede kommer utbyggnadsplanerna att kräva insatser på befintligt ledningsnät kring Ringgatorna i Bjuv, men så småningom krävs även större insatser kring Findus FoU efter kommunens övertagande av företagets interna ledningar. Filmning visar ett ledningsnät i dåligt skick, och det finns konstaterade felkopplingar med processvatten och dagvatten som är påkopplat spillvattennätet. Omkoppling är på gång men även upprustning av ledningsnätet är nödvändig.

Åtgärder för att minska risken för stora översvämningar vid kraftiga regn fortsätter att genomföras under ett par år framöver.

3.1.2 Båstad kommun

3.1.2.1 Specifikt nuläge

3.1.2.1.1 Leverera dricksvatten

Kommunens södra delar har tidigare haft egen produktion men övergår succesivt till att förses med vatten från sydvatten. Norr om åsen kommer vattenproduktionen även fortsättningsvis att ske i egen regi. Inom detta område finns produktionsanläggningarna Axelstorp, Eskilstorp och Idrottsplatsen.

Båstad är en utpräglad sommarort vilket visar sig tydligt i vattenförbrukningen. Sommarmånaderna med mycket turism är dimensionerande för vattenförsörjningen i kommunen. Granskning av förbrukningsdata i förhållande till antalet folkbokförda och uppskattat antal säsongsgäster visar dock på en onormalt stor vattenproduktion per person. Produktionskapaciteten har under en lång tid inte kunnat möta den efterfrågan på vatten som funnits. Stora delar av somrarna, då det är varmare väder och större andel säsonsboende, har varit belagda med bevattningsförbud. Förbättring avseende detta sker etappvis i takt med att fler och fler förses med vatten från sydvatten.

Anläggningen vid idrottsplatsen är byggt tekniskt i dåligt skick. Sättningar i marken har gjort att byggnaden tagit skada. Vattnet som produceras där genomgår enbart UV-behandling.

Vid Eskilstorp finns god tillgång på grundvatten men tyvärr har utökade analyser visat på rester från bekämpningsmedel. Vattnet som pumpas upp från täkten genomgår ingen vattenbehandling, men

den möjliga produktionen överstiger distributionsnätets kapacitet in mot Båstad tätort. Vid anläggningen i Axelstorp finns en omfattande vattenbehandlings process som även inkluderar UV.

I Båstad finns idag flertal vattentäkter som saknar korrekta vattendomar. En av dessa ligger på norrsidan, här pågår arbete med ny tillståndsansökan. Vattentäkterna på sydsidan kommer att avvecklas i samband med sydvattenanslutningen.

Ett förslag till reviderade skyddsområden för vattentäkterna Eskilstorp, Axelstorp och Idrottsplatsen har tagits fram. Efter samråd med berörda markägare och verksamhetsutövare har förslaget sänts till länsstyrelsen för fastställande.

Sedan beslutet om att ansluta sydsidan av Båstads kommun till vatten från Sydvatten har fokus på vattenförsörjningen till stor varit utredningar, modeller, projektering mm som rör de utbyggnader av ledningsnät och anläggningar som berörs av Sydvattenprojektet. Under 2021 byggdes stora delar av distributionsledningarna ut och i början av 2022 kommer det första vattnet från Sydvatten kunna levereras till kunderna i Torekov.

NSVA har arbetat fram en vattenförsörjningsplan för norra delarna av Bjäre som inte berörs av sydvattenprojektet. Som en del av det arbetet har det gjorts en IWA-balans som visar på framförallt ledningsnätet i Båstad tätort har ett stort läckage. Modellen över ledningsnätet för norra Bjäre uppdaterades 2020.

I kvarteret Kyrkan i centrala Båstad finns ett internt ledningsnät bestående av galvade dricks- vattenledningar och spillvattenledningar i dåligt skick. Det interna ledningarnas utbredning och ägoförhållande är okända. Risker för läckor på det galvade ledningsnätet är stor. För att klara kraven enligt Vattentjänstlagen om förbindelsepunkt i fastigheter omedelbara närhet behöver kommunala ledningar byggas ut inom området.

3.1.2.1.2 Rena spillvatten

Under 2017 antogs en omarbetad strategi för vatten och avlopp på landsbygden av KF i Båstad. Kommunalt spillvatten har sedan dess byggts ut till Öllövsstrand, Vadebäck, Margretetorpsvägen och Lyavägen. Under 2021 har regeringsutredningen ”Vägar till hållbar vattenhantering” och den tvingande anslutningen för fastigheter inom verksamhetsområde diskuterats på riksdagsnivå. NSVA har därför förordat en paus i de landsbygdsprojekt där det är möjligt för att invänta propositionen som följer regeringsutredningen för att säkra ekonomisk täckningsgrad och inte riskera överkapacitet i ledningssystemet. Propositionen väntas under första halvåret 2022.

Det finns problem med tillskottsvatten i ledningsnäten som når de båda reningsverken, Torekov och Ängstorp i Laholm. Det i kombination med de exploateringsplaner Båstads kommun har gör att stora insatser kommer att krävas för att öka kapaciteten i spillvattennätet framöver. Det kan till exempel handla om att bygga ut dagvattennät för att komma till rätta med felaktigt anslutna stuprör och dräneringar, omläggning/relining av ledningar för att minska otätheter i ledningar och kapacitetshöjande åtgärder som anläggande av magasin och ombyggnad av ledningsnät och pumpstationer.

En spillvattenmodell togs fram för ledningsnätet som tillhör Torekovs avrinningsområde under 2020 och den visade på kapacitetsproblem i framförallt Förslöv och Greve där kommunen har stora utbyggnadsplaner för bostäder och verksamheter. Under 2021 har NSVA arbetat med att ta fram en handlingsplan för hur spillvattensituationen med avseende på bristande kapacitet och framtida exploateringar ska lösas för, i ett första steg, Förslöv. När den är klar kommer den att mynna i ett antal investeringar som kommer att arbetas in i kommande affärsplaner.

Arbetet med att optimera och efterleva villkoren framför allt under den högbelastade sommarperioden har fortgått på Torekovs RV. Arbetet med miljötilståndsansökan har pågått under året och en ansökan om nytt miljötilstånd lämnades in under hösten 2021.

3.1.2.1.3 Omhändertag dagvatten

Dagvattenplanen för Båstad antogs av Kommunfullmäktige i Båstad i maj 2020. Dagvattenplanen syftar till att sätta ambitionsnivån för hur dagvattenfrågorna i kommunen ska hanteras av NSVA, kommun och verksamhetsutövare/boende i Båstads kommun. Dagvattenplanen består av en nulägesbeskrivning och en åtgärdsplan. I Båstad är problem med dagvatten ofta knutna till kraftig avrinning från åsen och höga grundvattennivåer.

På grund av Båstads havsnära läge finns erosionsproblem längs med kuststräckorna, framförallt längs med Laholmsbukten. En översyn av möjliga åtgärder för att minska problemen behöver göras.

Problem med högre framtida havsnivå hanteras inte i ovan nämnd dagvattenplan utan det arbetet hänvisar vi till kommunen att initiera. NSVA kommer dock oavsett kommunen i övrigt avsätta resurser för att kartlägga utsatta anläggningar och planera för att långsiktigt skydda dessa mot en förhöjd havsnivå. Arbetet kommer kunna bli avsevärt mer konkret och långsiktigt hållbart om det genomförs tillsammans med övriga berörda i kommunen.

3.1.2.2 Specifikt uppdrag

Anslutningen till Sydsvatten för sydsidan pågår och kommer färdigställas under affärsplaneperioden. Utbyggnaden sker etappvis och huvudetappen till Torekov planeras vara färdigställd 2022. Parallellt byggs ledningar in i Förslöv och Greve med tillhörande reservoar.

Även på norra sidan av kommunen är dricksvattenkapaciteten begränsade och fortsatt arbete behöver ligga på dels läckagekontroll och dels prioritering av rätt åtgärder på ledningsnätet för att maximera kapaciteten. På norrsidan kommer det på sikt att behövas ett nytt vattenverk.

Reinvesteringstakten i ledningsnäten är låg i förhållande till det beräknade behovet. Mängden tillskottsvatten till Torekovs reningsverk är förhållandevis hög. Utbyggnaden av nya områden är en utmaning i bl a Förslöv då kapaciteten för att avleda spillvatten är begränsad i dagsläget. Alternativa lösningar studeras.

Beslut om det ska sättas upp vattenmätare hos alla i kommunen eller inte väntas inom kort.

I Förslöv fortsätter utredningar för att öka kapaciteten på spillvattennätet. Vattengångar saknas på större delen av självfallsledningsnätet vilket försvårar arbetet. Inmätningar i Förslöv prioriteras inom affärsplaneperioden.

I takt med utbyggnadsplanerna för kommunen behöver spillvattensituationen på hela sydsidan hanteras för att öka kapacitet i befintliga system alternativt hitta mer recirkulerande lösningar.

3.1.3 Helsingborgs stad

3.1.3.1 Specifikt nuläge

3.1.3.1.1 Leverera dricksvatten

Helsingborg är anslutet till sydvattensystemet. Vatten från sydvatten infiltreras på Örbyfältet och bildar ett konstgjort grundvatten. Fältet utgör ett stort naturligt vattenmagasin och en reservoar med motsvarande storlek hade inte varit möjligt att bygga. Infiltrationen bidrar till att Örby vattenverk blir mindre störningskänsligt för avbrott i vattentillförseln.

Fältet har en viktig funktion i det regionala distributionssystemet då det är en betydande vattenvolym som används kontinuerligt som utjämningsfunktion i Sydvattens produktion och distribution.

Brunnarna nedanför landborgskanten benämnes Södra Råå. Anläggningen består av ett 15-tal brunnar varifrån vattnet leds till en gemensam kassun. Anläggningen byggdes ursprungligen på 1930-talet och har delvis rustats upp fortlöpande. Brunnarna och tillhörande ledningssystem är dock gammalt och är i stort behov av renovering. Södra Råå anläggningen är viktig på så sätt att den tar upp en stor del av det vatten som läcker ut från Örbyfältet och som annars hade gått förlorat.

Vattendomen för Örbyfältet behöver revideras då de tillåtna uttagen i befintlig dom inte stämmer med dagens situation. Örby vattenverk är en anläggning i välbehållet skick men till viss del ålderstigen. Distributionspumparna är delade på två anläggningar byggda 1960 respektive 1997. Den äldre anläggningen med tillhörande reservoar behöver ersättas och vid den andra pumpanläggningen har reinvesteringar påbörjats.

Vattnet lämnar Örbyverket i stora ledningar varav minst en ledning är dedikerad till nya vattentornet vid Filborna. Det utgående trycket är så stort att det måste reduceras innan det når Filborna vattentorn. Detta leder till en energiförlust motsvarande 1,2 miljoner kr per år som kommer byggas bort när den äldre pumpanläggningen ersätts av en ny. I övrigt består distributionen av tryckstegringsstationer och Fredriksdals vattentorn. Fredriksdals vattentorn saknar UV-behandling och är i behov av renovering.

Det finns en stor variation i tryckbilderna då kommunen sträcker sig från havet och upp till ca +50 m. Arbetet med att upprätta högzoner för områden där kunder har haft problem med lågt tryck eller kan förväntas få det i framtiden är i stort sett klart. Under 2022 utreds förutsättningarna för att lägga till en lågzon för de lägst belägna områdena i kommunen. Eventuella åtgärder från utredningen kommer främst utföras i kommande affärsplan.

För att hantera vattenförsörjningen i den här växande kommunen och regionen finns en framarbetad plan för framtida vattendistribution. Huvuddelen av de mest omfattande identifierade åtgärderna är utförda. Den hydrauliska modellen för dricksvattennätet i Helsingborg har uppdaterats och ligger till grund för dimensionsplanen som ska färdigställas under 2022.

3.1.3.1.2 Rena spillvatten

Utbyggnad av kommunalt spillvatten har skett till många områden och strategin för vatten och avlopp på landsbygden har uppdaterats. Planerat landsbygdsprojekt under affärsplaneperioden är Hässlunda.

Spillvattenledningsnätet är mycket hårt belastat i flertalet av Helsingborgs ytterområden. En speciell utmaning för de orterna är läck- och dränvatten. Problembilden försvåras av att avrinningen från naturmark vid måttliga regnvolym är starkt utjämnad medan den vid längre blöta perioder kan öka kraftigt. Ökad nederbörd utanför växtsäsongen ökar risken för att magasin blir fulla och bräddar samtidigt som avrinningen från natur- och åkermark är hög.

Detta innebär att det i samband med större exploateringar i orter med hårt belastat spillvattennät kan komma att krävas större åtgärder för att säkra kapaciteten alternativt en mer innovativ avloppshantering för cirkulära VA-system. I utbyggnadsområdet Östra Ramlösa undersöks möjligheten till mer recirkulerande avloppssystem medan vi planerar att under affärsplaneperioden bygga upp detaljerad spillvattenmodell för Ödåkra, som är prioriterat förtättnings och utbyggnadsområde i översiktsplanen. Modell och flödesmätningar visar de bästa åtgärderna för att maximera kapaciteten.

Den primära åtgärden för att frigöra kapacitet i spillvattensystemet är att minska mängden tillskottsvatten, något som vi jobbar med kontinuerligt, men som är resurskrävande. I centralorten Helsingborg pågår separering och bortkoppling av dagvatten i framför allt Furutorpsгатans avrinningsområde samt Tågaborgs avrinningsområde. Det pågår också ett arbete med att säkerställa så att inläckage till spillvattennätet inte sker från åar och hav via olika bräddpunkter.

Arbetet med att optimera och efterleva villkoren har fortgått på Öresundsverket. Under år 2021 byggdes ett nytt minireningsverk för de fastigheter som ligger i Svedberga.

3.1.3.1.3 Omhändertagande dagvatten

Syftet med dagvattenplanen, som antogs under 2015, är att skapa ett tydligt planerings- och beslutsunderlag, att effektivisera arbetet med dagvattenfrågor samt att säkerställa att hänsyn tas till övergripande förutsättningar och riktlinjer vid varje enskilt beslut. Några av inriktningarna som NSVA jobbar med tillsammans med staden är att utreda var reningsbehoven är stora, reservera ytor för fördröjning och rening, skapa mångfunktionella ytor, fortsätta separera ledningsnätet samt göra åtgärder i samband med ombyggnation i befintliga områden. NSVA kommer även fortsättningsvis att avråda från bebyggelse inom områden som till exempel ligger lågt, instängt och riskerar att översvämmas. Med nyligen framtagna dagvattenmodeller som grund pågår arbete med att uppdatera dagvattenplanen med bl.a. en tydlig åtgärdsplan. Med hjälp av dagvattenmodellerna har kapacitetsbedömningar av dagvattenledningsnätet gjorts.

Dagvattenplanen uppdateras och beräknas vara klar under 2022. Störst fokus ligger på kapacitet i recipienter och föroreningsbelastningar från dagvattnet.

Inom arbetet med Stadsplan 2017 markerades områden ut som är särskilt viktiga för fördröjning och rening av dagvatten, vilket ger ett bra underlag för framtida planering. NSVA har även varit delaktiga i ÖP2021 – klimatgruppen, där man har analyserat och tittat på lämpliga områden att hantera dagvatten på och där ingen bebyggelse ska tillåtas. Under 2022 pågår en strukturplan samt klimatutredning för Råå i samverkan med kommunen.

3.1.3.2 Specifikt uppdrag

Överbyggnaden av Öresundsverket byggnationen av Recolab är klara. Vattentornet är färdigbyggt, men en läcka på linern i tornet försenar driftstart.

Kvar av de större projekten för att säkra dricksvattenförsörjningen finns nu en ombyggnad av den äldre pumpstationen på Örby. Bergtåkten kan numera förse Örbyfältet med kompletterande tillflöde, men om det ska gå att skicka ut det direkt till dricksvattennätet krävs en reningsanläggning.

Omkopplingen så att dagvatten från Furutorpsгатans avrinningsområde inte längre leds till reningsverket genomfördes under 2021. Enligt beräkningarna ska bräddningarna vid Öresundsverket minska med 80% efter denna omkoppling, men fortsatt arbete med bräddkontroll behövs för kommunen med tillhörande saneringsplaner för att söka tillskottsvatten. Under 2022 pågår arbete med saneringsplan för den så kallade södra linjen där stora problem med tillskottsvatten och bräddningar har identifierats i områdena Mörap/Påarp.

Utbyggnaden av nya områden i Ödåkra är komplicerad då kapaciteten för att avleda spillvatten är begränsad i dagsläget. Alternativa lösningar studeras.

Avloppshanteringen vid det nya området vid Östra Ramlösa har fortgått under året. I dagsläget utreds en "Recolabslösning" för området.

Nytt miljötillstånd för Öresundsverket har ej meddelats.

3.1.4 Landskrona stad

3.1.4.1 Specifikt nuläge

3.1.4.1.1 Leverera dricksvatten

Landskrona är anslutet till sydvattensystemet. Säbyverket tryckstegrar detta vatten vilket också sker i Annelöv, Glumslöv, Härslöv, Smörhålan och på Ven. I Annelöv levereras en mindre kompletterande mängd vatten från sydvattensystemet som är transiterat via Kävlinge kommun.

Vattentornet fungerar som reservoar för stora delar av Landskronas centralort och är en viktig anläggning i Landskronas vattenledningsnät. Efter 50 års drift finns stort behov av renovering i alla anläggningens funktioner. Under 2022 färdigställs en utredning som tittat på framtida behov av reservoar volymer i Landskrona.

Haken tryckstegring på Ven har efter mångårig drift tjänat ut, såväl byggnadstekniskt som med avseende på maskininstallationer. Övriga tryckstegringsstationer i kommunen anses överlag att vara i gott skick och med fullgott skalskydd. I Landskrona finns fast monterad mikrobiologisk barriär i form av UV-aggregat vid samtliga anläggningar som har ett identifierat behov av detta.

En hydraulisk modell är upprättad över Landskronas vattenledningsnät och en dimensionsplan är framtagen för staden. Dimensionsplanen används för att planera för och tillgodose framtida vattenbehov baserat på en förbrukningsprognos. Dimensionsplanen och modellen kan användas för att utforma huvudledningssträckor så att tillräcklig kapacitet i nätet uppnås.

I Landskrona håller vi på att bygga upp ett system för läckagekontroll med hjälp av AI. Genom Optimering av sensorer visar hur vattenbalansen ser ut i olika delar av dricksvattensystemet.

Behov finns att förstärka huvudledningssträckan från Säby till de centrala delarna. NSVA har påbörjat detta arbetet med att se över alternativen för att förstärka en huvudledningssträcka från Säby eller de centrala delarna av Landskrona mot öst genom kommande exploateringar.

Tre flödesmätare för dricksvatten har driftsatts utanför Häljarp och två flödesmätare har driftsatts utanför Kvärlöv. Flödesmätningarna utförs för att få bättre kunskap om dricksvattendistributionen, hanteringen av akuta händelser och kommer att användas för att bygga förutsättningar för bättre hantering av dricksvattenläckage.

3.1.4.1.2 Rena spillvatten

Spillvatten avleds till Lundåkraverket i Landskrona. En del av spillvattnet som belastar Lundåkraverket avleds från Svalövs kommun via en överföringsledning, med släppbrunn i Asmundtorp. En spillvattenmodell för överföringsledningen har tagits fram för att analysera kapaciteten i överföringsledningen från påkopplade orter i Svalövs kommun till Lundåkraverket i Landskrona.

En uppdaterad saneringsplan håller på att tas fram för Landskrona och ska vara färdig under 2022. Åtgärder som föreslås i saneringsplanen för Landskrona behöver utföras för att förbättra kapaciteten i spillvattennätet och att avlasta Lundåkraverket och spillvattenpumpstationer från dagvatten. Centrala delarna av Landskrona har idag delvis kombinerat nät, vilket behöver separeras. Tillskottsvatten belastar spillvattennätet och ett aktivt arbete behövs för att åtgärda detta och frigöra kapacitet i spillvattennätet.

Det finns en bräddmodell för Landskrona, vilken är i behov av att uppdateras. Det finns kapacitetsbrist i ledningsnätet i förhållande till kommande exploateringar, exempelvis Karlslund. Behovet finns av att skapa en spillvattenmodell för Landskrona för att kunna analysera kapaciteten i spillvattenledningar i anslutning till exploateringsområden. Under slutet av affärsplaneperioden planeras en övergripande modell för hela kommunen tas fram för att fungera som ett beslutsstöd. Arbetet med att optimera och efterleva villkoren har fortgått på Lundåkraverket. Reningsverket har fortsatt genomfört ombyggnader av vissa anläggningsdelar för att säkerställa villkorsefterlevnad, ombyggnader som dessutom ger stora energibesparingar.

3.1.4.1.3 Omhändertag dagvatten

En dagvattenmodell och skyfallskartering är framtagen och kalibreras och färdigställs under våren 2022. I takt med att Landskrona stad växer och nya exploateringsområden planeras behöver även infrastrukturen för dagvatten förnyas och förändras. Det finns ett behov av att utreda den befintliga

kapaciteten i Landskronas dagvattennät och planera det framtida dagvattennätet utefter stadens expansionsplaner och klimatförändringar i form av mer intensiva regn vilket dagvattenmodellen ger goda grunder för.

En inventering av dagvattenutlopp har påbörjats, som en del i NSVA:s arbete med drift och underhåll. Vid framtida klimatförändringar, när havet stiger och mer intensiva regn faller, finns ett behov av att vidare utreda dagvattenutloppen. Idag pågår ett klimatanpassningsarbete inom Landskrona stad som hålls ihop av staden.

Det pågår ett arbete med vattenförvaltningen 2021-2027. Detta arbete gör i 6-års cykler och kommer innebära att krav ställs på NSVA framöver. Framförallt i åtgärdsprogrammet och VISS. NSVA är remissinstans för frågor som berör vatten- och avlopp.

3.1.4.2 Specifikt uppdrag

Då det planeras nya industrietableringar i Landskrona området måste nuvarande distributionsystem ses över och anpassas till behovet. Vattentornet är i stort behov av renovering. Planering av detta påbörjas när beslut är tagit för anläggningens funktion i framtida distributionssystem där kommunens totala reservoarvolym är en avgörande fråga. Det ökade dricksvattenbehovet i delar av staden leder även till att ledningskapacitet inte räcker inte till.

Ett nytt miljötillstånd har tagits i anspråk för Lundåkraverket vilket säkrar att det finns tillåten kapacitet för staden att växa.

Under hösten 2021 påbörjades diskussioner om anslutning av ytterligare ny verksamhet med en hög belastning. Anslutning innebär tidigareläggande av utbyggnaden av reningsverk samt ett tidigareläggande av en ny miljötillståndsansökan. Etableringen kommer även påverka ledningsnätet och dess kapacitet.

Kapaciteten i spillvattensystemet är begränsad för delar av kommunen samtidigt som viljan att förtäta bebyggelsen och utöka med vattenförbrukande verksamheter är stor. För Landskrona hade bästa lösningen varit att bygga upp on-line modell över ledningsnätet och därmed få beslutsstöd på till drift och investeringar. En sådan modell är planerad för affärsplanens sista period.

3.1.5 Perstorps kommun

3.1.5.1 Specifikt nuläge

3.1.5.1.1 Leverera dricksvatten

Dricksvattnet i Perstorp produceras lokalt vid kommunens två vattenverk och efter åtgärder gjorda 2020-2021 är den sammantagna produktionskapaciteten högre än tidigare.

Vid Toarps vattenverk är byggnaderna uttjänta och vattenbehandlingen är inte anpassad för aktuell råvattenkvalitet. Anläggningen är dimensionerad för betydligt lägre flöden än vad som produceras idag och kommer att behöva anpassas till nuvarande vattenbehov i kommunen.

Vid Perstorp vattenverk är byggnaden i behov av underhåll, utrustningen är i stort väl underhållen men till viss del ålderstigen. Vattenverket är beläget på en fastighet med konstaterat förorenad mark och analyser av råvattnet visar att det finns problem kopplade till den kemtvätt som legat där tidigare. I anslutning till verket finns en lågreservoar.

Utgående vatten UV-behandlas vid båda produktionsanläggningarna, men UV-aggregat vid vattentornet saknas. Besiktningar av reservoarvolymerna visar att både lågreservoaren och vattentornet är i behov av renovering.

Gällande vattendom löper ut 2023 och för nya brunnarna vid Perstorp vv saknas tillstånd. Vattenskyddsområden med tillhörande föreskrifter är föråldrade för kommunens båda vattentäkter.

För att möta behovet av dricksvattenförsörjning på olika platser i kommunen behöver en dricksvattenmodell upprättas. Med hjälp av en dricksvattenmodell kan det studeras och utvärderas hur olika förslag på åtgärder på dricksvattennätet kommer att påverka funktionen. En dricksvattenmodell ska tas fram under 2022 och 2023.

Efter att en dricksvattenmodell är upprättad kan en dimensionsplan tas fram och göra det tydligare vid varje projekt om huruvida aktuell dimension bör ändras vid ombyggnad för att följa en långsiktig plan för bättre kapacitet i kommunen. Det hade även varit intressant att installera en flödesmätare på dricksvattenledningen mellan Oderljunga och Perstorp för att få bättre kunskap om vattenflödena mellan orterna.

3.1.5.1.2 Rena spillvatten

Det finns inga större problem rapporterade gällande spillvattensystemet i Perstorps kommun. Bräddningar och källaröversvämningar är ovanliga. Åtgärder har vidtagits på ledningsnätet där det är känt att återkommande översvämningar förekommit.

Under början av 2021 har det varit fuktigt i markerna och ovanligt höga spillvattenflöden har observerats särskilt i Perstorp, men även i Oderljunga. Även om spillvattensystemet klarar av flödena är det tydligt att nätet påverkas av tillskottsvatten. Högre flöden medför ökade kostnader för pumpning. För en effektiv rening är det också önskvärt med jämna flöden till avloppsreningsverket.

För närvarande finns varken saneringsplan eller landsbygdsstrategi för Perstorps kommun.

Arbetet med att optimera och efterleva villkoren har fortgått på de två reningsverken, Perstorps RV och Oderljunga RV.

3.1.5.1.3 Omhändertag dagvatten

Även dagvattennätet i kommunen beskrivs vara av god kapacitet och det rapporteras inte några större problem.

Det finns varken dagvattenpolicy eller dagvattenstrategi.

I kommunen finns även behov av att uppdatera verksamhetsområde och anläggningsavgifter.

3.1.5.2 Specifikt uppdrag

Det pågår arbete med att ta fram en grundvattenmodell för vattentäkten i Toarp, denna ska visa på möjligheterna att använda denna för att säkra vattentillgången ur ett långsiktigt perspektiv.

Slamkvaliteten på reningsverket är inte bra och mottagandet av externslam kommer att ses över.

Många av de långsiktiga planeringsunderlagen saknas och arbete med att ta fram dessa kommer behöva pågå under flera år, inget av detta är planerat i affärsplanen.

Stort behov av reinvesteringar på ledningsnäten, men det prioriteras ned tills dricksvattenfrågan lösts.

3.1.6 Svalövs kommun

3.1.6.1 Specifikt nuläge

3.1.6.1.1 Leverera dricksvatten

I Svalöv produceras dricksvatten vid vattenverk i Röstånga och Stenestad. Kapaciteten i Röstånga är god men i Stenestad är den mer begränsad. Anläggningen i Stenestad är dessutom bedömd som uttjänt.

Övriga orter är anslutna till sydvattensystemet. Tätorterna Svalöv och Kågeröd försörjs via tryckstegring på Svalövs vv, med två inkommande vattenledningar från Sydvatten. Teckomatorp tryckhålls genom inkommande tryck från sydvatten men kan också förses via båda matarledningarna. Den redundans som två matarledningar ger är mycket positivt för vattendistributionen i kommunen då flera områden kan få vatten via båda ledningarna. Billeberga och Tågarp förses däremot via en sydvattenledning där det inte finns någon reservledning. Billeberga och Tågarp tryckhålls genom separata tryckstegringsstationer.

Distributionen i kommunen inkluderar tre reservoarvolymmer. Utökad besiktning vid Tågarp VT visar att tornets invändiga tätskikt och rörinstallationer är i behov av renovering.

Samtliga anläggningar där vatten produceras samt en del tryckstegringsstationer har en mikrobiologisk barriär i form av UV-behandling. Dock saknas UV-behandling vid reservoarer. Vattentäkten i Röstånga saknar aktuell vattendom, men ansökan om tillstånd har skickats in 2021. Vattenskyddsområden med tillhörande föreskrifter saknas för både Stenestad och Röstånga, dock pågår arbete med att fastställa dessa.

3.1.6.1.2 Rena spillvatten

Spillvatten från Svalöv och Torrlösa går med självfall till Svalövs RV och renas innan det släpps till Svalövsbäcken.

Röstånga RV tar emot spillvatten från Röstånga och Blinkarp och landar så småningom efter rening i Bäljane å.

Som en del av landsbygdsstrategin har Axelvold intagits i kommunalt verksamhetsområdet för spillvatten. Ledningsnätet består där av en kombination av självfall och lätt tryckavlopp och leds till ett minireningsverk i norra delen av byn intill järnvägen.

Under 2021 har regeringsutredningen ”Vägar till hållbar vattenhantering” och den tvingande anslutningen för fastigheter inom verksamhetsområde diskuterats på riksdagsnivå. NSVA har därför förordat en paus i de landsbygdsprojekt där det är möjligt för att invänta propositionen som följer regeringsutredningen. Pausen behövs för att säkra ekonomisk täckningsgrad och inte riskera överkapacitet i ledningssystemet. Propositionen väntas under första halvåret 2022.

I Kågeröd leds spillvatten till Kågeröds RV och släpps efter rening ut i Vege å.

Från Norrvidinge, Teckomatorp, Billeberga och Tågarp leds spillvatten till Lundaåkraverket i Landskrona. Spillvattnet går via ”Saftaledningen”, en gammal tryckledning i betong som en gång transporterade betamassa från fabriken i Teckomatorp.

Det råder stundtals kapacitetsbrist i spillvattennäten i Svalövs kommun och då en del sträckor är tungt belastade av tillskottsvatten sker översvämningar regelbundet i samband med större regn. Även reningsverken påverkas av den ökade mängden tillskottsvatten.

NSVA har lämnat förslag till Samhällsbyggnadsnämnden över vilka åtgärder som behöver göras för att förbättra spillvattenkapaciteten i Teckomatorp, dels för att möta exploateringsönskan och dels

för att minska bräddningarna men även för att minska översvämningarna i samband med större regn. Dessa kostnader finns inte med i affärsplanen utan behöver specifikt beslut.

Arbetet med att optimera och efterleva villkoren har fortgått på de tre reningsverken, Svalövs RV, Kågeröds RV och Röstånga RV.

Nytt miljötillstånd för Röstånga RV har lämnats in. Nytt miljötillstånd för Svalövs RV har meddelats och överklagats av NSVA (tufft ställda reningskrav)

3.1.6.1.3 Omhändertagande dagvatten

Generellt sett är dagvattennätet väl utbyggt men det förekommer att områden inom kommunen ibland drabbas av översvämningar vid kraftiga regn.

Det finns både en dagvattenpolicy och dagvattenplan för Svalövs kommun. Dagvattenplanen behandlar och föreslår åtgärder på ledningsnätet för att förbättra ekologisk status i vattendrag, minska översvämningensrisken i utsatta område och visa på kapacitetsbrist i ledningsnätet.

Många punkter i åtgärdsplanen handlar inte bara om specifika fysiska insatser utan även om den övergripande skötseln av dagvattenhanteringen i kommunen samt vikten av det strategiska arbetet mellan kommunens olika förvaltningar. Utöver det finns det förslag om 16 konkreta åtgärder i form av fördröjning eller rening av dagvatten från olika område.

Inom affärsplaneperioden planeras en dagvattenmodell efterföljd av skyfallskartering tas fram för kommunen

3.1.6.2 Specifikt uppdrag

Kågeröds RV har klarat att innehålla satta villkor under år 2021. NSVA har under året fortsatt arbetet/dialogen med påkopplade verksamheter.

Landsbygdsinvesteringar i Axelvold, Ask och Stenestad innebär nya kommunala minireningsverk som kräver tillsyn, skötsel och underhåll.

Exploateringsplaner i Svalövs tätort innebär ökad belastning på spillvattennätet. Speciellt detaljplanen Lantlyckan påverkar både dricks- och spillvattennätet i området och det har i samband med planarbetet identifierats stor kapacitetsbrist i spillvattenledning ut från planområdet.

Även utbyggnaden av nya områden är en utmaning i exempelvis Teckomatorp och Billeberga då kapaciteten för att avleda spillvatten är begränsad i dagsläget.

Höga vattenförluster och fortsatt stor andel tillskottsvatten trots att renovering genom infordring och relining av stora delar av ledningsnätet utförts.

3.1.7 Åstorps kommun

3.1.7.1 Specifikt nuläge

3.1.7.1.1 Leverera dricksvatten

Dricksvattnet i Åstorp produceras i egen regi vid två separata grundvattenverk; Tingdahl vattenverk och Kvidinge vattenverk. Produktionsanläggningarna har separata vattentäkter med tillhörande brunnar. Mikrobiologisk barriär i form av UV-behandling finns på båda anläggningarna. Ett beslutet är taget att koncentrera hela vattenproduktionen till ett nytt vattenverk i Kvidinge. Med all vattenproduktion samlad i Kvidinge kommer vattentäkten där att behöva utökas med fler brunnar. Produktionen vid Tingdahl vattenverk som är i stort behov av renovering kommer då att läggas ned. Det finns en högreservoar belägen på Björnås och den anläggningen består även av en tryckstegring som förser de kunder som bor högst upp på Björnås med vatten. Reservoiren på Björnås saknar UV-behandling.

Den totala produktionskapaciteten är periodvis otillräcklig och sommartid förekommer bevattningsförbud för att säkerställa att vattenleveransen kan upprätthållas. Situationen kommer att vara fortsatt ansträngd fram tills ett nytt vattenverk står klart.

Kunder upplever problem med kalkfällande vatten som produceras i Kvidinge, vilket är svårt att lösa i dagsläget. Detta är något som kommer att tas stor hänsyn till i projektet Nya vattenverket Kvidinge.

En dimensionsplan som visar erforderliga dimensioner i framtiden samt schematiska ledningsdragningar gällande nya överföringsledningar har tagits fram.

NSVA har ett samlingsprojekt för alla åtgärder som behövs för att framtidssäkra dricksvattenleveransen och inväntar politiska beslut för att gå vidare.

3.1.7.1.2 Rena spillvatten

Utifrån pågående och planerade exploateringar i Åstorps kommun finns det kapacitetsbrister i delar av spillvattensystemen i dag och i framtiden. En plan för hantering tas fram inom samlingsprojektet VA2050 och planerade utredningar inom affärsplaneperioden.

Om utbyggnaden av området Skönbäck sker som planerat medför detta att bebyggelsen kommer i nära anslutning till befintligt avloppsreningsverk.

I gällande saneringsplan för spillvattensystemen konstateras det att den så kallade Humlebäcksledningen (från norr inkommande ledning till reningsverket) behöver renoveras.

Arbetet med att optimera och efterleva villkoren har fortgått på de två reningsverken, Nyvångs RV och Kvidinge RV.

Nytt miljötillstånd för Nyvångs RV har överklagats efter att avslag meddelats.

Under 2021 har regeringsutredningen "Vägar till hållbar vattenhantering" och den tvingande anslutningen för fastigheter inom verksamhetsområde diskuterats på riksdagsnivå. Dessa diskussioner påverkar utbygganden av kommunalt avlopp på landsbygden. NSVA har därför förordat en paus i de landsbygdsprojekt där det är möjligt för att invänta propositionen som följer regeringsutredningen för att säkra ekonomisk täckningsgrad och inte riskera överkapacitet i ledningssystemet. Propositionen väntas under första halvåret 2022. För Åstorps kommun påverkar detta inte utbyggnadsplanen nämnvärt utan byggnation fortgår enligt plan.

3.1.7.1.3 Omhändertag dagvatten

Dagvattennätet i Åstorps kommun är i huvudsak i bra skick, men modellering visar på underdimensionerade ledningsnät i både Hyllinge och Nyvång.

Miljökontoret i Åstorps kommun undersöker möjligheter och behoven av fördröjning av dagvatten från redan befintliga dagvattenutlopp, vilket eventuellt kan resultera i nya krav på fördröjning/rening av dagvatten i redan befintliga dagvattenutlopp.

I Hyllinge är en hög grundvattennivå en stor utmaning. En stor del av problematiken är att äldre gruvgångar numera är vattenfyllda då bortpumpningen av vatten därifrån har avbrutits. Detta resulterar i återkommande marköversvämningar vid Genvägen i Hyllinge och att befintligt dagvattensystem inte har normal funktion och belastning. Det åligger tekniska kontoret att ansöka om vattenverksamhet enligt föreliggande åtgärdsförslag i Hyllinge enligt WSPs PM med uppdragsnummer 10200418, se kommunstyrelsen beslut daterat 2016-11-23.

NSVA är behjälpliga i den utsträckning som Åstorps kommun önskar i det pågående arbete med att överta dagvattenledningar inom dikningsföretaget "Åstorp-Vrams Gunnarstorps dikningsföretag 1945" i södra industriområdet. Värt att notera är att aktuella ledningar är placerade under industribyggnader och att dimensionerna är stora.

3.1.7.2 Specifikt uppdrag

Arbetet med att bygga och nyttja ett gemensamt reningsverk med Bjuv fortskrider, men stötte på patrull på g a Weserdomen. Nyvång reningsverk är i behov av upprustning, och vi hoppas på snabb

hantering av det överklagade tillståndsbeslutet. Kvidinge reningsverk är i väldigt stort behov av reinvesteringar och planeras efter beslut läggas ner omgående.

Produktionen av dricksvatten är för låg i förhållande till förbrukningen. I pågående projekt för nya vattenverket i Kvidinge kämpar NSVA fortfarande med att få tillstånd från fastighetsägarna för provborrningar efter nytt råvatten i Kvidingefältet, vilket vi ännu inte har. Ersättningsberäkning för detta intrång är nu framräknat av såväl konsultfirma Svefa som Hushållningssällskapet, som företräder fastighetsägarna. Under 2022 är förhoppningen att fastighetsägarna kan avtalas en och en. Först därefter kan projektet gå in i nästa fas där framtida råvattenkvalitet är känd.

De största landsbygdsprojekten är avklarade och nu pågår planering för Västra Broby.

Med tanke på exploateringsstryck och kapacitet i ledningsnäten behövs ökade resurser för bättre beslutsstöd. Under perioden kommer en grov spillvattenmodell färdigställas för Åstorps kommun för bättre styrning och rätt val av investeringar.

3.1.8 Örskelljunga kommun

3.1.8.1 Specifikt nuläge

3.1.8.1.1 Leverera dricksvatten

Produktionen av dricksvatten i Örskelljunga kommun sker vid Örskelljunga vattenverk och Eket vattenverk. Verken har separata distributionssystem men är förbundna på råvattensidan då Örskelljunga vattenverk vid högförbrukningsperioder förses med kompletterande råvatten från en brunn i Eket. Utöver detta finns tryckstegringsstationer samt två högreservoarer. Åsljunga, Skånes Vårsjö och Skånes Fagerhult förses med vatten från vattenverket i Örskelljunga.

Anläggningarna är i blandat skick gällande livsmedelsutrymmen. Gemensamt är att skalskyddet inte uppfyller gällande lagkrav (LIVSFS 2008:13)

För att möta behovet av dricksvattenförsörjning på olika platser i kommunen behöver en dricksvattenmodell upprättas. Med hjälp av en dricksvattenmodell kan det studeras och utvärderas hur olika förslag på åtgärder på dricksvattennätet kommer att påverka funktionen. En dricksvattenmodell ska tas fram under 2022 och 2023.

Efter att en dricksvattenmodell är upprättad kan en dimensionsplan tas fram och göra det tydligare vid varje projekt om huruvida aktuell dimension bör ändras vid ombyggnad för att följa en långsiktig plan för bättre kapacitet i kommunen.

3.1.8.1.2 Rena spillvatten

Under 2021 har regeringsutredningen "Vägar till hållbar vattenhantering" och den tvingande anslutningen för fastigheter inom verksamhetsområde diskuterats på riksdagsnivå. NSVA har därför förordat en paus i de landsbygdsprojekt där det är möjligt för att invänta propositionen som följer regeringsutredningen. Pausen behövs för att säkra ekonomisk täckningsgrad och inte riskera överkapacitet i ledningssystemet. Propositionen väntas under första halvåret 2022.

I Örskelljunga kommun finns stort behov av att arbeta med tillskottsvatten på spillvattenledningsnätet.

3.1.8.1.3 Omhändertag dagvatten

3.1.8.2 Specifikt uppdrag

Örskelljunga reningsverk belastas av mycket tillskottsvatten, men det är ett stort jobb att identifiera och arbeta med att avlasta systemet då det i flera områden finns verksamhetsområde för dagvatten, men inte några dagvattenledningar enligt kartdatabasen.

3.2 PROCESSER

3.2.1 Gemensamt för alla processer

Projekt i egen regi

Under 2021 såg avdelningarna Rörnät och LoP över fördelningen mellan projekt i egen regi och externt upphandlade projekt. Man analyserade utfallen under de senaste åren samt jämförde dessa med andra VA-organisationer. Resultatet visade att NSVA ligger på ca 2 % av projekten i egen regi, vilket är lägst av de organisationer man jämfört med. Bedömningen är att den låga procentsatsen i dagsläget leder till förhållandevis låg nytta, då rutiner för dessa projekt behöver upprätthållas och administreras samtidigt som det är svårt för involverade att få vana att på ett effektivt sätt i praktiken driva dessa projekt. Bedömningen är att kvalitén och effektiviteten i projekten hade ökat om procentsatsen varit högre. Man räknar även med att projekt i egen regi kan ge minskade utgifter i de fall underlaget visar sig vara eller oundvikligt är bristfälligt. I dessa fall nyttjar entreprenörer situationen att debitera ÄTA, vilket inte sker inom den egna organisationer då ekonomiskt intresse saknas. En nytta som uppnås med projekt i egen regi, är att man säkrar kompetensen för rörläggning inom NSVA, då man vänder på kurvan som idag pekar nedåt.

En nivå som i dagsläget bedöms som rimlig är att genomföra 10 % av projekten i egen regi, vilket motsvarar mellan 20 och 30 miljoner kr per år. Förslagsvis sker en succesiv ökning fram till denna nivå uppnås år 2025 eller 2026. En sådan ökning innebär tillsättning av en utförande projektorganisation. Organisationen är tänkt att bestå av en grund som utför projekt i hela NSVA, med inlåning av personal från de i dagsläget befintliga grupperna. Lösningen leder till ökad flexibilitet inom avdelningen och minskad känslighet vid eventuell frånvaro, då möjlighet att låna personal mellan denna och övriga grupper blir en självklarhet. För affärsplanen för 2023-2025 kommer avdelning Rörnät lyfta in kostnader i affärsplanen som inte kan belasta projekt och investeringar med start 2024. Inledningsvis sker detta för kommunerna Helsingborg, Landskrona och eventuellt Båstad där investeringstakten är som högst.

Film- och utredningsbuss

Behovet av en ”film- och utredningsbuss” bedöms som stort för att kunna göra utredningsinsatser av akut- eller skyndsam karaktär. Exempel på sådana insatser kan vara leta spillvattenledningar kopplat till dagvatten, ledningsfilmning i samband med nya serviser till befintligt system, utredningstillsyn på bräddpunkter i ledningsnätet, orsaksutredningar i samband med bräddningar, sonda efter ledningar etc.

Finansiering av denna funktion kan till en viss del finnas inom befintliga produkter men ytterligare resurser behöver tillsättas för att uppnå fullgod funktion. Detta är till viss del finansierat i budget för 2022 men ytterligare resurstillsättning behövs för affärsplanen 2023-2025.

Organisationsanpassningar

I flera av NSVA-kommunerna har det under något år varit ett högt tryck på exploateringar och bebyggelse och de kommande åren visar att det kommer fortsätta. Exploateringsprojekten medför ett ökat behov av insatser från driftorganisationen.

Från och med 2023 kommer sex av åtta ägarkommuner ha lagt över återställningsansvaret (asfaltering, mm.) för schakter hänfödda till drift och mindre investeringsarbeten.

Geodetiska mättjänster

Behovet av geodetiska mättjänster är stort för att dokumentera förändringar som görs av ledningsnätet men även att kvalitetshöja det befintliga ledningsnätet. Kraven på ledningskartan har ökat för att bland annat göra analyser på ledningsnätet för att bättre utnyttja kapaciteten i det befintliga nätet samt med en ökad precision för att beräkna livslängden på nätet innan en reinvestering behöver ske. Inmätning av nätet behövs för att säkerställa läget på ledningarna för att öka servicen till nya kunder som behöver ansluta sig till ledningsnätet.

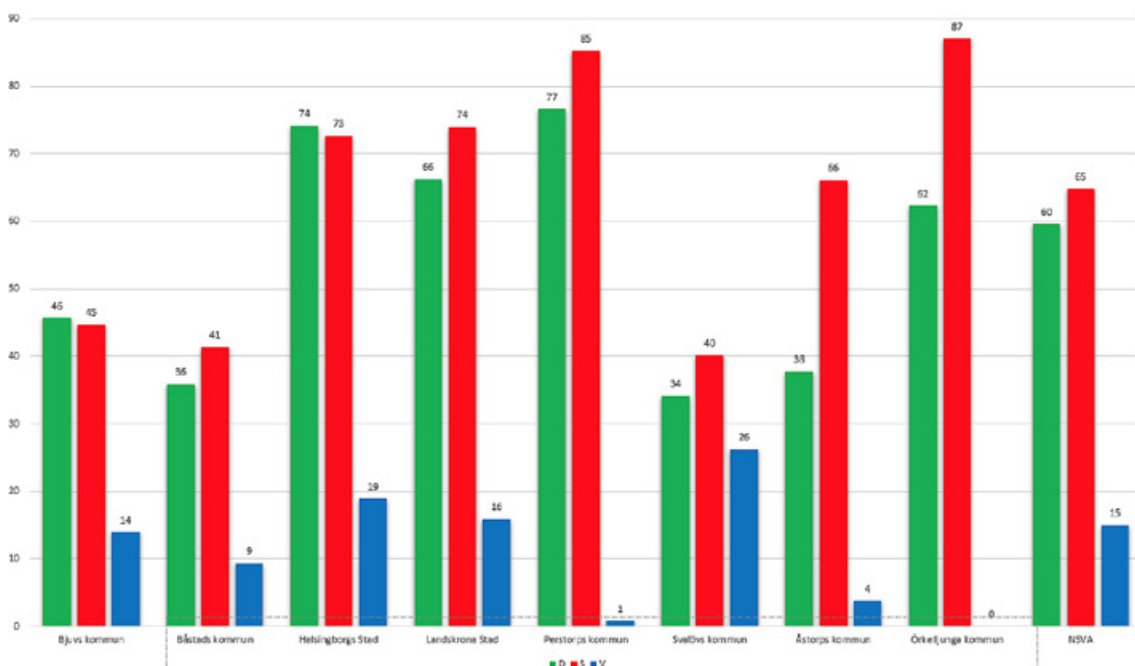
Nedan är ett diagram som visar hur stor del av det dokumenterade ledningsnätet som har vattengång, höjd på ledningen.

Under affärsplaneperioden kommer resurser att avsättas för att kvalitetshöja ledningskartan, fokus kommer att vara utifrån behov i respektive kommun, se målsättningar.

Dokumentation av ledningsnätet

Behovet av resurs för dokumentation av ledningsnätet är stort för hinna med att dokumentera den ökande mängden av projekt som slutförs inom perioden för affärsplanen. Ett område som har blivit åsidosatt är att kvalitetshöja ledningskartan med bland annat byggnadsår på ledningar, material, dimensioner, geometrisk rättning av ledningsnätet för att möta upp kraven för att använda ledningsdatabasen till planering och analyser.

PROCENTANDEL LEDNINGAR SOM HAR VATTENTILLGÅNG

Förändring av VA-taxan

Under affärsplaneperioden 2023-2025 planeras för översyn av anläggningsavgifterna i Åstorp under 2023. Landskrona har behov av översyn av anläggningsavgifterna men på grund av politiska diskussioner är varken årtal eller resurser upptagna i affärsplanen.

För såväl Perstorp som Örkelljunga behövs en översyn av anläggningsavgifterna för att dels titta på täckningsgraden i förhållande till utbyggnadsplanerna men även för att uppdatera taxan enligt den nyaste publikationen från Svenskt Vatten.

Ledningsnätsplanering

Inom flera av NSVAs kommuner pågår stora utbyggnadsplaner. Tillkommande förbrukning och belastning medför att kapaciteten i befintligt ledningsnät ofta är ansträngd. För att skapa bästa möjliga underlag för långsiktiga VA-planer och en resiliert utveckling av Va-systemen har NSVA identifierat ett stort behov av bättre nätplanering för att optimera ledningsnätet och samtidigt säkerställa rätt dimensionsval vid reinvesteringar. En övergripande plan för ledningsnäts framtida utformning är en förutsättning för rätt planering. För optimal ledningsnätsplanering krävs aktiv och kontinuerlig modellering av ledningsnäten utifrån kända fakta och planer. Eftersträvansvärt hade varit en ledningsnätsplan som sträcker sig minst under ledningsnätets avskrivningstid.

En ledningsnätsplan effektiviserar utredningsarbetet i samband med exploateringar och möjliggör kortare svarstid för frågeställningar om utökning av verksamhetsområdet. Även projektutredningar blir effektivare och möjligheten att skapa resilienta system vid reinvesteringar och nyinvesteringar ökar. NSVA blir mindre sårbara gällande nyckelpersoner som idag sitter på stor systemkompetens såväl som behovet av nyttjande av hårt ansträngda externa resurser. Dessutom höjs säkerheten då kunskap och kompetens om ledningsnätsplanerna kan hållas inom NSVA tillgänglig enbart för säkerhetsklassade tjänster.

Reinvesteringsbehovet per kommun sammanfattat vatten, spill- och dagvatten

Bjuv

Under 2021 har en justerad Strategisk Reinvesteringsplan tagits fram då återställning nu ingår i NSVAs åtagande. Den visar ett samlat behov av att ersätta 29 km VA-ledningar, eller 0,59% per år, under 20-talet. Osäkerhet i dokumenterade data gör att vi rekommenderar en utökning till 32 km, eller 0,64% per år. Detta motsvarar en reinvesteringsutgift om 22 Mkr/år med 2020 års entreprenadindex. Medelvärde för NSVAs planerade projekt 2023-2025 ligger på c:a 25 Mkr/år. Att vi i affärsplanen ligger något över strategisk nivå beror dels på ökning av entreprenadindex samt på kommunens planer för Södra Storgatan och exploateringen i Sälleberga. Projekten för detta ligger på 22 Mkr under 2023-2025, varav 40% lagts som nyinvestering.

Båstad

Under 2020 togs en ny Strategisk Reinvesteringsplan fram. Den visar ett samlat behov av att ersätta 51 km VA-ledningar, eller 0,55% per år, under 20-talet. Detta motsvarar en reinvesteringsutgift om 33 Mkr/år med 2020 års entreprenadindex. Medelvärde för NSVAs planerade projekt 2023-2025 ligger på drygt 24 Mkr/år. Här krävs ansträngningar för att nå strategisk nivå. Framöver kommer projektvolymen att gradvis höjas med ambitionen att nå den strategiska nivån senast 2026.

Helsingborg

Under 2020 togs en ny Strategisk Reinvesteringsplan fram. Den visar ett samlat behov av att ersätta 146 km VA-ledningar, eller 0,56% per år, under 20-talet. Det krävs ytterligare 33 km för att nå målet att samtliga kombinerade ledningar, som kan orsaka översvämningar i större sammanhang, ska vara ersatta år 2050. Totalt 179 km, eller 0,69% per år. Detta motsvarar en reinvesteringsutgift om 134 Mkr/år med 2020 års entreprenadindex. Medelvärde för NSVAs planerade projekt 2023-2025 ligger på 139 Mkr/år. Nivån i affärsplan 2023-2025 ligger med hänsyn till ökning i entreprenadindex under det analyserade behovet. En ökning med 13% skulle krävas för att kompensera för detta.

Landskrona

Under 2020 togs en ny Strategisk Reinvesteringsplan fram. Den visar ett samlat behov av att ersätta 49 km VA-ledningar, eller 0,50% per år, under 20-talet. Det krävs ytterligare 7 km för att nå målet att samtliga kombinerade ledningar, som kan orsaka översvämningar i större sammanhang, ska vara

ersätta år 2050. Totalt 56 km, eller 0,57% per år Detta motsvarar en reinvesteringsutgift om 31 Mkr/år för NSVAs del med 2020 års entreprenadindex. Från 2023 tar NSVA över ansvaret för återställning från Staden. Detta medför att c: a 11 Mkr/år förasfaltering tillkommer. Medelvärde för NSVAs planerade projekt 2023–2025 ligger på drygt 55 Mkr/år inkl. asfaltering Här ligger vi över den beräknade reinvesteringsstakten både historiskt och i affärsplan 2023–2025. Anledningen är Stadens stora gatuupprustning som gett och ger stort samordningsbehov. Här ser vi en minskande nivå från 2026 under förutsättning att staden inte planerar omgestaltning av ytterligare gator med stort förnyelsebehov.

Perstorp

Under 2020 togs en ny Strategisk Reinvesteringsplan fram. Den visar ett samlat behov av att ersätta 15 km VA-ledningar, eller 0,65% per år, under 20-talet. Detta motsvarar en reinvesteringsutgift om 8 Mkr/år för NSVAs del med 2020 års entreprenadindex. Till detta kommer c: a 2,5 Mkr/år för kommunens asfaltering. Medelvärde för NSVAs planerade projekt 2023–2025 ligger på 10,5 Mkr/år. Med hänsyn till ökning av entreprenadindex ligger vi på korrekt nivå.

Svalöv

Under 2020 togs en ny Strategisk Reinvesteringsplan fram. Den visar ett samlat behov av att ersätta 19 km VA-ledningar, eller 0,46% per år, under 20-talet. Detta motsvarar en reinvesteringsutgift om 11 Mkr/år för NSVAs del med 2020 års entreprenadindex.. Till detta kommer c: a 3 Mkr/år för kommunens asfaltering. Medelvärde för NSVAs planerade projekt 2023–2025 ligger på drygt 17 Mkr/år. Här ligger vi således över den strategiska nivån. Anledningen är dels exploateringen av Lantlyckan där 28 Mkr krävs för att upprusta ledningsnätet fram dit, varav 22 Mkr under perioden. Samt dels ökade behov utifrån dagvatten- och saneringsplaner, c: a 21 Mkr under perioden.

Åstorp

Under 2020 togs en ny Strategisk Reinvesteringsplan fram. Den visar ett samlat behov av att ersätta 31 km VA-ledningar, eller 0,61% per år, under 20-talet. Detta motsvarar en reinvesteringsutgift om drygt 21 Mkr/år med 2020 års entreprenadindex. Medelvärde för NSVAs planerade projekt 2023–2025 ligger på drygt 16 Mkr/år. I affärsplan 2023–2025 ökas takten gradvis. Men det är en bit kvar för att nå bedömt behov som med justering av entreprenadindex beräknas uppgå till 26 Mkr/år 2025.

Örkelljunga

Under 2021 har en Strategisk Reinvesteringsplan tagits fram. Den visar ett samlat behov av att ersätta 24 km VA-ledningar, eller 0,47% per år, under 20-talet. Detta motsvarar en reinvesteringsutgift om 16 Mkr/år med 2020 års entreprenadindex. Medelvärde för NSVAs planerade projekt under 2023–2025 ligger på 14 Mkr/år. Reinvesteringstakten ökas gradvis under perioden. Men det är en bit kvar för att nå upp till strategisk nivå, som beräknas motsvara 19 Mkr/år 2025 efter justering med entreprenadindex.

Fokus gällande investeringar i ledningsnätet, per kommun sammanfattat för vatten, spill- och dagvatten

Bjuv

Mycket fokus kommer även fortsatt att läggas på åtgärder för att minska översvämningsrisker. Dagvattenanläggningar planeras i Billesholm, Ekeby och Bjuv. Under perioden kommer NSVA även att ersätta äldre ledningsrätt och förlägga en ny vattenledning i rätt dimension för att ersätta delar av den gamla "Holkledningen" i samband med att kommunen omgestaltar delar av Storgatan. I samma projekt ersätter vi äldre ledningar i Industrigatan och Västra Ringgatan för att förbereda exploatering i Sälleberga. Gällande landsbygden föreslås en paus av projektet i Böketoftavägen.

Båstad

I Båstad går projekten för att förse sydsidan med Sydsvatten och förstärkningar på vattenledningsnätet in i slutfasen. Under affärsplaneperioden håller vi utrymme för att möjliggöra åtgärder kring spill- och dagvattensituationen i Förslöv.

I anslutning till Örebäcken planeras större dagvattenåtgärder i enlighet med dagvattenplanen. I Ekorrvägen etapp 2 och 3 ersätts en vattenledning med många läckor och där vi även förbereder för dagvattenhantering.

I Västra Karup – Vällingbyvägen, Gästgivarevägen genomförs utbyte av dåliga VA-ledningar. För landsbygdsutbyggnaden gäller fullföljande av projektet i Ängalag, Rotalyckevägen och Varan samt paus för övriga.

Helsingborg

I Helsingborg är det fortsatt mycket hög aktivitet från både stadens och Öresundskrafts sida och huvuddelen av projekten genomförs i samverkan med dessa aktörer. Vanligast förekommande under affärsplaneperioden är projekt där kombinerade ledningar ersätts med duplikat-system (en ledning för dagvatten och en för spillvatten). Vi har projekt planerade på Tågaborg, Husensjö, Ramlösa, Miatorp, Gantofta och Råå gällande dessa separeringar.

Mer renodlade reinvesteringar har vi tänkt genomföra centralt i samband med stadens planer och då i Södra Storgatan, Drottninggatan etapp 4 samt Trädgårdsgatan. I Kattarp och Mörarp går vi själva med större reinvesteringar för att minska bräddingar, översvämningar och läckor. I Utvålinge och till Vålinge har vi stora bekymmer med frekventa vattenläckor varför vi planerar omläggning av vattenledningar och då sker även en översyn av spill- och dagvattenledningar.

Gällande landsbygdsprojekten så är det största projekten Hässlunda vid Mörarp och "Solfjädern" i Allerum vilka föreslås fullföljas.

Landskrona

I Landskrona är det fortsatt mycket hög aktivitet från stadens sida och huvuddelen av projekten genomförs i samverkan med staden. De största av dessa är Erikstorpsvägen, Selma Lagerlöfs gata, Storgatan-Eriksgatan, Öresundsgatan-Svanegatan och Ödmanssonsgatan. Vanligt förekommande under affärsplaneperioden är projekt där kombinerade ledningar ersätts med duplikat-system. I samband med projekt i Hyllingelyckan samt Erikstorpsvägen genomförs åtgärder enligt dagvattenplanen. Utöver detta så finns det planer på att förstärka vattenledningsnätet i större omfattning för att dels mata verksamheter österut, men även för att skapa en mer redundant försörjning av centrala Landskrona och underlätta för framtida reinvesteringar på de större matarledningarna.

En större reinvestering där vi går själva är planerad sedan länge i Artillerigatan och Gjørloffsgatan samt i Annelöv – Kävlingevägen där vattenledningen behöver uppdimensioneras. LEAB har under flera år vacklat kring omläggningen av fjärrvärmeledningar i Esperanza-området och verkar nu ha landat i att dessa ska läggas om i närtid. Detta trots att samfälligheten asfalterat gatorna och vi ser ingen annan möjlighet än att vi måste byta ut de äldre, läckbenägna, vattenledningarna i de sträckor som de ska gräva.

Perstorp

Fokus är ligger på förnyelse av ledningsnät i samordning med beläggningsbehov. Under perioden avses Bäckavägen färdigställas. Spjutserödsvägen, Färgarevägen, Tjäderstigen etapp 1 och 2 samt Järnvägsgatan kommer därefter, vilka samtliga är i behov av reinvestering.

Gällande landsbygdsinvesteringar så föreslår vi en paus.

Svalöv

Utbyte föreslås av ledningar i Felestadsvägen, Hans P och Postmannagatan, dels för att klara exploatering Lantlyckan men även då de är i stort reinvesteringarbehov. Ett antal projekt är planerade utifrån de saneringsplaner och det handlar om Kassör-, Kamrer- och Vinkelvägen i Billeberga. I Svalöv är det Gjutare-, Herrevadsgatan, Gen- och Luggudevägen. I Teckomatorp har vi Skolgatan, Karlsgatan och Järnvägsgatan. För Röstångas del är det Hallaliden, Haga- och Korngatan. Huvuddelen av projekten i kommunen är samordnade med beläggningsbehovet där kommunen nu tar krafttag.

I Svalöv – Kvarngatan har vi även planerat genomföra dagvattenåtgärder enligt dagvattenplanen. Gällande Landsbygden avser vi färdigställa utbyggnaden i Stenestad, övriga föreslås pausas.

Åstorp

I Åstorp ligger fokus på att förstärka vattenförsörjningen och anpassa systemen inför ett nytt vattenverk i Kvidinge, VA2050. Det innebär att en nu ledning ska läggas till Södra industriområdet

och en reservoar behöver byggas i Björnås. Under senare delen av affärsplanen ingår även att förbättra redundansen och kapaciteten till samt i Hyllinge, vilket krävs utifrån planerade exploateringar. I Hyllinge är det Post- och Örtgatan som berörs.

Reningsverket i Kvidinge planeras läggas ner vilket innebär att överföringsledningar måste anläggas och befintligt ledningsnät förnyas. I samband med detta föreslås även en vattenledning förläggas mellan orterna.

Utöver detta finns det behov av att förnya ledningsnätet vilket kommer ske i Carl Cervins väg i Nyvång där vi även kommer minska översvämningsriskerna. I Hyllinge är det Hasslarpsvägen och Ripgatan som kommer förnyas. Köpmansgatan och Trädgårdsgatan i Åstorp är också planerade för reinvestering av ledningsnätet. Varav den sistnämnda ingår i saneringsplanen.

Gällande landsbygden föreslår vi en paus.

Örkeljunga

Under affärsplaneperioden planeras VA-utbyte i Alliden och Orrstigen då de har dåliga VA-ledningar. I Skånes Fagerhult planeras VA-utbyte Kungsvägen. Relining planeras av lämpliga projekt under perioden.

Ombyggnad av vattenverk utreds nu och planeras genomföras under perioden.

Gällande landsbygden föreslår vi en paus.

3.2.2 Leverera dricksvatten

3.2.2.1 Nulägesanalys

Ordinarie vattenförsörjning

I NSVAs uppdrag ligger att alla NSVA-kommuner ska ha en säker och robust vattenförsörjning. Vatten ska finnas i tillräcklig mängd för att klara högförbrukningsperioder. Smärre driftstörningar ska kunna hanteras utan större olägenheter för våra kunder.

Målsättningen är att produktionen inom varje distributionsområde ska kunna överstiga förbrukningen under den 7-dygnperiod med högst förbrukning som har mätts under den senaste 5-årsperioden med minst 20 %. Detta mål överensstämmer i mängd med vad som krävs för högst betyg i Svenskt Vattens Hållbarhetsindex. Detta eftersom hög förbrukning, som inte beror på vattenläckor, vanligtvis pågår flera dagar i sträck.

Det är inte bara vattenverket och dess utrustning som är begränsande för hur mycket vatten som kan produceras. En begränsande faktor för hur mycket vatten som kan produceras kan vara tillgången på råvatten och på en del platser är tillgången på grundvatten av god kvalitet begränsad.

Mätning av vattenståndet på och omkring våra vattentäkter underlättar planeringen av driften och vid val av plats för tillkommande nya brunnslägen. För uppföljning av långsiktiga trender i grundvattennivåer behöver möjligheten att mäta nivåerna förbättras på flertalet vattentäkter.

Juridiskt ska tillgången på dricksvatten säkras dels genom korrekta vattendomar dels genom adekvat utformade vattenskyddsområden.

Dricksvattenanalyser och provtagning

Egenkontrollprogrammen för samtliga NSVA-kommuner svarar mot livsmedelsverkets föreskrift (SLVFS 2001:30) som anger hur många prover som ska tas samt vilka parametrar som ska analyseras. Gränsvärden för dessa parametrar finns också angivet. Egenkontrollprogrammen tas fram av NSVA och fastställs av respektive kommuns tillsynsmyndighet.

Prover tas dels vid vattenverk men också på rörnätet samt vid kunders klagomål på vattenkvaliteten. Särskilt känsliga punkter såsom reservoarer har fått särskild uppmärksamhet. Egenkontrollprogrammen ger oss sammantaget en bra bild över vattnets status i hela ledningsnätet.

Registrering och uppföljning av ärenden, till exempel klagomål på vattenkvaliteten, hanteras i NSVA

avvikelsesystem. Detta system ger en bra bild över spridningen av klagomål och kan därför väl användas som ett verktyg för planering av olika åtgärder.

Analysresultaten följes fortlöpande upp och vid avvikelser från det förväntade görs insatser som kan vara allt ifrån omprovtagning på enskilda platser till att krisorganisationen startas. Alla avvikelser kommuniceras även med tillsynsmyndigheterna.

En målsättning är att andelen mikrobiologiska vattenprover med anmärkning ska understiga 5 % vid vattenverk och på rörnätet och att andelen kemiska vattenprover med anmärkning ska understiga 2 %.

För att infria våra målsättningar fortsätter arbetet med kvalitetshöjande åtgärder att förbättra den bakteriologiska statusen och att i övrigt optimera vattenverkens reningsprocesser.

Vattendomar

För de vattentäkter som saknar eller har felaktiga vattendomar pågår ett arbete med att uppnå legal status. För all vattenverksamhet gäller generell tillstånds- eller anmälningsplikt. All tillståndsprovning utförs av mark- och miljödomstolen.

Ett tillstånd ger en rättighet att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd under förutsättning att man efterlever de villkor som meddelats i tillståndet. Ett tillstånd ger på så vis rättskraft och betyder att även en viss negativ miljöpåverkan accepteras under förutsättning att tillståndet efterlevs. Att ta fram en ansökan om vattendom är en omfattande process som innefattar bland annat dessa moment: provpumpning med utvärdering, upprättande av grundvattenmodell, beräkning av influensområde, brunnsinventering, kontrollprogram, samråd med Länsstyrelsen och enskilda berörda, samrådsredogörelse.

Skyddsområde och föreskrifter

Det kan konstateras att många vattentäkter har skyddsområden och skyddsföreskrifter som är föråldrade och måste revideras. Det finns också vattentäkter som saknar fastställt skydd. Arbetet pågår för de vattentäkter som saknar eller har inaktuella vattenskyddsområden och/eller skydds-föreskrifter.

Att skydda våra vattentäkter, i ett flergenerationsperspektiv, är en angelägen uppgift. Varje skapande av ett skyddsområde är en process som tar 1–3 år. Arbetsgången för att ta fram ett förslag till skyddsområde liknar den för framtagande av vattendom och där kontrollprogram, provpumpning, samråd, hydrologi och geologi är viktiga beståndsdelar för att kunna göra en korrekt avgränsning av området och zonindelning.

Inspektion av reservoarer

I reservoarer är vattnet trycklöst, och är därför platser som är speciellt känsliga för föroreningar. Samtliga reservoarer besiktigas årligen med avseende på täthet, funktion, hygienisk status och eventuellt behov av rengöring. Dokumentationen från besiktningarna innefattar förutom ett ut-låtande även videofilmer från anläggningarna så att förändringar från år till år kan observeras.

Gemensamma utrustning för ökad säkerhet och höjd kvalitet

En del utrustning finns gemensamt för samtliga kommuner. Det gäller framförallt utrustning som måste finnas tillgänglig men som inte används samtidigt på flera platser eller sådan utrustning som sällan används. Exempel på sådan utrustning är mobil utrustning som kan komma att användas på olika platser vid olika tidpunkter. Dit räknas nödvattentankar av god kvalitet och mobil klorering-sutrustning samt mobila reservelverk.

Avvecklade anläggningar ska avyttras

Avställda anläggningar som ännu inte avskilts från rörnätet utgör en allvarlig säkerhetsrisk. Speciellt nedlagda vattenverk har ofta en central placering i rörnätet inom ett distributionsområde och utgör en potentiell angreppspunkt för de som vill sabotera dricksvattnet. Det är därför viktigt med en omedelbar avskiljning från rörnätet vid en nedläggning. Alternativt måste även dessa anläggningar uppgraderas till en standard liknande den vid aktiva anläggningar (LIVS-2008:13) vad gäller skal-skydd och larm. Arbetet pågår kontinuerligt med att koppla bort anläggningar som ställts av.

HACCP, faroanalys och kritiska styrpunkter

Enligt Livsmedelsverkets föreskrift SLVFS 2001:30 ska den som producerar och/eller tillhandahåller dricksvatten inrätta, genomföra och upprätthålla ett eller flera permanenta förfaranden grundade på HACCP-principerna (faroanalys). HACCP-principerna är grunden till ett logiskt och systematiskt sätt att främja produktsäkerhet i livsmedelsframställningen och -hanteringen. HACCP är ett förebyggande arbete där man eftersträvar kontroll över produktsäkerheten istället för att förlita sig på kvalitetskontroller i efterhand. År 2022 har alla ägarkommuner förutom Örkelljunga en fastställd HACCP-analys hos respektive miljöförvaltning. HACCP är ett levande dokument som följer verksamhetens utveckling. Översyn sker på årlig basis samt när förändringar skett i process eller verksamhet, analysen kan då komma att revideras. Syftet med en HACCP är att arbeta förebyggande samt säkerställa att NSVA levererar ett gott och säkert dricksvatten till kunderna.

RSA, Risk- och sårbarhetsanalys samt kartläggning av behov av planer

År 2022 har alla NSVA:s ägarkommuner en risk- och sårbarhetsanalys. Precis som HACCP är RSA ett levande dokument som skall utvecklas tillsammans med verksamheten och processen. RSA är arbetet med att förebygga, undanröja eller reducera risker till en godtagbar nivå. En generell inventering av anläggningarnas säkerhet och eventuella risker har gjorts. Brister vad gäller utrustning och dokumentation inom processen leverera dricksvatten har också granskats. Översyn sker på årlig basis samt när förändringar skett i process eller verksamhet, analysen kan då komma att revideras. Syftet med en RSA är att arbeta förebyggande samt säkerställa att NSVA levererar ett gott och säkert dricksvatten till kunderna.

MBA, Mikrobiologisk BarriärAnalys

År 2022 har majoriteten av alla vattenverk i NSVA:s ägarkommuner en mikrobiologisk barriäranalys. Precis som HACCP och RSA är MBA ett levande dokument som skall utvecklas tillsammans med verksamheten och processen. Analysen är ett verktyg som syftar till att se svagheter och utveck-

lingsmöjligheter i de mikrobiologiska barriärer som är knutna till ett vattenverk. Översyn sker på årlig basis samt när förändringar skett i process eller verksamhet, analysen kan då komma att revideras. Syftet med en MBA är att arbeta förebyggande samt säkerställa att NSVA levererar ett gott och mikrobiologiskt säkert dricksvatten till kunderna.

Ledningsnätets status

Ledningsnätet för vatten har varierad status. Den teoretiska livslängden för en ledning är ca 100 år men den verkliga kan vara så låg som 30 – 40 år. Det beror främst på ledningsmaterialens kvalitet, anläggningssätt samt lokala förutsättningar såsom jordarter och grundvatten. Den ökande reinvesteringstakten förväntas ge både kortsiktigt och långsiktigt positiv effekt på ledningsnätets status. Kortsiktigt kommer den att visa resultat i form av minskat antal återkommande driftstörningar samt säkrande av känsliga punkter på nätet som riskerar att orsaka säkerhets- och kvalitetsproblem. Redan idag känner man effekten av enstaka förnyade ledningar som historiskt innebar årliga återkommande driftstörningar. Den långsiktiga effekten är att hållbar reinvesteringstakt motverkar ökande drift- och underhållskostnader samt hindrar uppbyggnad av ett framtida underhållsberg. Ser man tillbaka i tiden ser man ökade kostnader för vattenläckor. Från ett år till ett annat kan antal läckor och kostnader variera men över tid är tendensen tydlig. Detta beror framförallt på att antalet läckor har ökat och att det varit ett antal större läckor som inneburit mera kostnader för material, återställning, arbetad tid samt kostnader för underentreprenörer. Trafikverket och kommuner ställer som väghållare högre säkerhetskrav avseende skyltning och avspärningar när arbeten utförs i det allmänna gatunätet. Detta ökar säkerheten både för allmänheten så väl som för vår egen personal men det innebär även att kostnaderna för att hantera läckor ökar.

För att öka korrektheten på kartunderlaget behövs ytterligare fokus på inmätningar. Behovet berör både befintligt ledningsnät och nyanläggning.

Mätzoner och flödesmätare

En viktig del av arbetet med att minska vattenförluster på ledningsnätet är arbetet med att utreda vilka områden som står för en större del av läckaget. Detta kan göras genom installationen av flödesmätare på strategiska punkter för att på så vis dela upp nätet i mindre områden. Detta är värdefullt vid felsökning i samband med en akuta driftstörningar, vid utredning av problem i dricksvattenförsörjningen och vid beräkning av nyckeltal för att kunna fokusera åtgärder mot läcksökning till rätt områden. Att på detta vis dela upp nätet i tillräckligt små områden i cirkulationsnäten i några av de större centralorterna kräver större insatser. Vi kommer framöver att jobba mer systematiskt med planeringen och utformningen av dessa mätzoner för att säkerställa att nya flödesmätare hamnar rätt i nätet. Det finns även anledning att undersöka alternativ till mer traditionella metoder att dela in nätet i zoner. Med mer avancerade beräkningsmetoder och bättre nyttjande av hydrauliska modeller kan en alternativ strategi för placering av mätare ge en bättre effekt. Då placeras istället flödesmätare ut i anslutning till knutpunkter och längs ledningar där flödet påverkas mycket av förändrad förbrukning utan att avgränsa. På så vis kan det skapas en bättre helhetsbild över driften av vattenförsörjningen och de avvikelser som uppstår. Vi ämnar undersöka dessa möjligheter närmre och ta fram en plan för installation av flödesmätare utifrån denna metod i ett avgränsat område. Genom löpande installation av flödesmätare i dricksvattennätet på strategiska punkter skapas bättre förutsättningar att dra större nytta av de möjligheter som skapas genom digitalisering och modern dataanalys.

Nyckeltal

Vår strävan är att hålla vattenläckornas antal på en godtagbar nivå genom att reinvestera enligt den framtagna planen. I tabellen nedan redovisas antalet läckor samt antalet läckor per km ledning. Ett bra sätt att följa hur man lyckas med detta är att se på rullande treårsmedelvärde för vattenläckorna, som även visas i tabellen nedan.

	VATTENLÄCKOR ST 2021 (2020)	LEDNINGSLÄNGD KM	VATTENLÄCKOR ST/ KM LEDNING	VATTENLÄCKOR ST 3-ÅRS MEDEL
Bjuv	26 (17)	185 (+/- 0)	0,14	21 (-1)
Båstad	22 (22)	426 (+9)	0,05	21 (-1)
Helsingborg	103 (82)	939 (+13)	0,11	95 (+4)
Landskrona	52 (30)	378 (-3)	0,14	36 (+4)
Perstorp	7 (9)	83 (+/- 0)	0,08	8
Svalöv	22 (11)	163 (-5)	0,13	17 (+2)
Åstorp	9 (9)	210 (-2)	0,04	12 (-4)
Örkelljunga	9	177	0,05	9
Totalt	250 (180)	2384 (+189)	0,08	219 (+20)

Anordningar

Ledningsnätets anordningar är en förutsättning för att kunna utföra arbeten på ledningsnätet. Inom NSVAs verksamhetsområde finns ca 95 000 st anordningar av olika slag. De vanligaste är luftningsanordningar, brandposter, spolposter, avstängningsventiler, servisventiler och mätanordningar. Många av dessa är gamla, en del över 100 år, vilket innebär att många också inte fungerar.

Ett systematiskt arbete med underhåll av servisventiler (avstängningsventil in till enskilda fastigheter) förekommer inte då nyttan med detta är liten i förhållande till risken att ventilen går sönder och leder till kostsamt reparationsarbete. NSVAs plan är att i förstahand begränsa sig till det omfattande arbetet med de viktigaste anordningarna samt i samband med omläggning av närliggande ledningar och anordningar, även ta hänsyn till servisventiler. Exempelvis kan det vara i samband med att kommunen asfalterar om en gata och NSVA bedömer att en servisledning är i sådant skick att den behöver läggas om och då även väljer att lägga om servisventilen.

Systematiskt arbete med funktionskontroller av luftnings- och tömningsanordningar har påbörjats under 2021. Kontrollen innebär en okulär besiktning och rensning. Utöver detta upprättas även en reinvesteringsplan för luftningsanordningar, som kan läsas om längre nedan.

Brandposter

Det gemensamma arbetet mellan räddningstjänsterna och NSVA har genererat ett dokument som tydligt besvarar samtliga relevanta frågor om ansvarsfördelningen. Under 2018 har avtal skickats tillsammans till samtliga kommuner för hantering politiskt. Hittills har Landskrona, Bjuv och Båstad kommun skrivit på avtalen.

Budget för 2023 - 2025 års funktionstest av brandposter är satt efter den plan som arbetats fram gemensamt med räddningstjänsterna. Målet är att utföra enkel funktionstest av samtliga brandposter vartannat år. Utöver detta utförs även årlig avancerad funktionstest av en sjättedel av brandposterna. För att utföra detta ska kostnaderna delas av skattekollektivet och VA-kollektivet.

Reinvesterings- och underhållsplaner för brandposterna kommer att utvärderas och justeras efter behov. Uppfattningen är att brandposterna visar sig att vara i bättre skick än förväntat för flertalet ägarkommuner och att man kommer att kunna sänka förnyelsetakten en aning där det är möjligt.

REINVESTERINGAR BRANDPOSTER (ST)	2023	2024	2025
Bjuv	6	6	6
Båstad	5	5	3
Helsingborg	20	20	20
Landskrona	10	10	10
Perstorp	6	6	3
Svalöv	6	10	10
Åstorp	5	5	3
Örkelljunga	6	6	5

Avstängningsventiler

Under 2022 kommer arbete genomföras med att ta fram underhållsplaner och under 2023 utveckla befintliga reinvesteringsplaner för samtliga avstängningsventiler i kommunerna. Målet är att efter framtagna planer kunna åtgärda bristerna som upptäckts vid inventeringen av ventilerna.

Reinvesteringsplanen för avstängningsventiler bygger på uppskattad livslängd på 50 år per avstängningsventil. Innan reinvesteringsplanen är klar kan behovet komma att ändras men utifrån de behov vi sett fram till idag ligger utbytesplanen kvar på 50 år förutom i Båstad där ett ökat behov syns.

REINVESTERINGAR AV-STÄNGNINGSVENTILER (ST)	2023	2024	2025
Bjuv	10	10	10
Båstad	25	25	25
Helsingborg	34	34	34
Landskrona	16	16	16
Perstorp	5	5	7
Svalöv	6	8	10
Åstorp	9	9	7
Örkelljunga	10	12	13

Luftningsanordningar

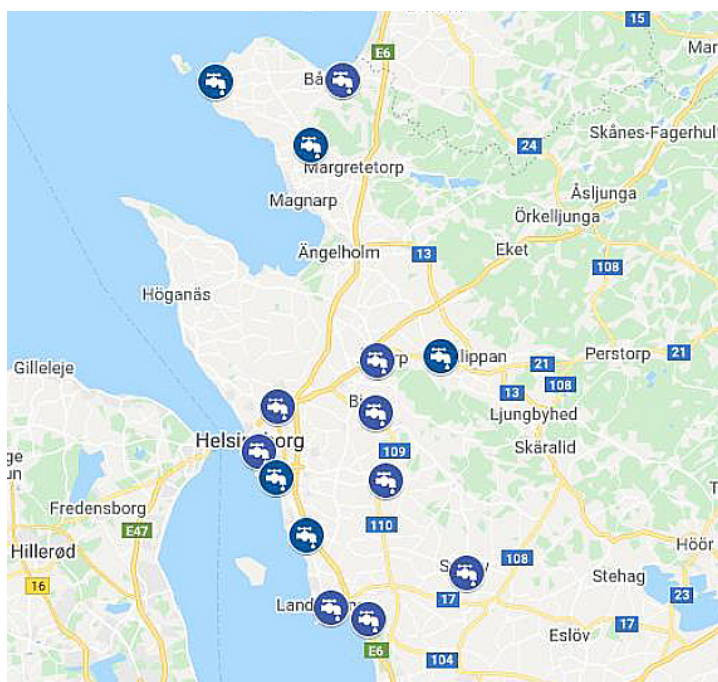
Driften i ett vattensystem behöver vara så stabilt som möjligt, genom att vidta lämpliga åtgärder uppnås en säker drift i systemet. Luft kan ha en kraftigt negativ effekt på driften i ett rörsystem så som flödesminskning, tryckvariationer och tryckslag.

På vatten- och tryckavloppsledningsnätet inom NSVAs finns totalt 226 st kända luftningsventiler. Luftningsventilerna är idag i varierande skick och en utbytesplan kommer att tas fram. För att uppnå målet att lyfta anordningarna till ett godtagbart skick, kommer man att ta fram utbytesplaner för samtliga luftnings- och tömningsanordningar i kommunerna. Planerna kommer att vara specifika för var kommun gällande antal och utbytestakt. Under affärsplanens första år kommer underhålls- och reinvesteringsbehovet vara kartlagt och en utbytesplan upprättad i VA-banken.

REINVESTERINGAR LUFTNINGSANORDNING (ST)	2023	2024	2025
Bjuv	5	5	5
Båstad	4	4	4
Helsingborg	10	10	10
Landskrona	4	4	4
Perstorp	3	4	4
Svalöv	4	4	4
Åstorp	4	4	4
Örkelljunga	3	4	4

Vattentankstationer

Samtliga planerade vattentanksstationer installerade och den 15:e har installerats under 2021. Under 2022 kommer uppföljning och utvärdering av ytterligare behov göras. Identifieras ytterligare behov läggs detta in i slutet på affärsplansperioden, år 2025. En fråga som aktualiserades vid den torra sommaren 2018 är om det finns behov av vattentanksstationer som inte är dricksvatten, s.k. tekniskt vatten för exempelvis bevattning och entreprenadarbeten. En sådan anläggs i Örskelljunga under början på 2022. Primärt ligger inte ansvar hos NSVA att tillhandahålla tekniskt vatten för dylika ändamål. I förlängningen skulle dock en förväntad konsekvens bli att dricksvatten i mindre utsträckning används för ändamålen. Frågan kommer att lyftas med varje ägarkommun om behov och möjlighet finns.

Spolplaner för dricksvattenledningar

Utvärdering och utveckling av befintliga spolplaner för vattenledningsnätet bedöms nödvändig för att upprätthålla en god dricksvattenkvalitet. Arbetet med utvärdering och utveckling av befintliga spolplaner kommer att inledas för Båstad, Bjuv, Svalöv och Åstorp därefter fortsätter arbetet i Landskrona, Perstorp och Helsingborg. I arbetet kommer man att lägga fokus på att anpassa planerna efter respektive ors unika förhållanden med hänsyn till klagomål, vattenledningsnätets tryck, flöde, dimensioner, material, ålder samt andra faktorer. Arbetet beräknas vara färdigställt för samtliga kommuner år 2023.

Vattenförluster på vattenledningsnätet

Vid beräkning av vattenförluster, jämförs mängden producerat vatten med mängden debiterat vatten. Från resultatet, det ej debiterade vattnet, räknas mängden känt vattenuttag bort. Ett känt vattenuttag kan t.ex. vara årlig brandpostspolning, utspolning i samband med projekt och påfyllning av spolbilstankar. Under 2019 har vi ändrat till en något striktare metod för beräkning av intern användning av omätt vatten vilket bidrar till att de redovisade vattenförlusterna blir någon procentenhet högre. I tabellen nedan redovisas vattenförlusten för samtliga kommuner. Närmare beskrivning av större avvikelser för respektive kommun förklaras mer om längre nedan.

Vi har under 2019 fortsatt jobba med att kvalitetssäkra indata för beräkning av vattenförluster. Det är sällan ledningsbrotten som vi lagar akut som är den stora delen av läckaget. Det är dolda läckor som pågår kontinuerligt som bidrar till den stora volymen svinn, här kan ett fåtal lite större läckor som pågår under lång tid göra stor skillnad för den totala vattenförlusten. I Svalövs kommun lagades några sådana läckor under slutet av 2018 vilket är en sannolik förklaring till de förbättrade siffrorna för kommunen.

Beräknad vattenförlust, siffror för ILI samt separat utredning av Enividan gällande Båstad ger för handen att vattenförlusterna, dvs de dolda vattenläckorna, ligger på en oacceptabel nivå i vissa kommuner. I kommande affärsplan tas det av den anledningen upp en utökning av resurser för proaktiv läcksökning i framförallt Båstad, Helsingborg och Perstorp. Avsikten är att det ska upphandlas extern part som med tydligt uppdrag ska lokalisera dolda läckor i ledningsnäten.

ILI	2021	2020	2019	2018	2021
Bjuv	4,0	2,8	2,1	2,1	Inte Acceptabelt
Båstad					
Helsingborg	4,2	4,4	4,6	4,0	Inte Acceptabelt
Landskrona	0,7	2,7	1,9	2,3	Utmärkt
Perstorp	2,4	3,0			OK
Svalöv	4,3	2,8	2,8	3,8	Inte Acceptabelt
Åstorp	2,5	2,8	2,6	2,9	Halvdåligt
Örkelljunga	1,2				OK

BERÄKNAD VATTENFÖRLUST PER KOMMUN I PROCENT

	BJUV	BÅSTAD	HELSING-BORG	LANDS-KRONA	PERSTORP	SVALÖV	ÅSTORP	ÖRKE-LJUNGA
År 2021	28	–	16	4	15	30	24	14
År 2020	21	–	16	14	19	23	27	

3.2.2.2 Gemensamma mål för alla kommuner

VISION

STRATEGISKA MÅL	EFFEKT MÅL
Uppfylla Livsmedelsverkets villkor	Rätt dimensioner på vattenledningar Ingen risk för kontaminering
Redo för framtida utmaningar	Korrekt och relevant planeringsunderlag
Långsiktig hållbarhet	Tillräcklig dricksvattenleverans Dricksvattenproduktion över tid Minskade kostnader för vattenförluster Självfinansiering

AFFÄRSIDÉ

STRATEGISKA MÅL	EFFEKT MÅL
Kostnadseffektivitet	Minskade kostnader för övertid Korrekta underlag och koll på läget
Leverera efterfrågade produkter	Utveckla bolagets produkter Verksamhets IT
Uppfyllda ericelöften	Kortare ledtider

EFFEKT MÅL	OPERATIVA MÅL	STATUS		STARTDATUM	SLUTDATUM
Rätt dimensioner på vattenledningar	Dimensionsplaner vattenledningar	Ej påbörjad	⊖	2020-01-01	2024-12-31
Ingen risk för kontaminering	Avställda anläggningar återlämnade	Pågående – risk för avvikelse	!	2019-05-17	2023-12-31
Ingen risk för kontaminering	Bakteriologisk barriär	Pågående – inom tidsram	▶	2023-01-01	2025-12-31

3.2.2.3 Bjuvs kommun

3.2.2.3.1 Utöka verksamhetsområdet

Dimensionsplan för Bjuvs kommuns framtida vattenledningsnät finns framtagen sedan tidigare. Kommunen har varit involverad i framtagandet av planen där hänsyn tagits till kommunens expansionsplaner de närmsta decennierna. Planen används som underlag vid exploateringar och förnyelseprojekt.

3.2.2.3.2 Produktion

Anläggningar

Maskininstallationerna vid anläggningarna i Bjuv är överlag i gott skick med det finns en del utrustning som kommer att behöva bytas ut de kommande åren.

Vattenkvalitet

Allt vatten som når Bjuvs kunder har genomgått UV-behandling vid minst en punkt vilket ger att bra mikrobiologiskt skydd. Målsättningen är dock att vattnet alltid ska passera ett UV-aggregat när det distribueras via en reservoar eftersom det då varit trycklöst. Därför planerar vi för en UV-installation vid Billesholm vattentorn. Denna installation görs i en kammare eftersom det inte finns plats för installationen på befintliga anläggningen.

AVVECKLADE ANLÄGGNINGAR

KOMMUN	KATEGORI	NAMN	ÅTGÄRDER FÖR AVSTÄLLNING	KLART ÅR
Bjuv	Vattentäcker	Borgarvad		2022

3.2.2.3.3 Distribution

Reinvesteringar – Brandposter

Reinvesteringsplanen bygger på uppskattad livslängd på 50 år per brandpost samt behovsbedömning som är utförd av Räddningstjänst och NSVA. I tabellen nedan har man endast tagit med de brandposter som behövs för VA-ledningsnätet. Det totala behovet omfattar även Räddningstjänsternas behov och innebär omläggning av ytterligare brandposter. Utöver VA kollektivets brandpostbyten byter även NSVA brandposter som klassats som brand med skattekollektivets pengar.

NSVA har under de senaste åren reinvesterat i fler brandposter än tidigare. Utöver detta har man utfört funktionskontroller, som visar att brandposterna inte bedöms behöva hålla så hög förnyelse-takt som man tidigare uppskattat.

Reinvesteringar – Avstängningsventiler

Under 2022 kommer arbete genomföras med att ta fram underhållsplaner och under 2023 utveckla befintliga reinvesteringsplaner för samtliga avstängningsventiler i kommunen.

Målet är att efter framtagna planer kunna åtgärda bristerna som upptäckts vid inventeringen av ventiler.

Reinvesteringsplanen för avstängningsventiler bygger på uppskattad livslängd på 50 år per avstängningsventil. Innan reinvesteringsplanen är klar kan behovet komma att ändras men utifrån de behov vi sett fram till idag ligger utbytesplanen kvar på 50 år.

Reinvesteringar - Luftnings och tömningsanordningar

För att uppnå målet att lyfta anordningarna till ett godtagbart skick, kommer man att ta fram-utbytesplanerförsamtliga luftnings- och tömningsanordningar i kommunen. Under affärsplanens första år kommer underhålls- och reinvesteringarbehovet vara kartlagt och en utbytesplan upprättad i VA-banken. Under 2022 kommer luftningsventilerna att bytas ut enligt då framtagen plan.

REINVESTERINGAR BJUV (ST)	2023	2024	2025
Brandposter	6	6	6
Avstängningsventiler	10	10	10
Luftningsanordningar	5	5	5

3.2.2.3.4 Specifika mål

3.2.2.3.4.1 Korrekt och relevant planeringsunderlag

3.2.2.3.4.2 Utveckla bolagets produkter

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskyddskontroll	2023-01-01	2024-12-31
			Införande av nytt låssystem - Bjuv	2023-01-01	2024-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskyddskontroll	2023-01-01	2024-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskyddskontroll	2023-01-01	2024-12-31
Övertagning av nya anläggningar	2023-01-01	2025-12-31	Kravspecifikationer	2023-01-01	2024-06-30
			Överlämning av anläggningar från LoP	2024-07-01	2025-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31

3.2.2.3.5 Ekonomi

Drift

INVESTERING

INVESTERINGAR BJUV, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Skalskydd Bjuv 2023	100 000		
Skalskydd, nytt låssystem Bjuv	15 000		
SUMMA	115 000	0	0

REINVESTERING

REINVESTERINGAR BJUV, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Maskininstallationer Bjuv	75 000	150 000	150 000
Pumpbyte Billesholm		200 000	
Pumpbyte Ekeby TS			200 000
Pumpbyte, Reservoar Ekeby	200 000		
SUMMA	275 000	350 000	350 000

3.2.2.4 Båstad kommun

3.2.2.4.1 Utöka verksamhetsområdet

Fokus för dricksvattenförsörjning kommer även i denna affärsplan vara anslutning till Sydsvatten för de södra delarna av Bjäre. I ett första steg kommer nätet byggas till Torekov, därefter kommer anslutning av Förslöv.

Vattenförsörjningsplanen visar att läckaget från vattenledningsnätet i Båstad tätort är onormalt stort. Ett vidare arbete med att hitta orsakerna kommer att krävas.

Framtida landsbygdsprojekt innebär utbyggnader av vattenledningsnätet.

3.2.2.4.2 Produktion

Vattentäkter

Prospektering av nytt brunnsområde pågår i kommunens nordöstra delar. Prospekteringen görs för att se om det finns en vattenförekomst som utgör alternativ till nuvarande täkt i Eskilstorp med bättre kvalitet. De bekämpningsmedelsrester som är funna i befintliga täkter i Eskilstorp medför troligen omfattande vattenrening för att klara framtida krav på ett dricksvatten som innebär en betydligt dyrare process.

Anläggningar

Anläggningen vid Idrottsplatsen ses som en viktig del av vattenförsörjningen i de norra delarna av kommunen och avsikten är att bygga en ersättningsanläggning för nuvarande produktionsanläggning.

Vid Eskilstorp, eller i anslutning till Eskilstorp, behövs en ny produktionsanläggning med vattenbehandling. Projekteringen av denna anläggning har pausats i väntan på resultat från ovan nämnd prospektering.

Produktionskapacitet

För norra delarna av Båstad väntas maxdygnsförbrukningen stiga med nästan 30% till år 2050. Därtill ska målet ”Kapacitetshöjning ordinarie dricksvattenproduktion” uppfyllas genom att det för distributionsområdet ska vara möjligt att producera 20% mer än gällande maxdygn. Målet finns för att det ska vara möjligt att hantera de tillfälliga fel som kan uppstå i produktionen. Detta innebär en att produktionskapaciteten kraftigt måste höjas. För att klara ovanstående ska produktionen år 2050 uppgå till 87 l/s enligt gjord vattenbehovsprognos.

Vattenkvalitet

Provtagning av rester från nyare bekämpningsmedel vid namn Klordiazon och DMS (Dimetylsulfamid) visar på förekomst vid vattentäkterna i Eskilstorp och vid idrottsplatsen. Halterna överstiger gränsvärden även om det inte föreligger någon hälsomässig fara. Prospektering efter vatten utan rester från bekämpningsmedel pågår, alternativet till detta är att implementera kompletterande reningssteg för att behandla dessa ämnen vid projekteringen av en ny produktionsanläggning. Vattnet i kommunens norra delar är 12-13 tyska hårdhetsgrader och är därmed hårt. Det är inte enbart hårdheten utan också hur mycket kalcium det faller som är avgörande för hur kunderna upplever det. I norra Båstad är det befogat att införa avhårdning, även sett till hur mycket vattnet faller. Dock måste råvattenfrågan lösas innan projektering av en ny produktionsanläggning kan fortgå. Den problematik som funnits med vattenkvalitet i kommunens södra delar elimineras successivt i takt med att sydvatten kopplas in. Vattentäkterna runt Torekov med omnejd som har påverkan av bekämpningsmedel och PFAS ersätts genom sydvattenanslutningen.

Framtidsplaner

När vattenverket vid Eskilstorp, eller som ersätter Eskilstorp, är byggt är bedömningen att vattenförsörjningen på norrsidan kan upprätthållas utan produktion i Axelstorp. Anläggningen kan då avvecklas.

Det optimala sett till vattenproduktionen i kommunens norra delar är att på sikt även avveckla produktionsanläggningen vid idrottsplatsen och producera hela volymen vid Eskilstorp. Detta kräver dock stora insatser, framförallt ledningsnätet, och det är därför inte möjligt att säga inom vilket tidsintervall detta är rimligt. Vattnet från Eskilstorp och Idrottsplatsen blandas i distributionsnätet varvid det är viktigt att vattnet från dessa anläggningar har liknande vattenkvalitet. Beroende på hur länge anläggningen vid idrottsplatsen behöver finnas kvar kan det därför uppkomma behov om att installera avhårdning även där.

Det är viktigt att belysa att det i dagsläget är en väldigt hög vattenproduktion i kommunen i förhållande till antalet anslutna fastigheter och mängden sommarboende. Framtagen vattenbalans för Båstad tätort tar hänsyn till det höga antalet sommarboende och hög turism under sommarhalvåret. Trots detta anses produktionen vara mycket högre än vad som är skäligt. Det faktum att den höga vattenförbrukningen kräver ytterligare investeringar anses vara ett argument till att istället leta efter sätt att minska det framtida vattenbehovet. Vattenmätare hos hushållen är ett sätt, men även mer aktiv läcksökning kan vara ett sätt att minska den mängd vatten som behöver produceras.

AVVECKLADE ANLÄGGNINGAR

KOMMUN	KATEGORI	NAMN	ÅTGÄRDER FÖR AVSTÄLLNING	KLART ÅR
Båstad	Vattenverk	Varan	Ta beslut om denna anläggning ska användas vidare, tex som provtagningsplats.	2022

3.2.2.4.3 Distribution

Reinvesteringar – Brandposter

Reinvesteringsplanen bygger på uppskattad livslängd på 50 år per brandpost samt behovsbedömning som är utförd av Räddningstjänst och NSVA. I tabellen nedan har man endast tagit med de brandposter som behövs för VA-ledningsnätet. Det totala behovet omfattar även Räddningstjänsternas behov och innebär omläggning av ytterligare brandposter. Utöver VA kollektivets brandpostbyten byter även NSVA brandposter som klassats som brand med skattekollektivets pengar.

NSVA har under de senaste åren reinvesterat i fler brandposter än tidigare. Utöver detta har man utfört funktionskontroller, som visar att brandposterna inte bedöms behöva hålla så hög förnyelse-takt som man tidigare uppskattat.

Reinvesteringar – Avstängningsventiler

Under 2022 kommer arbete genomföras med att ta fram underhållsplaner och under 2023 utveckla befintliga reinvesteringsplaner för samtliga avstängningsventiler i kommunen.

Målet är att efter framtagna planer kunna åtgärda bristerna som upptäckts vid inventeringen av ventilerna. Reinvesteringsplanen för avstängningsventiler bygger på uppskattad livslängd på 50 år per avstängningsventil. Dock har vi redan nu sett ett större behov än uppskattad livslängd och därmed öka investeringstakten.

Reinvesteringar - Luftnings och tömningsanordningar

För att uppnå målet att lyfta anordningarna till ett godtagbart skick, kommer man att ta fram utbytesplaner för samtliga luftnings- och tömningsanordningar i kommunen. Under affärsplanens första år kommer underhålls- och reinvesteringsbehovet vara kartlagt och en utbytesplan upprättad i VA-banken. Under 2022 kommer luftningsventilerna att bytas ut enligt då framtagna plan.

REINVESTERINGAR BÅSTAD (ST)	2023	2024	2025
Brandposter	5	5	3
Avstängningsventiler	13	20	25
Luftningsanordningar	4	4	4

*Tidigare uppskattat reinvesteringsbehov

3.2.2.4.4 Specifika mål

3.2.2.4.4.1 Korrekt och relevant planeringsunderlag

3.2.2.4.4.2 Utveckla bolagets produkter

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Kontroll av vattentäkter	2022-01-01	2025-12-31	Nivåmätning i vattentäkter	2022-01-01	2023-06-30
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskydds kontroll	2023-01-01	2024-12-31
			Införande av nytt låssystem – Båstad	2023-01-01	2023-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskydds kontroll	2023-01-01	2024-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskydds kontroll	2023-01-01	2024-12-31
			Införande av nytt låssystem – Båstad	2023-01-01	2023-12-31
Övertagning av nya anläggningar	2023-01-01	2025-12-31	Kravspecifikationer	2023-01-01	2024-06-30
			Överlämning av anläggningar från LoP	2024-07-01	2025-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31
OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31

3.2.2.4.4.3 Ingen risk för kontaminering

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Avställda anläggningar återlämnade	2019-05-17	2023-12-31	Vattentäkter – V Karup	2019-01-01	2023-12-31
			Vattentäkter – V Karup	2019-01-01	2023-12-31
			Vattenverk – V Karup	2019-01-01	2023-12-31

3.2.2.4.5 Ekonomi

Drift

INVESTERING

INVESTERINGAR BJUV, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Ersätta V14	2 000 000	5 000 000	
Förbättrad täckning på anläggning	100 000		
Nytt vattenverk norra Båstad	1 000 000	1 000 000	*
Skalskydd Båstad 2023	200 000		
Skalskydd, nytt låssystem Båstad	60 000		
Vattendom V14 idrottsplatsen	100 000		
SUMMA	3 460 000	6 000 000	*

REINVESTERING

REINVESTERINGAR BÅSTAD, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Elanläggningar 2023	200 000		0
Elanläggningar 2024-2025		200 000	200 000
Kompressorer 2023	100 000		
Maskininstallationer Båstad	150 000	150 000	150 000
Pumpbyte Båstad			200 000
Reducerare		150 000	
Styr och regler Båstad	250 000	250 000	250 000
Atteköp VT, tak	500 000		
Atteköp VT, åtgärder väg			100 000
Axelstorp VV, tak			100 000
Grevie TS, tak och värme			100 000
SUMMA	1 200 000	750 000	1 100 000

3.2.2.5 Helsingborgs kommun

3.2.2.5.1 Utöka verksamhetsområdet

En diskussion och utredning tillsammans med Sydsvatten om transiteringen och Höganäs drift, Ängelholms VV, Bjuvsledningen m.m. har genomförts. Förutom dagslägesmodellen utan dedikerad ledning, även framtidsmodellen med dedikerad ledning och S2HTP vara klar.

En dimensionsplan för Helsingborgs framtida vattenledningsnät ska tas fram. Akuta lösningar och lokal dimensionering leder ofta till en sämre helhet än om ett helhetsgrepp tas om systemets funktion på längre sikt. Det är dels behovet av förnyelse dels behovet av utbyggnad som kräver att det finns en plan som kan följas utan att behöva skapa nya lösningar vid varje insats.

Under 2022 pågår en utredning för lågzon i Helsingborg. Eventuella justeringar efter denna kommer föras in i slutet av perioden.

3.2.2.5.2 Produktion

Vattentäkter

Det pågår arbete med tillståndsansökan för ny vattendom för Örbyfältet, detta arbete kommer att pågå in i kommande affärsplanepå period. Utmed Råån finns en vattentäkt med bergboreade brunnar som rustats upp för att utgöra en reservtäkt vid förhållanden som inte anses vara normal drift. Även för denna täkt krävs ett arbete med vattendom för tänkt uttag vilket följs av slutlig utformning av vattenskyddsområde för tärkten.

För att säkra fortsatta vattenuttag vid anläggningen Södra Råå måste investeringar göras då det inte bedöms möjligt att renovera befintlig anläggning utan denna kommer att ersättas med en ny. Det finns över 30 brunnsanläggningar som fortlöpande kräver reinvesteringar. Detta gäller såväl brunns status som byggnadstekniskt och styr och reglerfunktioner.

Anläggningar

På Örby vattenverk kommer en ny anläggningsdel kallad S2 att byggas. För att rymma den nya anläggningen måste tomtytan utvidgas. S2 kommer att ersätta den äldsta av de två befintliga pump-anläggningarna. I samband med detta så kommer även den tillhörande reservoaren att avvecklas. Den kvarvarande lågreservoaren kommer att kompletteras med en separat reservoarvolym för de två pump-anläggningarna. Som en del av S2 kommer en ledning att vara dedikerad till Filborna vattentorn och med ett tryck anpassat för denna anläggning.

Renovering av Fredriksdals vattentorn är tänkt att genomföras 2025 och i denna renovering inkluderas även installation av UV-aggregat. Nuvarande takkonstruktion kräver reinvestering och utgångspunkten är att befintligt tak byggs in med en ny ovanpåliggande konstruktion. El-installationerna som idag finns i källarplan flyttas upp till markplan för att minska risken för strömavbrott vid eventuellt vattenläckage.

Produktionskapacitet

Kapaciteten och förmågan till dygnsvariation vid Örby vattenverk begränsas genom vattenuppföringen från Örbyfältet. För att öka den totala kapaciteten för Örbyverket krävs en utökning av den aktiva delen av fältet med ny infiltrationsyta och tillhörande uttagsbrunnar. En försöksanläggning för ny infiltration i fältets södra del kommer att anläggas och ska sedan utvärderas. Vid gott utfall påbörjas byggnationen av en ny infiltration i fullskala. Målet är att utöka fältets kapacitet. För att på kort sikt uppnå redundans för infiltrationen och möjliggöra avstängning vid underhåll kommer infiltrationsbassängen närmast motorvägen att ersättas med en ny. Anledningen är att denna bassäng i dagsläget inte kan användas kontinuerligt pga stora vattenförluster vid motorvägen

Framtidsplaner

Även efter att örbyfältets aktiva del utökats mot söder finns framtida behov av ytterligare utökning. Detta kommer att utredas under affärsplansperioden och följs av investeringar på längre sikt. Ledningssystemet inom Örbyfältet bör rustas upp med syfte att fritt kunna fördela inkommande Ringsjöverksvatten inom Örbyfältets infiltrationsbassänger och samtidigt inom sydvattensystemet möjliggöra försörjning av Landskrona med dricksvatten. Därtill ser vi ett behov av översyn av vårt underhållsarbete av befintliga infiltrationsanläggningar främst med tanke på sandhanteringen vid dessa. Idag är detta avhängt av en entreprenör som avser att inom kort avveckla sin verksamhet.

När S2 byggs kommer ytor frigöras i anslutning till den pumpanläggning som ska avvecklas. Detta möjliggör ombyggnation av befintliga ytor till administrativa personalutrymmen.

AVVECKLADE ANLÄGGNINGAR

KOMMUN	KATEGORI	NAMN	ÅTGÄRDER FÖR AVSTÄLLNING	KLART ÅR
Helsingborg	Vattentäkt	Välinge	klart för återlämning	2023
Helsingborg	Vattentäkt	Påarp	klart för återlämning	2023
Helsingborg	Vattentäkt	Ödåkra	klart för återlämning	2023
Helsingborg	Vattentäkt	Allerum	klart för återlämning	2023
Helsingborg	Vattentäkt	Hittarp-Laröd	klart för återlämning	2023
Helsingborg	Vattentäkt	Domsten	Brunn ej tätad, överlåtelseavtal saknas.	2023
Helsingborg	Vattentäkt	Rögle	klart för återlämning	2023
Helsingborg	Vattentäkt	Mörarp	klart för återlämning	2023
Helsingborg	Vattentäkt	Vallåkra	klart för återlämning	2023
Helsingborg	Vattentäkt	Hasslarp	klart för återlämning	2023
Helsingborg	Vattentäkt	Fleninge	Brunn ej tätad, överlåtelseavtal saknas.	2023

3.2.2.5.3 Distribution

Reinvesteringar – Brandposter

Reinvesteringsplanen bygger på uppskattad livslängd på 50 år per brandpost samt behovsbedömning som är utförd av Räddningstjänst och NSVA. I tabellen nedan har man endast tagit med de brandposter som behövs för VA-ledningsnätet då avtal för Helsingborgs skattekollektiv inte signerats. NSVA har under de senaste åren reinvesterat i fler brandposter än tidigare. Utöver detta har man utfört funktionskontroller, som visar att brandposterna inte bedöms behöva hålla så hög förnyelsetakt som man tidigare uppskattat.

Reinvesteringar – Avstängningsventiler

Under 2022 kommer arbete genomföras med att ta fram underhållsplaner och under 2023 utveckla befintliga reinvesteringsplaner för samtliga avstängningsventiler i kommunen.

Målet är att efter framtagna planer kunna åtgärda bristerna som upptäckts vid inventeringen av ventilerna.

Reinvesteringsplanen för avstängningsventiler bygger på uppskattad livslängd på 50 år per avstängningsventil. Innan reinvesteringsplanen är klar kan behovet komma att ändras men utifrån de behov vi sett fram till idag ligger utbytesplanen kvar på 50 år.

Reinvesteringar - Luftnings och tömningsanordningar

För att uppnå målet att lyfta anordningarna till ett godtagbart skick, kommer man att ta fram utbytesplaner för samtliga luftnings- och tömningsanordningar i kommunen. Under affärsplanens första år kommer underhålls- och reinvesteringsbehovet vara kartlagt och en utbytesplan upprättad i VA-banken. Under 2022 kommer luftningsventilerna att bytas ut enligt då framtagna plan.

REINVESTERINGAR HELSINGBORG (ST)	2023	2024	2025
Brandposter	20	20	20
Avstängningsventiler	34	34	34
Luftningsanordningar	10	10	10

*Tidigare uppskattat reinvesteringsbehov

3.2.2.5.4 Specifika mål

3.2.2.5.4.1 Korrekt och relevant planeringsunderlag

3.2.2.5.4.2 Utveckla bolagets produkter

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Kontroll av vattentäkter	2022-01-01	2025-12-31	Nivåmätning i vattentäkter	2022-01-01	2023-06-30
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskydds kontroll	2023-01-01	2024-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Införande av nytt låssystem – Helsingborg	2023-01-01	2023-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskydds kontroll	2023-01-01	2024-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Införande av nytt låssystem – Helsingborg	2023-01-01	2023-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskydds kontroll	2023-01-01	2024-12-31
Övertagning av nya anläggningar	2023-01-01	2025-12-31	Kravspecifikationer	2023-01-01	2024-06-30
			Överlämning av anläggningar från LoP	2024-07-01	2025-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31
OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31

Drift

INVESTERING

INVESTERINGAR HELSINGBORG, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Berggrundstakten vattendom och skyddsområde	300 000	200 000	
Ersättningsanläggning Södra Råå	500 000	10 000 000	
Laddstolpar till elbilar	100 000	200 000	
Ny infiltrationsbassäng, Örbyfältet söder	2 000 000	500 000	10 000 000
Ny infiltrationsbassäng, Örbyfältet öster	5 000 000		
S2HTP	57 500 000	24 500 000	40 000 000
Skalskydd Helsingborg 2023	500 000		
Skalskydd Helsingborg 2024		500 000	
Skalskydd Helsingborg 2025			500 000
Skalskydd, nytt låssystem Helsingborg	160 000		
Skyddsområde örbyfältet			300 000
U-funktion, inlopp, backkörning	200 000	1 000 000	10 000 000
Vattendom Örbyfältet	200 000		
SUMMA	66 460 000	36 900 000	60 800 000

REINVESTERING

REINVESTERINGAR HELSINGBORG, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Fredriksdals vattentorn	500 000	2 000 000	35 000 000
Instrument och Styrning Hbg		100 000	100 000
Maskininstallationer Hbg	250 000	250 000	250 000
Styr och regler Örby	200 000		
Örby – Rekonditionering borrar 2023	1 100 000		
Örby – Rekonditionering borrar 2024		1 100 000	
Örby – Rekonditionering borrar 2025			1 100 000
Örbyfältet ventiler 2023	600 000		
SUMMA	2 650 000	3 450 000	36 450 000

3.2.2.6 Landskrona kommun

3.2.2.6.1 Utöka verksamhetsområdet

NSVA har påbörjat arbetet med att se över alternativen för att förstärka en huvudledningssträcka för vatten från Säby eller de centrala delarna av Landskrona mot öst genom kommande exploateringar. När åtgärdsförslag har tagits fram kommer ett större projekt att startas som förstärker vattenledningsnätet.

Dimensionsplanen för Landskrona är i behov av att uppdateras. Den nuvarande dimensionsplanen upprättades 2017. Viss uppdatering sker i samband med utredning av framtida reservoarvolym som kommer färdigställas under 2022.

Läckagekontroll är i fokus under affärsplaneperioden med sensorer, AI och vattenbalanser för olika områden ska kunskapen om förlusterna förbättras och mängderna minskas.

3.2.2.6.2 Produktion

Anläggningar

Det finns långt framskridna planer för en total renovering av Landskrona vattentorn. Utvecklingen i kommunen innebar dock att kommunens totala reservoarvolym sågs över och projektet pausades. Det har tagits fram ett PM där det konstateras att befintlig reservoarvolym i Landskronas dricks- vattendistribution inte är tillräcklig för att klara framtida förbrukning. PM:et utreder olika alternativ för att tillgodose reservoarbehovet. Slutsatsen är att projektet för renovering av Landskrona vattentorn återupptas och att befintlig reservoarvolym vid Säby TS, som idag är avställd, ska renoveras för att åter tas i bruk.

Det har gjorts en utredning med avsikt att kartlägga hur den här volymen ska användas i framtiden och vilka investeringar som krävs för önskad funktion. Det finns ett förslag där den mindre volymen avvecklas och den större volymen rustas upp och moderniseras.

Framtida vattenförsörjningen till Ven har utretts och slutsatsen är att befintlig tryckstegring ute på Ven ska ersättas med en ny.

Vattenkvalitet

I Annelöv levereras en kompletterande mängd vatten från sydvattensystemet som är transiterat via Kävlinge kommun. Detta är en identifierad risk i fastställd HACCP eftersom det utgör inträde av vatten till distributionssystemet som är utom vår kontroll. Målet är därför att koppla bort den här anslutningspunkten men för att det ska kunna göras krävs insatser på ledningsnätet.

Framtidsplaner

Gamla vattenverket är en föråldrad anläggning med två reservoarvolym som används som en kompletterande volym till Landskrona vattentorn. När Säby TS är renoverad och driftsatt kan reservoarerna vid gamla vattenverket avvecklas.

Inom en 10-årsperiod behöver Säby TS kompletteras med ytterligare en reservoarvolym för att tillgodose kommunens totala behov.

3.2.2.6.3 Distribution

Reinvesteringar – Brandposter

Reinvesteringsplanen bygger på uppskattad livslängd på 50 år per brandpost samt behovsbedömning som är utförd av Räddningstjänst och NSVA. I tabellen nedan har man endast tagit med de brandposter som behövs för VA-ledningsnätet. Det totala behovet omfattar även Räddningstjänsternas behov och innebär omläggning av ytterligare brandposter. Utöver VA kollektivets brandpostbyten byter även NSVA brandposter som klassats som brand med skattekollektivets pengar.

NSVA har under de senaste åren reinvesterat i fler brandposter än tidigare. Utöver detta har man utfört funktionskontroller, som visar att brandposterna inte bedöms behöva hålla så hög förnyelse-takt som man tidigare uppskattat.

Reinvesteringar – Avstängningsventiler

Under 2022 kommer arbete genomföras med att ta fram underhållsplaner och under 2023 utveckla befintliga reinvesteringsplaner för samtliga avstängningsventiler i kommunen. Målet är att efter framtagna planer kunna åtgärda bristerna som upptäckts vid inventeringen av ventilerna.

Reinvesteringsplanen för avstängningsventiler bygger på uppskattad livslängd på 50 år per avstängningsventil. Innan reinvesteringsplanen är klar kan behovet komma att ändras men utifrån de behov vi sett fram till idag ligger utbytesplanen kvar på 50 år.

Reinvesteringar - Luftnings och tömningsanordningar

För att uppnå målet att lyfta anordningarna till ett godtagbart skick, kommer man att ta framutbytesplaner för samtliga luftnings- och tömningsanordningar i kommunen. Under affärsplanens första år kommer underhålls- och reinvesteringsbehovet vara kartlagt och en utbytesplan upprättad i VA-banken. Under 2022 kommer luftningsventilerna att bytas ut enligt då framtagna planer.

REINVESTERINGAR LANDSKRONA (ST)	2023	2024	2025
Brandposter	10	10	10
Avstagningsventiler	16	16	16
Luftningsanordningar	4	4	4

*Tidigare uppskattat reinvesteringsbehov

3.2.2.6.4 Specifika mål

3.2.2.6.4.1 Korrekt och relevant planeringsunderlag

3.2.2.6.4.2 Utveckla bolagets produkter

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskyddskontroll	2023-01-01	2024-12-31
			Införande av nytt låssystem – Landskrona	2023-01-01	2023-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskyddskontroll	2023-01-01	2024-12-31
			Införande av nytt låssystem – Landskrona	2023-01-01	2023-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskyddskontroll	2023-01-01	2024-12-31
Övertagning av nya anläggningar	2023-01-01	2025-12-31	Kravspecifikationer	2023-01-01	2024-06-30
			Överlämning av anläggningar från LoP	2024-07-01	2025-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31

Drift

INVESTERING

INVESTERINGAR LANDSKRONA, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Haken TS	500 000	3 000 000	2 000 000
Mobilförstärkare Landskrona	150 000		
Skalskydd Landskrona 2023	300 000		
Skalskydd, nytt låssystem Landskrona	35 000		
Reservoar Säby TS, projektuppstart			500 000
Värmepumpar Landskrona		100 000	
SUMMA	985 000	3 100 000	2 500 000

REINVESTERING

REINVESTERINGAR LANDSKRONA, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Elanläggningar Landskrona	300 000		
Landskrona VT *	2 000 000	*	*
Maskininstallationer Landskrona	150 000	150 000	150 000
Reduceringsventiler ven			150 000
SUMMA	2 450 000	20 150 000	18 300 000

3.2.2.7 Perstorps kommun

3.2.2.7.1 Utöka verksamhetsområdet

En dricksvattenmodell behöver upprättas med tanke på problem med kapacitetsbrist för dricksvattenförsörjning. Med hjälp av en dricksvattenmodell kan det studeras och utvärderas hur olika förslag på åtgärder på dricksvattennätet kommer att påverka funktionen.

När modellen över dricksvattennätet är klar blir det aktuellt att ta fram en dimensionsplan. Med en dimensionsplan kommer det klargöras för varje ledningssträcka om aktuell dimension bör ändras vid en ombyggnad.

Ett stort bidrag för att få förståelse för dricksvattendistributionen vora att installera en flödesmätare på dricksvattenledningen mellan Oderljunga och Perstorp för att få bättre kunskap om vattenflödena mellan orterna.

3.2.2.7.2 Produktion

Vattentäkter

Utifrån resultat från pågående grundvattenmodell kan arbetet fortgå med nya råvattenbrunnar, tillståndsansökan för vattendom följt att nytt vattenskyddsområde.

Anläggningar

Vattentornet är i behov av renovering. 2022 genomförs en renovering av tornets utsida för att åtgärda sprickor i tak och för att förse ytan med nytt tätskikt. Dock kvarstår många anmärkningar invändigt, främst avseende rörsystem. För att åtgärda anmärkningarna i sin helhet krävs en investering på ytterligare ca 7 Mkr.

Lågreservoaren behöver också genomgå renovering. Tätskiktet bytas och reservoaren förses med nya manluckor.

Vattenkvalitet

Den höga järnhalten i vissa råvattenbrunnar ställer höga krav på processen som inte går att lösa med dagens installationer.

Framtidsplaner

Grundvattenmodellen kommer att utvisa möjligheterna att producera vatten i Toarp. Om detta är möjligt kommer vattenbehandlingen vid Toarp att behöva genomgå stora förändringar för att vi ska kunna producera vatten av god kvalitet i den mängd som efterfrågas. Om produktionskapaciteten behöver höjas ytterligare finns det möjlighet att bygga ut den andra bassängen för att öka infiltrationsytan ytterligare. Dock är ytterligare en råvattenbrunn en förutsättning för detta.

3.2.2.7.3 Distribution

Reinvesteringar – Brandposter

Reinvesteringsplanen bygger på uppskattad livslängd på 50 år per brandpost samt behovsbedömning som är utförd av Räddningstjänst och NSVA. I tabellen nedan har man endast tagit med de brandposter som behövs för VA-ledningsnätet då avtal för Perstorp skattekollektiv inte signerats. NSVA har under de senaste åren reinvesterat i fler brandposter än tidigare. Utöver detta har man utfört funktionskontroller, som visar att brandposterna inte bedöms behöva hålla så hög förnyelsetakt som man tidigare uppskattat.

Reinvesteringar – Avstängningsventiler

Under 2022 kommer arbete genomföras med att ta fram underhållsplaner och under 2023 utveckla befintliga reinvesteringsplaner för samtliga avstängningsventiler i kommunen. Målet är att efter framtagna planer kunna åtgärda bristerna som upptäckts vid inventeringen av ventilerna.

Reinvesteringsplanen för avstängningsventiler bygger på uppskattad livslängd på 50 år per avstängningsventil. Innan reinvesteringsplanen är klar kan behovet komma att ändras men utifrån de behov vi sett fram till idag ligger utbytesplanen kvar på 50 år.

Reinvesteringar - Luftnings och tömningsanordningar

För att uppnå målet att lyfta anordningarna till ett godtagbart skick, kommer man att ta framutbytesplaner för samtliga luftnings- och tömningsanordningar i kommunen. Under affärsplanens första år kommer underhålls- och reinvesteringsbehovet vara kartlagt och en utbytesplan upprättad i VA-banken. Under 2022 kommer luftningsventilerna att bytas ut enligt då framtagen plan.

REINVESTERINGAR PERSTORP (ST)	2023	2024	2025
Brandposter	6	6	3
Avstängningsventiler	5	5	7
Luftningsanordningar	3	4	4

*Tidigare uppskattat reinvesteringsbehov

3.2.2.7.4 Specifika mål

3.2.2.7.4.1 Korrekt och relevant planeringsunderlag

3.2.2.7.4.2 Rätt dimensioner på vattenledningar

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Dimensionsplaner vattenledningar	2020-01-01	2024-12-31	Dimensionsplan Perstorp	2023-01-01	2024-12-31

3.2.2.7.4.3 Utveckla bolagets produkter

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Kontroll av vattentäkter	2022-01-01	2025-12-31	Nivåmätning i vattentäkter	2022-01-01	2023-06-30
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskyddskontroll	2023-01-01	2024-12-31
			Införande av nytt låssystem – Perstorp	2023-01-01	2023-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskyddskontroll	2023-01-01	2024-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskyddskontroll	2023-01-01	2024-12-31
			Införande av nytt låssystem – Perstorp	2023-01-01	2023-12-31
Övertagning av nya anläggningar	2023-01-01	2025-12-31	Kravspecifikationer	2023-01-01	2024-06-30
			Överlämning av anläggningar från LoP	2024-07-01	2025-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31

3.2.2.7.5 Ekonomi

Drift

INVESTERING

INVESTERINGAR PERSTORP, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Ny råvattenbrunn 2022, Toarp vv	1 000 000		
Vattenbehandling, förbättrande åtgärder	400 000	400 000	
Skalskydd Perstorp 23-25	200 000	200 000	200 000
Skalskydd, nytt låssystem Perstorp	15 000		
Utveckling Toarp vv*	500 000	500 000	*
Vattendom Perstorp		200 000	200 000
Vattendom Toarp		200 000	200 000
Överbyggnad borrar Perstorp vv		600 000	
SUMMA	2 115 000	2 100 000	600 000

REINVESTERING

REINVESTERINGAR PERSTORP, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Lågreservoar Perstorp vv	2 600 000		
Maskininstallationer Perstorp	50 000	150 000	150 000
Perstorp VT - invändig renovering		500 000	6 500 000
Styr och Reger Perstorp 2023	150 000		
Styr och Regler Perstorp 2024		150 000	
Styr och Regler Perstorp 2025			150 000
Perstorp vv, tak		200 000	
SUMMA	2 800 000	1 000 000	6 800 000

3.2.2.8 Svalövs kommun

3.2.2.8.1 Utöka verksamhetsområdet

Utifrån den nyligen framtagna dimensionsplanen behöver kapacitets- och tryckproblem inarbetas i samband med exploaterings- och reinvesteringsplaner och där dimensionsval och andra åtgärder på ledningsnätet görs tillsammans med data från dimensionsplanen.

Då det i vissa område råder stor vattenförlust kan det behövas omfattande mättingsinsatser för att få reda på var reinvestering av ledningsnätet bäst bör göras för att minska utläckage.

3.2.2.8.2 Produktion

Anläggningar

Anläggningarna i Svalöv håller överlag en god standard. Ett förslag för renovering av Tågarps VT har tagits fram då besiktning har visat att åtgärder på denna reservoar måste vidtas invändigt för att säkerställa fortsatt god vattenkvalitet.

Produktionskapacitet

Stenestad är i dagsläget den anläggningen med lägst standard. Byggnaden är sliten och en del utrustning behöver bytas ut. I samband med ett landsbyggnadsprojekt på avloppssidan där boende i Stenestad förses med en kommunal avloppslösning kommer även att verksamhetsområdet för dricksvatten att ändras och vi väntas få fler dricksvattenkunder. Kapaciteten för vattenbehandlingen

i Stenestad kommer att höjas genom byggnationen av en ersättningsanläggning som utförs som en del av landsbygdsprojektet.

Vattenkvalitet

Den största delen av vattnet från sydvatten UV-behandlas när det når kommunen och allt vatten som produceras i egen regi genomgår UV-behandling på vattenverken. I Svalöv finns inga UV-aggregat installerade vid reservoarerna. Prover visar att den gamla brunnen i Stenestad vid ett första prov innehåller otjänliga halter av bekämpningsmedel. Under 2022 fortsätter provtagningen för att se om det finns eventuella säsongsvariationer.

Framtidsplaner

Vid två av reservoarerna anses en framtida UV-installation vara komplicerad eftersom det inte finns något utrymme där montage kan göras. För att möjliggöra en installation kommer ledningarna behöva grävas fram och anläggningen får kompletteras med en kammare. Vi avser efter den här affärsplansperioden att utreda och kostnadsbedöma en sådan installation.

Vid de årliga inspektionerna av Bergåsa lågreservoar har det konstaterats kalkutfällning i fog mellan väggar och tak samt att det finns rostblödningar. Detta är inget som behöver åtgärdas akut men vi har för avsikt att ta in åtgärdsförslag och planera för detta på längre sikt.

Avvecklade anläggningar

Finns inga anläggningar att avveckla.

3.2.2.8.3 Distribution

Reinvesteringar – Brandposter

Reinvesteringsplanen bygger på uppskattad livslängd på 50 år per brandpost samt behovsbedömning som är utförd av Räddningstjänst och NSVA. I tabellen nedan har man endast tagit med de brandposter som behövs för VA-ledningsnätet då avtal för Svalövs skattekollektiv inte signerats. NSVA har under de senaste åren reinvesterat i fler brandposter än tidigare. Utöver detta har man utfört funktionskontroller, som visar att brandposterna inte bedöms behöva hålla så hög förnysetakt som man tidigare uppskattat.

Reinvesteringar – Avstängningsventiler

Under 2022 kommer arbete genomföras med att ta fram underhållsplaner och under 2023 utveckla befintliga reinvesteringsplaner för samtliga avstängningsventiler i kommunen.

Målet är att efter framtagna planer kunna åtgärda bristerna som upptäckts vid inventeringen av ventilerna.

Reinvesteringsplanen för avstängningsventiler bygger på uppskattad livslängd på 50 år per avstängningsventil. Innan reinvesteringsplanen är klar kan behovet komma att ändras men utifrån de behov vi sett fram till idag ligger utbytesplanen kvar på 50 år.

Reinvesteringar -Luftnings och tömningsanordningar

För att uppnå målet att lyfta anordningarna till ett godtagbart skick, kommer man att ta framutbytesplaner för samtliga luftnings- och tömningsanordningar i kommunen. Under affärsplanens första år kommer underhålls- och reinvesteringsbehovet vara kartlagt och en utbytesplan upprättad i VA-banken. Under 2022 kommer luftningsventilerna att bytas ut enligt då framtagna plan.

REINVESTERINGAR SVALÖV (ST)	2023	2024	2025
Brandposter	6	10	10
Avstängningsventiler	6	8	10
Luftningsanordningar	4	4	4

3.2.2.8.4

Specifika mål

3.2.2.8.4.1 Korrekt och relevant planeringsunderlag

3.2.2.8.4.2 Utveckla bolagets produkter

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Kontroll av vattentäkter	2022-01-01	2025-12-31	Nivåmätning i vattentäkter	2022-01-01	2023-06-30
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskyddskontroll	2023-01-01	2024-12-31
			Införande av nytt låssystem – Svalöv	2023-01-01	2023-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskyddskontroll	2023-01-01	2024-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskyddskontroll	2023-01-01	2024-12-31
			Införande av nytt låssystem – Svalöv	2023-01-01	2023-12-31
Övertagning av nya anläggningar	2023-01-01	2025-12-31	Kravspecifikationer	2023-01-01	2024-06-30
			Överlämning av anläggningar från LoP	2024-07-01	2025-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31

3.2.2.8.5 Ekonomi

Drift

INVESTERING

INVESTERINGAR SVALÖV, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Skalskydd, nytt lässystem Svalöv	30 000		
Skyddsområde och Vattendom, Röstånga			
Skyddsområde och Vattendom, Stenestad			
Takavrinning Bergåsa			
UV Tågarp TS	300 000		
UV Tågarps VT			
Vattenståndsmätning Röstånga			
Vattenståndsmätning Stenetsad	150 000		
SUMMA	480 000	0	0

REINVESTERING

REINVESTERINGAR SVALÖV, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Avfuktare		50 000	
Instrument och mätutrustning 2024, Svalöv		75 000	
Maskininstallationer Svalöv	75 000	75 000	300 000
Reservoarer Svalöv	75 000		
Styr och Regler Svalöv			100 000
Tågarp VT	200 000	5 000 000	2 000 000
SUMMA	350 000	5 200 000	2 400 000

3.2.2.9 Åstorp kommun

3.2.2.9.1 Utöka verksamhetsområdet

Tidigare okarterade dricksvattenledningar som ansluter till det kommunala ledningsnätet har förts in i VA-kartan. Då de av Åstorps kommun och NSVA fakturerade avgifterna, utförda underhållsarbetena och nyanslutningarna varierar är ägandeförhållandena för ledningsnäten oklara. Vidare utredningar kring vad som är byggt, vilka fastigheter som är anslutna med mera kommer att kräva mycket utredningsarbete. Beroende på de slutliga ägarförhållandena kan det kommunala ledningsnätet komma att ökas med flera kilometer dricksvattenledningar varav en del i Ängelholms kommun och därmed kommer även verksamhetsområdet att behövas ses över.

Utifrån dimensionsplan ska förändrade dimensioner av befintliga ledningar samt dimensioner på nödvändiga nya överföringsledningar tas fram. Detta arbete behöver samköras med de av Åstorps kommun planerade exploateringar samt kända kapacitetsbegränsningar i avloppssystemen och en lämpligt dimensionerad högreservoar.

Ett sådant arbete involverar förutom översiktliga utredningar där olika strategiska dokument och modeller över ledningsnäten samkörs även detaljprojektering av lämpliga åtgärder och projektutredningar.

3.2.2.9.2 Produktion

Vattentäkter

Täkten vid Tingdahl kommer att avvecklas när verket läggs ner, framtagande av kontrollprogram för detta pågår. Kvidingetäkten kommer behöva utökas när det nya verket i Kvidinge står klart, varvid en ny tillståndsansökan behöver göras. Vattenskyddsområdet och skyddsföreskrifter kommer att behöva revideras.

Anläggningar

Båda vattenverken är i behov av reinvesteringar sedan några år tillbaka och en del maskinutrustning är ålderstigen. Dock kommer endast att utföras vid akuta behov med tanke på att ett nytt vattenverk i Kvidinge planeras att byggas.

Nya Kvidinge Vattenverk

Under pågående utredningsfas har man kunnat påvisa att det nya vattenverket som är huvudprojekt med fördel kan delas upp i delprojekt för att säkra den ansträngda driftssituationen tills ett vattenverk är på plats. Det har skapats tre delprojekt i form av ny överföringsledning mellan Åstorp och Kvidinge, ny dricksvattenreservoar samt ny industriledning till södra industriområdet. Samtliga 3 delprojekt ligger i projekteringsfasen. Den nya reservoaren på Björnås kräver dock en ändring i detaljplan vilket väntas kräva minst 6 månader för beslut som vunnit laga kraft.

Produktionskapacitet/Framtidsplaner

Fram tills att det nya verket står klart kommer dricksvattenproduktionen fortsatt att vara ansträngd, speciellt under perioder med varmt väder. Möjliga optimeringar av befintliga anläggningsdelar kommer utföras löpande.

Nya vattenverket i Kvidinge dimensioneras för att producera det vattenbehov som är framräknat utifrån kommunens expansionsplaner fram till år 2050. Uppskalning kommer att vara möjlig allteftersom behovet ökar med tiden.

Vattenkvalitet

Det är i dagsläget oklart vilken vattenkvalitet som erhålls från de nya vattentäkterna då tillstånd för att undersöka området ej har erhållits.

AVVECKLADE ANLÄGGNINGAR

KOMMUN	KATEGORI	NAMN	ÅTGÄRDER FÖR AVSTÄLLNING	KLART ÅR
Åstorp	Vattentäkter Kvidinge	VMRPB97-1	Ev. lämplig för nivåmätning i vattentäkten. Avvakta utökning av vattentäkt Kvidinge	
Åstorp	Vattentäkter Kvidinge	VBB0005B	Ev. lämplig för nivåmätning i vattentäkten. Avvakta utökning av vattentäkt Kvidinge	
Åstorp	Vattentäkter Kvidinge	VBB00050	Ev. lämplig för nivåmätning i vattentäkten. Avvakta utökning av vattentäkt Kvidinge	
Åstorp	Vattentäkter Kvidinge	VBB0003B	Ev. lämplig för nivåmätning i vattentäkten. Avvakta utökning av vattentäkt Kvidinge	
Åstorp	Vattentäkter Åstorp	Källan		
Åstorp	Vattentäkter Åstorp	B6		

3.2.2.9.3 Distribution

Reinvesteringar – Brandposter

Reinvesteringsplanen bygger på uppskattad livslängd på 50 år per brandpost samt behovsbedömning som är utförd av Räddningstjänst och NSVA. I tabellen nedan har man endast tagit med de brandposter som behövs för VA-ledningsnätet då avtal för Åstorps skattekollektiv inte signerats.

NSVA har under de senaste åren reinvesterat i fler brandposter än tidigare. Utöver detta har man utfört funktionskontroller, som visar att brandposterna inte bedöms behöva hålla så hög förnyelsetakt som man tidigare uppskattat.

Reinvesteringar – Avstängningsventiler

Under 2022 kommer arbete genomföras med att ta fram underhållsplaner och under 2023 utveckla befintliga reinvesteringsplaner för samtliga avstängningsventiler i kommunen.

Målet är att efter framtagna planer kunna åtgärda bristerna som upptäckts vid inventeringen av ventilerna.

Reinvesteringsplanen för avstängningsventiler bygger på uppskattad livslängd på 50 år per avstängningsventil. Innan reinvesteringsplanen är klar kan behovet komma att ändras men utifrån de behov vi sett fram till idag ligger utbytesplanen kvar på 50 år.

Reinvesteringar - Luftnings och tömningsanordningar

För att uppnå målet att lyfta anordningarna till ett godtagbart skick, kommer man att ta framutbytesplaner för samtliga luftnings- och tömningsanordningar i kommunen. Under affärsplanens första år kommer underhålls- och reinvesteringensbehovet vara kartlagt och en utbytesplan upprättad i VA-banken. Under 2022 kommer luftningsventilerna att bytas ut enligt då framtagna plan.

REINVESTERINGAR ÅSTORP (ST)	2023	2024	2025
Brandposter	5	5	3
Avstängningsventiler	9	9	7
Luftningsanordningar	4	4	4

*Tidigare uppskattat reinvesteringensbehov

3.2.2.9.4 Specifika mål

3.2.2.9.4.1 Korrekt och relevant planeringsunderlag

3.2.2.9.4.2 Utveckla bolagets produkter

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Kontroll av vattentäkter	2022-01-01	2025-12-31	Nivåmätning i vattentäkter	2022-01-01	2023-06-30
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskydds kontroll	2023-01-01	2024-12-31
			Införande av nytt låssystem – Åstorp	2023-01-01	2023-11-30
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskydds kontroll	2023-01-01	2024-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskydds kontroll	2023-01-01	2024-12-31
			Införande av nytt låssystem – Åstorp	2023-01-01	2023-11-30
Övertagning av nya anläggningar	2023-01-01	2025-12-31	Kravspecifikationer	2023-01-01	2024-06-30
			Överlämning av anläggningar från LoP	2024-07-01	2025-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31

3.2.2.9.4.3 Ingen risk för kontaminering

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Bakteriologisk barriär	2023-01-01	2025-12-31			

3.2.2.9.5 Ekonomi

Drift

INVESTERING

INVESTERINGAR ÅSTORP, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Nytt vattenverk Kvidinge *	*	*	*
Skalskydd, nytt låssystem Åstorp	40 000		
Ny brunn Kvidinge	500 000		
SUMMA	540 000		

REINVESTERING

REINVESTERINGAR ÅSTORP, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Maskininstallationer Åstorp	150 000	150 000	150 000
SUMMA	150 000	150 000	150 000

3.2.2.10 Örskelljunga kommun

3.2.2.10.1 Utöka verksamhetsområdet

En dricksvattenmodell behöver upprättas med tanke på problem med kapacitetsbrist för dricksvattenförsörjning. Med hjälp av en dricksvattenmodell kan det studeras och utvärderas hur olika förslag på åtgärder på dricksvattnenätet kommer att påverka funktionen. När modellen över dricksvattnenätet är klar blir det aktuellt att ta fram en dimensionsplan. Med en dimensionsplan kommer det klargöras för varje ledningssträcka om aktuell dimension bör ändras vid en ombyggnad.

3.2.2.10.2 Produktion

Vattentäkter

Vid vattentäkten i Örkejlunga finns en brunn som ligger i en sänka där det finns risk för översvämning. Behöver kompletteras med en vall som förhindrar framtida översvämning. Vid båda vattentäktena finns brunnar där brunnslock och genomföringar behöver tätas för att minska risken för kontaminering.

Anläggningar

Under planeringsperioden kommer fokus att ligga på att förse reservoarerna med säkerhetsriktiga luckor och ventilationsfilter med ändamålsenlig filterklass. Även skalskyddet för anläggningarna kommer att ses över för att uppfylla gällande lagkrav.

Finns flertalet gamla elanläggningar som behöver bytas ut.

Skånes Fagerhult tryckstegringsstation är i behov av invändigt fastighetsunderhåll. Vid dörren på plan två vid Örkejlunga vv görs åtgärder för att säkerställa god arbetsmiljö.

Vattenkvalitet

HACCP (riskanalys med kritiska kontrollpunkter) och mikrobiologisk barriäranalys kommer att utföras enligt mallar som finns på NSVA.

Provtagningskranar kommer att installeras där detta saknas.

Framtidsplaner

Bräddavloppen från reservoarerna kommer att ses över och åtgärder vidtas för att minska risken för framtida kontaminering. Styrsystemet kommer på sikt att implementeras till övergripande system hos NSVA.

I samband med att motorvägen byggdes utanför Eket stängdes en av råvattenbrunnarna ner. Som ersättning borrades två brunnar i Dalen 2012 respektive 2013 men togs inte i bruk. De har provpumpats under en tremånadersperiod 2021. Under provpumpningen har kapaciteten mätts och även grundvattenavsänkningen har mätts i pejlror. För att se om vattenkvaliteten är lämplig för framtida vattenproduktion har det regelbundet tagits vattenprover. Alla data från provpumpningen kommer nu att sammanställas i en rapport som kan användas som beslutsunderlag. Preliminärt visar vattenproverna på förekomst av både PFAS och bekämpningsmedel.

Avvecklade anläggningar

Finns inga anläggningar att avveckla

3.2.2.10.3 Distribution

Reinvesteringar – Brandposter

Reinvesteringsplanen bygger på uppskattad livslängd på 50 år per brandpost samt behovsbedömning som är utförd av Räddningstjänst och NSVA. I tabellen nedan har man endast tagit med de brandposter som behövs för VA-ledningsnätet då avtal för Perstorp skattekollektiv inte signerats.

NSVA har under de senaste åren reinvesterat i fler brandposter än tidigare. Utöver detta har man utfört funktionskontroller, som visar att brandposterna inte bedöms behöva hålla så hög förnyelse-takt som man tidigare uppskattat.

Reinvesteringar – Avstängningsventiler

Under 2022 kommer arbete genomföras med att ta fram underhållsplaner och under 2023 utveckla befintliga reinvesteringsplaner för samtliga avstängningsventiler i kommunen.

Målet är att efter framtagna planer kunna åtgärda bristerna som upptäckts vid inventeringen av ventilerna.

Reinvesteringsplanen för avstängningsventiler bygger på uppskattad livslängd på 50 år per avstäng-

ningsventil. Innan reinvesteringsplanen är klar kan behovet komma att ändras men utifrån de behov vi sett fram till idag ligger utbytesplanen kvar på 50 år.

Reinvesteringar - Luftnings- och tömningsanordningar

För att uppnå målet att lyfta anordningarna till ett godtagbart skick, kommer man att ta fram- utbytesplanerförsamtliga luftnings- och tömningsanordningar i kommunen. Under affärsplanens första år kommer underhålls- och reinvesteringsbehovet vara kartlagt och en utbytesplan upprättad i VA-banken. Under 2022 kommer luftningsventilerna att bytas ut enligt då framtagen plan.

REINVESTERINGAR ÖRKELLJUNGA (ST)	2023	2024	2025
Brandposter	6	6	6
Avstängningsventiler	10	12	12
Luftningsanordningar	3	4	4

3.2.2.10.4 Specifika mål

3.2.2.10.4.1 Rätt dimensioner på vattenledningar

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Dimensionsplaner vattenledningar	2020-01-01	2024-12-31	Dimensionsplan Örkelljunga	2023-01-01	2024-12-31

3.2.2.10.4.2 Utveckla bolagets produkter

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Kontroll av vattentäkter	2022-01-01	2025-12-31	Nivåmätning i vattentäkter	2022-01-01	2023-06-30
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskyddskontroll	2023-01-01	2024-12-31
			Införande av nytt låssystem – Örskelljunga	2023-01-01	2023-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskyddskontroll	2023-01-01	2024-12-31
Säkerhet	2023-01-01	2025-12-31	Brandskyddskontroll	2023-01-01	2024-12-31
			Införande av nytt låssystem – Örskelljunga	2023-01-01	2023-12-31
Övertagning av nya anläggningar	2023-01-01	2025-12-31	Kravspecifikationer	2023-01-01	2024-06-30
			Överlämning av anläggningar från LoP	2024-07-01	2025-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31
Driftövervakning	2023-01-01	2026-12-31	Implementera arbete med larmstatistik	2023-01-01	2023-12-31
			Larmgränser för vanligt förekommande larm	2023-01-01	2023-12-31
			Drift- och underhållsplanering	2023-01-01	2023-12-31
			Specifik kapacitet råvattenbrunnar	2023-01-01	2024-12-31

3.2.2.10.5 Ekonomi

Drift

INVESTERING

INVESTERINGAR ÖRKELLJUNGA, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Skalskydd Örkelljunga	300 000	300 000	300 000
SUMMA	300 000	300 000	300 000

REINVESTERING

REINVESTERINGAR ÖRKELLJUNGA, DRICKSVATTEN	2023	2024	2025
Brunnstätningar	100 000	100 000	
Filteranordningar, ventilation reservoarer	150 000		
Maskininstallationer Örkelljunga	50 000	50 000	200 000
Pumpbyte Örkelljunga		200 000	200 000
Reservkraft Eket vv	300 000		
Reservoarluckor	300 000	300 000	300 000
Styr och Regler Örkelljunga 23-25	200 000	200 000	200 000
Ställverksbyte	100 000	550 000	
SUMMA	1 200 000	1 400 000	900 000

3.2.3 Rena spillvatten

3.2.3.1 Nulägesanalys

Rena spillvatten

NSVA ansvarar för driften av totalt 14 reningsverk och över 300 pumpstationer inom åtta kommuner. Utöver dessa så ingår akutarbetet med lätttrycksavloppsansläggningar (LTA) i samtliga kommuner. I dagsläget finns det ca 750 st LTA-anläggningar.

Nästan allt arbete som genomförs på avdelningen styrs utifrån de satta villkor som finns för verksamheten. Dessa ska efterlevas och utsläppsvillkoren ska innehållas. Ett överskridande av ett gräns- eller begränsningsvärde är direkt åtalbart (miljöbrott).

I dag begränsas anslutningsmöjligheten mot reningsverken av reningsfunktionen och av den tillståndsgivna belastning som ett reningsverk får ta emot. Dessa begränsningar avgör prioriteringen av arbetet med nya miljötillstånd.

Nya miljötillstånd har meddelats för Lundåkraverket, Ekeby RV och Svalövs RV. Större krav på reningsresultats ställs av myndigheten vilket kommer att ställa krav på investeringar i byggnader och process. Utifrån dessa krav har NSVA beslutat att inte ta miljötillståndet för Ekeby i anspråk då ställda utsläppskrav kräver åtgärder innan tillståndet kan aktualiseras.

Miljötillståndet för Lundåkraverket har tagits i anspråk för att klara att ta emot den belastning som når reningsverket.

Beslutat miljötillstånd för Svalövs RV har överklagats då det ställs stora krav som med det befintliga reningsverket inte kommer att kunna innehållas. Kraven på Svalövs RV med framtida ca 5 000 anslutna ska enligt beslutet kravställas som ett större reningsverk med över 10 000 anslutna.

Ett beslut om Skånes Fagerhults RV överklagats. Myndigheten ställer krav på bakteriell rening. NSVA anser att det ska finnas ett belägg dvs en känd problembild för ev krav och investeringar ska genom-

förs. I dagsläget visar ingen av de provtagningar som görs på att det faktiskt är ett problem med bakterier i omgivning vid Skånes Fagerhult.

I tabellen nedan visas aktuell tidsplan och nuläge för arbetet med miljötillstånden.

STATUS FÖR TILLSTÅNDSANSÖKNINGARNA

Reningsverk	Anm.	Status
Lundåkraverket	Nytt miljötillstånd meddelats	2019-12-01
Ekeby ARV	Nytt miljötillstånd meddelats	Kommer ej att tas i anspråk
Svalövs ARV	Nytt miljötillstånd meddelats	Överklagat
Öresundsverket	Ansökan inlämnad, inväntar beslut från myndigheten	
Ekevång ARV	Ansökan inlämnad, inväntar beslut från myndigheten	Avslag/överklagat
Röstångas ARV	Ansökan inlämnad, inväntar beslut från myndigheten	
Torekovs ARV	Ansökan inlämnad, inväntar beslut från myndigheten	
Kågeröds ARV	Myndigheterna har meddelat hur livsmedelsindustrin ska hantera sitt processavloppsvatten. Arbetet planeras påbörjas år 2022	
Ekebro ARV	Avvaktar utfallet av miljötillståndet för Ekevång	
Nyvångsverket	Avvaktar utfallet av miljötillståndet för Ekevång	
Kvidinge ARV	Beslut inväntas om nedläggning eller upprustning.	
Perstorps RV		
Örkelljunga RV		
Skånes Fagerhults RV	Anmälan godkänd/beslutad av myndigheten	Överklagat

 Ansökan ej inlämnad – följer ej plan, avslag på ansökan eller avvaktar politiska beslut
 Ansökan ej inlämnad – följer framtagna plan
 Ansökan inlämnad
2019-12-01 Nytt miljötillstånd beslutat, ex datum anger om och när tillståndet tagits i anspråk

Prioriteringar AP 2023-2025

Villkor och krav ändras och skärps i takt med de nya tillstånden som kommer. Mål och kostnadsbedömningar i denna affärsplan tar dock ej höjd för ev förändrade krav som ej meddelats eller beslutats.

Sammanfattningsvis är vårt främsta mål att leva upp till de villkor och krav som finns på verksamheten. Genom att arbeta med miljöaspekter som kemikalier, energi, avfall, buller etc. borgar vi för att verksamheten lever upp till de utsatta kraven.

Under affärsplanperioden 2023-2025 kommer, förutom löpande drift och underhållsarbete, följande områden att prioriteras:

Strategiskt mål 1 – Klara samtliga utsatta krav och villkor.

Villkoren styrs av gällande tillstånd.

Problem med reningsverk som inte klarar gällande krav för att inkommande vatten är förorenat eller att närliggande verksamheter belastar reningsverken för mycket måste åtgärdas. Samtidigt måste nya ställda krav innehållas.

Uppströmsarbete

Historiskt avleddes förorenade vatten till reningsverken i tron att vattnet renades innan det släpptes till recipienten. Idag fokuseras på att stoppa föroreningar vid utsläppspunkten hos verksamheterna. Detta arbete kallas uppströmsarbete.

Ett spillvatten som avleds till reningsverken ska vara behandlingsbart. Ett mottagande av ett icke behandlingsbart vatten kan resultera i att reningsverkets funktion försämras eller upphör, slammet får sämre kvalitet och det utgående vattnet renas ej i tillräcklig omfattning.

Det den verksamhet som ger upphov till ett förorenat spillvatten ska själva omhänderta sitt vatten. Uppströmsarbetet är nödvändigt för att:

- Reningsverken ska klara sina villkor.
- I nya miljötillstånd ställs ofta krav på ett planerat uppströmsarbete.
- Slammet ska hålla en bra kvalitet så att näringsämnen som t ex fosfor kan recirkulera/återanvändas
- Föroreningar förhindras att nå recipienten

Uppströmsarbetet styrs utifrån att vi ska innehålla villkor och förbättra kvaliteten på slammet. Det uppströmsarbete som genomförs består exempelvis av provtagning och analyser på ledningsnätet för att spåra eventuella källor, besök på verksamheter för att karaktärisera utsläpp, yttrande på remisser gällande tillstånds och anmälningsärenden från verksamheternas tillsynsmyndighet och delaktighet vid framtagande av kontrollprogram hos verksamheter.

Genom ett aktivt och effektivt uppströmsarbete borgar vi för:

- Att kvalitetssäkra det inkommande vattnet till våra reningsverk vilket är en förutsättning för att klara gällande villkor, framtida villkor och minimera påverkan på recipienten.
- Att förbättra kvalitén på slammet vilket ger bättre avsättningsmöjligheter och lägre kostnader för omhändertagande.

Strategiskt mål 4 – Redo för framtida utmaningar

Klimatavtryck - klimatneutrala reningsverk år 2030

Branschen har ett mål med klimatneutrala reningsverk till år 2030. Får att nå det behöver ett nuläge sättas. Under denna affärsplan kommer reningsverkens klimatavtryck beräknas/mätas och resultat ska sedan användas i det vidare arbetet mot klimatneutralitet år 2030.

Reningsverken ska klara en havsnivåhöjning på +3,5 m

Arbetet med att klimatsäkra VA-anläggningarna är uppdelat i två steg.

Steg 1: klimatsäkra anläggningar som reningsverken

Steg 2: Klimatsäkra hela VA-systemet dvs anläggningar och ledningsnätet.

I denna affärsplan kommer fokus ligga på att ta fram ett nuläge och en plan för att reningsverken ska klara en havsnivå på +3,5 m.

Strategiskt mål 5 - Långsiktigt hållbarhet

Kostnadseffektivitet

Effektiviseringar pågår vid de olika anläggningarna och vårt mål är att särredovisa dessa. Genom att arbeta med övervakning, underhållssystem och logiska funktioner förväntas antal akuta haverier och kostnaderna för dessa att minska. Det är dock viktigt att minskningen genomförs med bibehållen säkerhet.

På reningsverken installeras solceller och realtidsstyrning (RTC) i ett steg att minska på inköpt energi samt energi- och kemikalieförbrukningen.

En ny produkt drift och underhåll av dagvattenpumpstationer har skapats. Detta för att vi ska kunna särredovisa kostnaderna för vår skötsel av kommunens/staden dagvattenstationer. Vidare ökar kostnaden för kontroll av varningsanordningar (trafikljus) på dessa dagvattenstationer. Detta är en kostnad som ska faktureras skattekollektivt.

Gemensamt övervakningssystem och bräddregistrering

Cactus Eye är infört vid samtliga anläggningar. Ett övergripande övervakningssystem ger bl a kontroll på anläggningsbräddpunkterna. Krav på redovisning av bräddmängder och flöden finns på verksamheten där kommunerna, miljöförvaltningar och Länsstyrelsen bl a vill veta var, när och vilka mängder av orenat vatten som når recipienten.

Vidare ger Cactus Eye oss möjligheten att använda maskinkort över hela ansvarsområdet. Genom maskinkorten läggs anläggningsdelarna in i ett underhållsschema, ett system som ger oss förutsättningar att arbeta med proaktiva insatser. Maskinkorten ska vara i full funktion under denna affärsplanperiod.

Revaq

Uppströmsarbetet kommer att styras utifrån vårt mål att vi ska förbättra kvaliteten på slammet. Slammet är, tillsammans med gas och utgående vatten till recipienten, en slutprodukten från reningsverket. Därför har slamkvaliteten valts tillsammans med inkommande vattenkvalité som indikator för hur väl uppströmsarbetet fungerar. Det uppströmsarbete som görs för att uppnå våra mål består exempelvis av provtagning och analyser på ledningsnätet för att spåra eventuella källor, besök på verksamheter för att karaktärisera utsläpp, yttrande på remisser gällande tillstånd och anmälningsärenden från verksamheternas tillsynsmyndighet och delaktighet vid framtagande av kontrollprogram hos verksamheter.

Utredning pågår huruvida övriga reningsverk ska certifieras. Beslut om fortsättning tas under år 2022. En certifiering innebär att mer miljömässigt och ekonomisk fördelaktigt omhändertagande men kräver mer resurser för att upprätthålla certifieringen och efterleva certifieringskraven.

Reningsverksplan 2050

Planen kommer att se över reningsverken nuvarande placering utifrån funktion och läge. Målsättningen är att ta fram en plan/strategi om var reningsanläggningarna ska vara placerade i ett längre perspektiv, 2050. Detta kan innebära utökning av befintliga reningsverk, nedläggning och sammanslagning av reningsverk.

Denna strategi/plan ska ge svar på nuläge och vilka ev påverkansfaktorer som är kritiska dvs vad och när i tiden kommer ett reningsverk att nå ett kritisk läge. Detta kan då vara att gällande miljötillstånd överskrids, att kommunens/stadens planer visar på att bostäder flyttar allt närmare eller att en havsnivåhöjning kommer att påverka reningsverk stort. Detta nuläge kommer sedan att ligga till grund för det fortsatta arbetet med reningsverkens framtida placering. I steg 2 tas även ledningsnätet och dess kapacitet med. I arbetet ska även hänsyn tas till de ev recipienter som påverkas av detta med anledning av de icke försämringskrav som finns.

Slamstrategi

Målsättning är att ta fram en plan/strategi om hur det slam som produceras på NSVAs anläggningar ska hanteras framöver (tidshorisont mellan 2025-2055). Denna strategi/plan ska ge svar på hur och var slammet ska hanteras, vilka nyttigheter som ska tillvaratas/återvinnas, hur dessa kan tillvaratas och hur den ev mindre attraktiva restprodukten ska omhändertas. Lösningar skall presenteras tillsammans med kostnader för dessa. Tidplanen för arbetet styrs dock av vad som beslutas i slamfrågan på nationell nivå.

Läkemedelsrening

Under affärsplanepreioden planeras ett arbete/utredning där vi ska se över behovet av ytterligare rening av läkemedelsrester och mikroföroreningar. Detta sker genom ett projekt där provtagning genomförs på utgående vatten från reningsverket (egentligen från samhället) och i vattendragen. Tanken är att detta sedan ska ge oss ett underlag så att vi kan hantera dessa frågor på rätt sätt och på rätt plats. NSVA har beviljats pengar från Naturvårdsverket för att genomföra dessa undersökningar. Tidigare utredningar om läkemedelsrening och de förprojekteringar som genomförts med hjälp av medel från Naturvårdsverket har ej gott vidare till några ytterligare åtgärder/installationer. Osäkerheten är fortfarande stor där bl a tidigare föreslagna lösningar visar på farliga nedbrytningsprodukter. Detta måste fortsatt utredas innan NSVA kan förespråka ev byggnation av nya anläggningar. Parallellt med detta så pågår arbetet med EUs avloppsdirektiv där även frågan om läkemedelsrening hanteras.

Vattentankstationer – Teknisk vatten

På eller i anslutning till reningsverken ska det finnas möjlighet att hämta ett tekniskt vatten som då ska ersätta ett rent dricksvatten vid t ex bevattning och asfaltläggning. Vidare ska reningsverken i största möjliga mån använda återvunnet vatten vid t ex spolning och städning.

Risker

Meddelade beslut om nya miljötillstånd visar på allt större krav kopplade mot vattenförekomsternas status (och svårighet att uppnå god status). NSVA ser att de tillstånd som hittills meddelats ställer allt större krav på rening som kommer att kräva stora investeringar och ökade driftkostnader. I ett värstascenario kan dessa krav t o m försvåra/omöjliggör en kommuns tillväxt. Läget är svårbedömt och i denna affärsplan förutsätts att nya miljötillstånd meddelas med villkor motsvarande de som idag finns på verksamheten.

I slutet av år 2022 kommer en ny upphandling att genomföras gällande slamomhändertagandet. Marknadspriserna har ökat med upp till 30% vilket innebär att i denna affärsplan så ökar kostnaden för slamomhändertagandet med 30%.

Avleda spillvatten

Vår strävan är att hålla antalet avloppsstopp på en godtagbar nivå genom att reinvestera enligt den framtagna planen. I tabellen nedan redovisas antalet stopp samt antalet stopp per km ledning. Ett bra sätt att följa hur man lyckas med detta är att se på rullande treårsmedelvärde för stoppen. I tabellen nedan sammanfattas antal avloppsstopp för 2021, 2020 och 2019.

NYCKELTAL AVLOPPSSTOPP 2021

KOMMUN	ANTAL AVLOPPSSTOPP (ST) 2021 (2020) (2019)	LEDNINGS- LÄNGD (KM) SPILL+KOMB	AVLOPPSSTOPP (ST)/KM LED- NING	3ÅRS-MEDEL
Bjuv	17 (12) (17)	168	0,1	15 (+0)
Båstad	8 (20) (9)	334	0,02	12 (-2)
Helsingborg	60 (95) (82)	827	0,07	79 (+6)
Landskrona	59 (55) (43)	347	0,17	52 (+6)
Perstorp	1 (0)	71	0,01	1
Svalöv	18 (15) (27)	136	0,13	20 (+1)
Åstorp	10 (16) (11)	160	0,06	12 (+1)
Örekelljunga	9	145	0,06	9

Underhållsspolplan

Idag arbetar vi efter upprättade spolplaner dock finns ett behov av att dessa digitaliseras och läggs in VA-banken. Spolplaner är upprättade på ledningar med kända problem så som rötter, svackor, fett mm. Planerade spolningar utförs för att förebygga akuta stopp som kan leda till översvämningar. Spolplanerna revideras fortlöpande allt eftersom ny information tillkommer om återkommande problem.

En orsak som genererar omfattande underhållsarbeten och stora kostnader är den stora mängden fett i ledningsnäten. Ett stort problem är att NSVA inte har rådighet över fettavskiljare till verksamheter och restauranger och att dessa sköts korrekt. Att restauranger och verksamheter efterlever krav på fettavskiljare kan i dagsläget endast tillsynsmyndigheter kontrollera. Inledande samtal mellan NSVA och miljöförvaltningarna om hur problemet ska hanteras har påbörjats.

Säker spolning

Under 2019 genomförde NSVA några tester med entreprenör något som benämns säker spolning. Kort beskrivet innebär det att det tillförs polymer när ledningsnätet spolas. Polymeren avskiljer partikelbundna metaller som kan samlas upp i spolbilar och förhindra att de följer spillvattnet till reningsverken och i förlängningen hamnar i slammet. Metoden kan med fördel användas i områden där vetskap eller misstanke om högre halter av metaller förekommer, exempelvis industriområden. Metoden som är betydligt mer resurskrävande kan börja tillämpas under 2022 för ovan nämnda områden.

Filmplan

För att få ett bättre underlag för reinvesteringsplaner och minimera risker för akuta händelser så som ledningsras och slukhål krävs upprättande av filmplaner. En filmplan innebär att genom kamerainspektion undersöka ledningarnas kondition enligt en förutbestämd plan som bygger på material, ålder, driftstörningar och geografisk placering. Resultat av filmning ger möjlighet att bättre förebygga ledningsras och att genomföra reinvesteringar just-in-time. Svenskts vattens publikation P122 som väntas under 2022 kommer att ligga till grund för uppdatering av filmplanen.

Hot-spots

Det stora raset på John Banérgatan i Helsingborg, årsskiftet 2017/2018, medförde att en inventering och identifiering av "hot-spots" dvs. platser eller ledningar som bedöms ge extra stora negativa konsekvenser för samhället vid påtagliga driftsstörningar, har tagits fram för Helsingborg. Listan med hot-spots har prioriterats och de hot-spots som fått högsta prioritet (utifrån lokalisering, ledningarnas ålder, material och sannolika negativa konsekvenser) har under 2019 besiktigats och en tillhörande kostnadsuppskattning för åtgärder tagits fram. Arbetet med prioriteringslistan är påbjud och kommer att fortgå under affärsplaneperioden.

Arbetet med att identifiera, inventera och besiktiga hot-spots i Landskrona är påbörjad medan arbetet kvarstår i de övriga kommunerna. Dock har en första översyn indikerat att behovet i övriga kommuner är begränsat. Mindre eller icke kostsamma åtgärder för identifierade brister hanteras inom ordinarie driftsbudget medan mer omfattande kostnader för åtgärder lyfts in i affärsplanen.

Det är av stor samhällsekonomisk vinst om underhållsarbeten på ledningsnäten samordnas med underhållsarbeten på det kommunala vägnätet, fjärrvärme, el och tele. Detta görs genom ett gemensamt planeringsarbete med respektive aktör. Efterhand som samordningsarbetet har intensifierats, har också fler problem dykt upp. Ett vanligt problem är att en enskild aktör akut behöver prioritera om, vilket även påverkar de övriga aktörernas planer. NSVA har ett stort engagemang i att ständigt förbättra samordningsarbetet. Ett mål är att samtliga parter ska ha tillgång till en gemensam kartdatabas att presentera sina planer i.

Hot-pipes

En fortsättning på Hot-spots, det finns ett stort behov att se över viktiga avloppsledningar, som vid haveri kan orsaka kostsamma och svårhanterliga situationer. Med Hot-pipes menas de stora avloppsledningarna ofta intill reningsverk i de olika kommunerna där flödena kan vara mycket stora. Initialt främst i Helsingborg och Landskrona men även i de något mindre kommunerna är behovet stort att kartlägga dessa. Tyvärr medför stora dimensioner och stora flöden att dessa är svåra att kontrollera med vanliga metoder. Under affärsplaneperioden är målet att identifiera dessa ledningar och hitta en tydlig åtgärdsplan.

Skadedjursbekämpning

Gällande föreskrifter från naturvårdsverket om spridning av biocidprodukter medför i princip krav om giftfri skadedjursbekämpning. Gift är endast tillåtet vid akut betning och efter att mekaniska eller elektroniska fällor samt övrigt förebyggande åtgärder är vidtagna. NSVA har i dag upphandlat ett 60-tal elektroniska fällor vara av 40-talet är stationärt utplacerade och 20-talet används mer flexibelt runt om i NSVA-land. Kartläggning och uppföljning för skadedjursbekämpning finns idag digitalt i VA-Banken. Här samlas information om var betning skett och var de elektroniska fällorna är placerade. Skadedjursbekämpning samordnas med andra aktörer, främst kommuners parkförvaltningar och fastighetsbolag för att uppnå bäst resultat. Behovet av skadedjursbekämpning styrs av hur framgångsrik den är och hur populationer av skadedjur fluktuerar. Konstateras kan att mekanisk och elektronisk bekämpning är kostsammare än metoden med betning. Vidare kan det konstateras att sedan införandet av gällande föreskrifter från Naturvårdsverket är det upplevda problemet med skadedjur högre än tidigare.

Bräddmätning

Det finns ca 220 bräddpunkter registrerade i ledningsdatabasen. Idag beräknas mängden spillvatten som bräddar i dessa punkter teoretiskt. Under 2020 och 2021 utvärderas olika system för att komplettera dessa beräkningar med IoT-uppkopplade nivåmätare i ganska stor skala, 30-40 sensorer. Förväntningen är att denna utvärdering ska lägga grunden för en utökad övervakning av bräddning på ledningsnätet. Viktiga utmaningar med mätning i större skala blir att hantera sensorer och säkra kvaliteten på insamlad data genom övervakning av signaler och underhåll i fält. Vi återkommer hela tiden till värdet av bra dataunderlag när åtgärder ska planeras, prioriteras och utvärderas. Med IoT-teknik skapas förutsättningarna för uppkopplade bräddmätare i ledningsnätet till en lägre kostnad. Målet är att samla in denna data i ett modernt system och på så vis skapa bra underlag för fortsatta åtgärder för att minska bräddningar och öka förståelsen för mekanismerna bakom.

Vi uppskattar installationskostnaden till 4000 kr per enhet (en del enheter kommer att behöva extra antenner, speciella lock eller dyl, därav 1000 kr extra i snitt). Samt en initial TCO på 400 kr i månaden per sensor vilket förväntas sjunka till 200-300 kr/mån när systemet är i full drift och inledande utmaningar är utredda. I VA-Banken finns 220 bräddpunkter, det är något fler än rörnät har i sina listor men det är med enbart två registrerade i Perstorp och ingen i Örkelljunga.

KOMMUN	ANTAL BRÄDDPUNKTER
Bjuv	25
Båstad	26
Helsingborg	96
Landskrona	31
Perstorp	2
Svalöv	21
Åstorp	24
Örkelljunga	

3.2.3.2 Gemensamma mål för alla kommuner

VISION

STRATEGISKA MÅL	EFFEKT MÅL
Reningsverk klarar villkor och utsläppskrav	Lägre Miljöpåverkan
Uppfylla dimensioneringskrav	Minskade kostnader för tillskottsvatten
Redo för framtida utmaningar	Korrekt och relevant planeringsunderlag
Långsiktig hållbarhet	Självfinansiering
	Återföring av näringsämnen

AFFÄRSIDÉ

STRATEGISKA MÅL	EFFEKT MÅL
Kostnadseffektivitet	Minskade kostnader för övertid Korrekta underlag och koll på läget
Leverera efterfrågade produkter	Utveckla bolagets produkter Verksamhets IT
Uppfyllda ervecelöften	Kortare ledtider

EFFEKT MÅL	OPERATIVA MÅL	STATUS		STARTDATUM	SLUTDATUM
Korrekt och relevant planeringsunderlag	Landsbygdsstrategier	Pågående – inom tidsram		2020-01-01	2024-12-31
Minskade kostnader för tillskottsvatten	Saneringsplaner för samtliga avloppsreningsverk	Pågående – risk för avvikelser		2019-05-17	2024-01-01
Lägre Miljöpåverkan	Klara gränsvärden	Pågående – risk för avvikelser		2019-01-01	2021-12-31
Lägre Miljöpåverkan	Tillstånd enligt miljöbalken	Pågående – inom tidsram		2019-01-01	2022-12-31
Lägre Miljöpåverkan	Effektivisering för att nå lägre miljöpåverkan	Ej påbörjad		2023-01-01	2023-12-31

3.2.3.3 Bjuvs kommun

3.2.3.3.1 Utöka verksamhetsområdet

I Selleberga planeras en större utökning av verksamhetsområde som framförallt kommer att belasta den idag mycket hårt belastade huvudsträckningen längs Boserupsbäcken. Även ledningsnätet kring Ringgatorna och Findus FoU är konstaterat undermåliga och i behov av upprustning inför exploatering. Relining av ledningens längs Boserupsbäcken har gjorts och ytterligare relining är planerat även den närmsta tiden, men nivåerna av tillskottsvatten är fortfarande relativt höga. Systematiska tillskottsvattenkontroller uppströms är nödvändiga.

Utöver Selleberga planeras även exploateringar i Bjuvs centralort, vilka kräver ytterligare hänsyn till kapaciteten i befintligt nät.

Inom aktuell affärsplanepериод ska verksamhetsområdet för spillvatten utökas för att även inkludera Böketoftavägen i Södra Vrams Fälad i enlighet med landsbygdsstrategin.

3.2.3.3.2 Produktion

I skrivande stund har inga beslut meddelats i frågan om det gemensamma reningsverket Ekevång. Beslut om fortsättning kommer med stor säkerhet i en snar framtid vilket innebär att vid ingången av år 2023 så har vi ett inriktningsbeslut dvs ett beslut på om vi ska arbeta vidare mot ett gemensamt reningsverk eller om vi ska fortsätta att driva reningsverken i Bjuv och Åstorp var för sig.

Ett beslut oavsett inriktning kommer att innebära stora förändringar i behovet av ny- och reinvesteringar. Ny- och reinvesteringarna på Ekebro RV begränsas idag i största möjliga mån så att endast akutåtgärder genomförs. Detta går under en kortare period men är ingen hållbar lösning på sikt. Delar av Ekebro RV är dock så dåligt att åtgärder måste genomföras löpande. Vi planerar dock dessa åtgärder så att en flytt kan göras om/när Ekebro RV ska läggas ned.

Detaljprojekteringen av Ekevång förutsätter att tillstånd meddelats av Lst samt att kommunerna Bjuv och Åstorp beslutar om att gå vidare med projektet. Om beslut tas om att gå vidare med byggnation av ett gemensamt reningsverk, Ekevång kommer investeringar att krävas år perioden. I denna AP tas ej höjd för ev kostnader för byggnationen av det gemensamma reningsverket. Investeringssmedel för detaljprojekteringen av ett gemensamt reningsverk tas ej heller upp i denna affärsplan. Frågan kommer att lyftas för separat beslut.

- 3.2.3.3.3 Distribution
- 3.2.3.3.4 Specifika mål
 - 3.2.3.3.4.1 Korrekt och relevant planeringsunderlag
 - 3.2.3.3.4.2 Minskade kostnader för tillskottsvatten

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Saneringsplaner för samtliga avloppsreningsverk	2019-05-17	2024-01-01	Saneringsplan Ekebro	2021-01-01	2022-06-30

3.2.3.3.4.3 Lägre Miljöpåverkan

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Klara gränsvärden	2019-01-01	2021-12-31	Driftområde Söder – Klara gräns-/begränsningsvärden vid Ekebro RV	2023-01-01	2023-12-31

3.2.3.3.5 Ekonomi

Drift

Investering

Reinvestering

- 3.2.3.4 Båstads kommun
 - 3.2.3.4.1 Utöka verksamhetsområdet

Arbete pågår med att ta fram en åtgärdsplan för att lösa de konstaterade problem med kapacitetsbrist på spillvattennätet i Förslöv. Den modell som har tagits fram för att spillvattennätet för Torekovs avrinningsområde visar hur värdefullt det är att ha modeller för att identifiera de områdena med störst behov av insatser, och utifrån det kunna sätta in rätt åtgärder. Att komma tillrätta med kapacitetsbristen på ledningsnätet är en förutsättning för att orterna på sydsidan ska kunna växa enligt Båstads kommuns planer.

I området runt Båstads station fortsätter exploateringen. Befintlig självfallsledning i Mellanvägen har inte kapacitet att ta emot spillvatten från framtida exploateringar. Tryckspillvattenledningen från Östra Karup måste därför förlängas från Mellanvägen till Norra vägen för att kunna avlasta självfallsledningen. Området kring Båstads station är mycket platt vilket gör att man behöver ta ett helhetsgrepp över området när man tittar på vilka områden kan ledas åt vilket håll, behov av pumpstation etc. Detta hanteras i detaljplanearbetet.

Båstads kustnära läge i kombination med framtida havsnivåhöjningar gör att det finns ett behov av att kartlägga utsatta anläggningar, såsom reningsverk, pumpstationer och ledningar, och planera för att långsiktigt skydda dessa mot en förhöjd havsnivå.

Inom aktuell affärsplanepериод kommer att verksamhetsområdet för spillvatten att utökas till två områden i landsbygdsstrategin.

3.2.3.4.2 Produktion

Normal drift och underhåll planeras på anläggningarna i Båstads kommun under affärsplanepериод. Fokus kommer fortsatt vara att klara den säsongsvariationen dvs ytterligare optimera reningsprocesserna så att sommarbelastningen kan tas emot och renas.

Drift och underhåll på det med Laholm gemensamt ägda reningsverket, Ängstorp kommer att fortgå.

Under perioden kommer troligtvis ett nytt miljötillstånd att meddelas, något som kan påverka krav, investeringar och driftskostnader. I denna affärsplan förutsätt att inga förändringar sker i kravstället.

Det finns vidare behov av åtgärder vid ett par anläggningar för att möta en stigande havsnivå och minimera risken för översvämningar. Kommande utredning (reningsverksplan 2050) kommer att tydliggöra behov och kostnader för detta.

3.2.3.4.3 Distribution

3.2.3.4.4 Specifika mål

3.2.3.4.4.1 Korrekt och relevant planeringsunderlag

3.2.3.4.4.2 Minskade kostnader för tillskottsvatten

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Saneringsplaner för samtliga avloppsreningsverk	2019-05-17	2024-01-01	Saneringsplan Hedhuset	2018-01-01	2022-12-31
			Saneringsplan Båstad Torekov	2023-01-01	2023-12-31

3.2.3.4.4.3 Utveckla bolagets produkter

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Energi- och kemikalieeffektivisering på anläggningar	2023-01-01	2025-12-31	Energi- och kemikalieeffektivisering Torekovs RV	2024-01-01	2024-12-31

3.2.3.4.4.4 Lägre Miljöpåverkan

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Klara gränsvärden	2019-01-01	2021-12-31	Driftområde Norr – Klara gräns-/begränsningsvärden vid Torekovs RV	2023-01-01	2023-12-31
Effektivisering för att nå lägre miljöpåverkan	2023-01-01	2023-12-31	Tankstation för tekniskt vatten på Torekovs RV	2023-01-01	2023-12-31
			Installation av RTC-styrning på Torekovs RV	2024-01-01	2024-12-31

3.2.3.4.5 Ekonomi

Drift

Investering

Reinvestering

3.2.3.5 Helsingborgs kommun

3.2.3.5.1 Utöka verksamhetsområdet

Då spillvattenledningsnätet är mycket hårt belastat i flertalet av Helsingborgs ytterområden kommer det i samband med större exploateringar i dessa orter att krävas större åtgärder för att frigöra kapacitet i ledningssystemet. Ett systematiskt arbete med tillskottsvattenkontroller och åtgärder behövs, vilket är resurskrävande. Flödesmätning och spillvattenmodeller behövs som underlag för kapacitetsbedömningar och åtgärdsplanering.

Alternativa lösningar som till exempel en mer innovativ avloppshantering med återvinning för cirkulära VA-system kan också behöva studeras.

Även i centralorten Helsingborg behövs det tas större hänsyn till befintlig kapacitet i spillvatten-nätet vid exploateringar.

3.2.3.5.2 Produktion

Under perioden kommer fortsatt fokus vara på att fortsatt optimera och styra de känsliga biologiska reningsprocesserna.

Nytt miljötillstånd förväntas inkomma och pågående kompletteringsrundor tyder på att allt tuffare krav ställs på rening. Detta kommer att innebära ökade investeringar och driftskostnader. I denna affärsplan tas ej höjd för några ökade kostnader som följd av tuffare ställda krav.

Överbyggnaden av reningsverket i syfte att minimera påverkan av smitta och lukt till omgivningen har genomförts. Den kostnad som beror på hyra av skorstenplats, elkostnader för ventilation, drift och underhåll av ventilationsutrustning etc. redovisas under en egen produkt.

Recolab (se bild nedan) innefattar show room, utvecklingsanläggningen dvs reningsanläggningen som ska rena de tre fraktioner som kommer från det nya området samt testbädden. Kostnader består i drift och underhåll, kemikalier, el etc.

Vid Oceanpiren har det byggts ett unikt spillvattenledningsnät (så kallat "tre rör ut") av staden för källsorterat klosett-vatten, kvarnat matavfall och BDT-vatten. Tre rör ut utvärderas som framtidens avloppssystem då dessa medför att vi vid RecoLab kan öka miljövinsterna från avloppshantering. En förutsättning för att dessa system skall fungera väl är att vi utvärderar det triplikata ledningsnätet såväl i pumpstationer som på fastighetsnivå vid Oceanpiren. Givare för flöde, temperatur och tryck kommer att installeras på de triplikata ledningsnäten direkt i fastigheter vid Oceanpiren för att generera denna information. Under denna affärsplaneperiod läggs fokus på resurser för måluppföljning dvs en utvärdering av Recolabs reningsfunktion.

Bild: Recolab vid Öresundsverket (Foto Andres Kjellberg, Gott gry)

Ett nytt minireningsverk i Svedberga har installerats.

3.2.3.5.3 Distribution

3.2.3.5.4 Specifika mål

3.2.3.5.4.1 Korrekt och relevant planeringsunderlag

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Landsbyggsstrategier	2020-01-01	2024-12-31			

3.2.3.5.4.2 Utveckla bolagets produkter

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Energi- och kemikalie-effektivisering på anläggningar	2023-01-01	2025-12-31	Energi- och kemikalie-effektivisering – Öresundsverket	2023-01-01	2023-12-31
			Digital Tvilling – Öresundsverket	2023-01-01	2024-12-31
Utvecklingsanläggningen	2023-01-01	2023-12-31	Utvärdering av grå- och svartvattenflödet	2023-01-01	2023-12-31
			Sammanställning reduktion av mikro-föroreningar vid rening	2023-01-01	2023-12-31
			Utvärdera ökad biogasproduktion	2023-01-01	2023-12-31
			Sammanställning förekomst av mikro-föroreningar och mikroplaster	2024-01-01	2024-12-31
			Teknisk kvalitet återvunna produkter/ End-of-waste struvit och ammoniumsulfat	2024-01-01	2024-12-31
			Sammanställa resurs-åtgång för olika vatten-återvinningstekniker/ Utredda dricksvattenklassning för återvunnet gråvatten	2024-01-01	2024-12-31
			Utvärdera reduktionsnivåer över reningsverket	2024-01-01	2024-12-31
			Avsättning växtnäringsprodukter	2024-12-31	2025-12-31
			Energimätning olika processteg/Utvärdera värmeåtervinning från gråvatten	2025-01-01	2025-12-31
			Sammanställ ekonomi fastigheter och Reningsverk	2025-01-01	2025-12-31

3.2.3.5.4.3 Lägre Miljöpåverkan

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Klara gränsvärden	2019-01-01	2021-12-31	Driftområde Mitt – Klara gräns-/ begränsningsvärden vid Öresundsverket	2023-01-01	2023-12-31
Effektivisering för att nä lägre miljöpåverkan	2023-01-01	2023-12-31	Installation av RTC- styrning på Öresundsverket	2023-01-01	2023-12-31

3.2.3.5.5 Ekonomi

Drift

Investering

Reinvestering

3.2.3.6 Landskrona kommun

3.2.3.6.1 Utöka verksamhetsområdet

Saneringsplan för spillvattensystemet i Landskrona kommun kommer färdigställas under 2021. Här föreslås åtgärder för att minska påverkan av tillskottsvatten på spillvattensystemet.

Bortkoppling av kombinerat ledningsnät i centrala Landskrona kräver initialt ett omfattande, systematiskt och innovativt arbete för att lokalisera de ledningar som i dagsläget avleder spillvatten till det kombinerade ledningssystemet. Därefter behöver möjliga omkopplingar och nya servisledningar detalj- och projektutredas innan omkopplingskrav kan ställas till berörda fastighetsägare. Avslutande åtgärd är att koppla bort den nuvarande kombinerade ledningen från reningsverket och leda dagvattnet till Öresund.

Då mängden tillskottsvatten i samband med nederbörd är betydande i Örja föreslås anslutningskontroll av både privata fastigheter och allmänna ytor som felaktigt kan avleda dagvatten till spillvattenförande ledning.

För att säkerställa att det finns tillräcklig kapacitet i spillvattennätet, främst i samband med att staden expanderar, behöver spillvattenmodeller på delsträckor tas fram kopplade till de stora exploateringsområdena, ex. Karlslund och Örja. Innan detta arbete kan påbörjas behöver pumpstationer inventeras i Landskrona med avseende på styrning och sumpvolymmer etc. Detta medför mätningar av pumpstationer.

En spillvattenmodell har upprättats för överföringsledningen från Svalövs kommun till Lundåkra-verket. Det finns ett behov av ett helhetsgrepp gällande överföringsledningen och tillhörande spillvattennät i Landskrona kommun för att minska risken för källaröversvämningar och bräddningar. Spillvattenmodellen bör innefatta Häljarp/Saxtorp och uppströms liggande områden.

Bräddflödesmätningar behöver installeras på spillvattenledningsnätet för att få koll på om/när bräddning sker i olika punkter på ledningsnätet. Det första steget för att realisera detta är att inventera alla bräddpunkter samt att hitta en lämplig mätteknik för att registrera ev. bräddflöde. Bräddmodellen behöver uppdateras.

3.2.3.6.2 Produktion

Under perioden kommer fortsatt arbete ske med effektivisering av processerna.

Nytt miljötillstånd har tagits anspråk. Kraven i det nya tillståndet kommer att successivt att ökas vilket kräver löpande optimeringar och ombyggnader av reningsverket. Åtgärder som redan pågår och som kommer att slutföras under denna period.

Under affärsplaneperioden planeras bl a för en stor etablering som mest troligt kommer att kräva insatser på det befintliga reningsverket. Under perioden kommer en ny miljötillståndsansökan att lämnas in, detaljprojektering att ske för att slutligen ha en anläggning på plats som kan hantera denna tillkommande belastning. I denna affärsplan har en mycket grovt uppskattad peng för detta tagits upp. Verksamheten planerar att starta sin verksamhet dvs öppna kranen mot reningsverket år 2027.

3.2.3.6.3 Distribution

3.2.3.6.4 Specifika mål

3.2.3.6.4.1 Korrekt och relevant planeringsunderlag

3.2.3.6.4.2 Utveckla bolagets produkter

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Energi- och kemikalie-effektivisering på anläggningar	2023-01-01	2025-12-31	Bättre nyttjande av gasen – Lundåkraverket	2023-01-01	2024-12-31

3.2.3.6.4.3 Lägre Miljöpåverkan

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Klara gränsvärden	2019-01-01	2021-12-31	Driftområde Söder – Klara gräns-/begränsningsvärden vid Lundåkra RV	2023-01-01	2023-12-31
Effektivisering för att nå lägre miljöpåverkan	2023-01-01	2023-12-31	Tankstation för tekniskt vatten på Lundåkraverket	2023-01-01	2023-12-31
			Installation av gasgenarotor på Lundåkraverket	2023-01-01	2023-12-31

3.2.3.6.5 Ekonomi

Drift

Investering

Reinvestering

3.2.3.7 Perstorps kommun

3.2.3.7.1 Utöka verksamhetsområdet

Dokument som saneringsplan för systemet som leder till Perstorps avloppsreningsverk finns för närvarande inte och behöver tas fram som en hjälp till att på ett systematiskt sätt kunna minska mängden tillskottsvatten.

Det kan även vara aktuellt att utreda behovet av en strategi för VA-utbyggnad på landsbygden och prioritera utbyggnaden med tidplan. Beroende på vad utredningen av de eventuella utbyggnadsområdena Bälunge och Ulvs kommer att visa kan det bli aktuellt att utöka verksamhetsområdet.

3.2.3.7.2 Produktion

Under affärsplanperioden kommer fortsatt drift-och underhållsarbete ske. Arbetet med bl a förbättrade reinvesteringsplaner pågår vilket påverkar storleken på investering jämfört med tidigare affärsplan.

3.2.3.7.3 Distribution

3.2.3.7.4 Specifika mål

3.2.3.7.4.1 Korrekt och relevant planeringsunderlag

3.2.3.7.4.2 Utveckla bolagets produkter

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Energi- och kemikalie-effektivisering på anläggningar	2023-01-01	2025-12-31	Energi- och kemikalie-effektivisering – Perstorps RV	2023-01-01	2023-12-31

3.2.3.7.4.3 Lägre Miljöpåverkan

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Klara gränsvärden	2019-01-01	2021-12-31	Driftområde Norr – Klara gräns-/begränsningsvärden vid Perstorps RV	2023-01-01	2023-12-31
Effektivisering för att nå lägre miljöpåverkan	2023-01-01	2023-12-31	Tankstation för tekniskt vatten på Perstorps RV	2024-01-01	2024-12-31
			Installation av RTC-styrning på Perstorps RV	2023-01-01	2023-12-31

3.2.3.7.5 Ekonomi

Drift

Investering

Reinvestering

3.2.3.8 Svalövs kommun

3.2.3.8.1 Utöka verksamhetsområdet

Flödes och kapacitetsmätning ut från Teckomatorp visar på stora mängder tillskottsvatten vilket innebär att omfattande utredningar behöver göras. Teckomatorps invånare lider av ständigt återkommande översvämningar och kommunen har tydligt vilja att bygga ut Teckomatorps samhälle. Utredningarna hittills visar att en grundlig utredning behöver göras för att överhuvudtaget kunna anta något om vad för åtgärder som behöver göras. VA-underlag och teori pekar på en sak, medan fältstudier visar en annan. Både tillskottsvattenkontroll och ledningsinspektion kommer att behövs i stor uträkning. NSVA har lämnat förslag till åtgärder till Samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Saftaledningen tar upp mycket spillvatten från flera olika samhällen. Det är stora mängder tillskottsvatten som pumpas i ledningen och för att kunna hantera de mängderna spillvatten kommer ett stort utjämningsmagasin att behöva byggas någonstans längs Saftaledningen.

I Billeberga har tillskottsvatten hittats på ett par olika ställe i form av överläckage mellan ledningar. I några områden kan renovering och infordring av ledningar vara tillräckligt för att komma till bukt med problemet.

I området kring Trädgårdsvägen kommer saneringsprojekt att krävas då det har identifierats felkopplingar på bland annat stuprör.

3.2.3.8.2 Produktion

Under perioden planeras fortsatt arbete på reningsverken för att säkerställa villkorsefterlevnaden. Något som vi inte helt styr över utan är beroende av att anslutna verksamheter släpper ett behandlat vatten under de utsatta krav så åligger dem.

Svalövs RV har meddelats nytt miljötilstånd något som överklagats då NSVA anser att ställda krav är orimliga. Svalövs RV behöver ett nytt miljötilstånd då dagens belastning är i taket på vad det gamla miljötilståndet medgav. Om överklagandet inte hörsammas så kommer det att krävas stora investeringar i närtid på reningsverket. Utredning pågår och i denna affärsplan har en grovt uppskattad peng för detta lagts in.

Antalet LTA-anläggningarna ökar och det tillkommer drift och underhåll av två nya kommande minireningsverk i Stenestad och Ask.

3.2.3.8.3 Distribution

3.2.3.8.4 Specifika mål

3.2.3.8.4.1 Minskade kostnader för tillskottsvatten

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Saneringsplaner för samtliga avloppsreningsverk	2019-05-17	2024-01-01	Saneringsplan Svalöv Tågarp	2023-01-01	2025-12-31

3.2.3.8.4.2 Lägre Miljöpåverkan

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Klara gränsvärden	2019-01-01	2021-12-31	Driftområde Söder – Klara gräns-/ begränsningsvärden vid Kågeröds RV	2023-01-01	2023-12-31
			Driftområde Söder – Klara gräns-/ begränsningsvärden vid Svalövs RV	2023-01-01	2023-12-31
			Bygga om och till Svalövs RV för att möta kraven i ett nytt miljötilstånd	2023-01-01	2024-12-31
Tillstånd enligt miljöbalken	2019-01-01	2022-12-31	Nytt miljötilstånd för Kågeröds RV	2023-01-01	2023-12-31
Effektivisering för att nå lägre miljöpåverkan	2023-01-01	2023-12-31	Tankstation för tekniskt vatten på Svalövs RV	2024-01-01	2024-12-31
			Tankstation för tekniskt vatten på Kågeröds RV och Röstånga RV	2025-01-01	2025-12-31

3.2.3.8.5 Ekonomi

Drift

Investering

Reinvestering

3.2.3.9 Åstorps kommun

3.2.3.9.1 Utöka verksamhetsområdet

Omfattningen av de konstaterade kapacitetsbristerna i spillvattensystemen behöver utredas vidare för att lokalisera inom vilka delområden bristerna är störst och när i förhållande till planerade utbyggnader som bristerna uppstår. Även lämpliga åtgärdsförslag vilket kan vara, men inte är begränsat till, uppdimensionering av befintliga ledningar och nya överföringsledningar behöver tas fram. Ett sådant arbetet involverar, förutom översiktliga utredningar där olika strategiska dokument och modeller över ledningsnäten samkörs, även detaljprojektering av lämpliga åtgärder och projektutredningar. En modell med hjälp för beslutsstöd ska installeras i kommunen.

I gällande saneringsplan för spillvattensystemet föreslås relining av den så kallade Humlebäcksledningen. Detta arbete bedöms vara omfattande då antalet tillgängliga brunnar är begränsat i kombination med att arbetet kräver att spillvatten pumpas för berörda ledningssträckor.

Då det är oklart hur omkopplingskrav utifrån tidigare utförda anslutningskontroller har hanterats finns behov av en uppföljande anslutningskontroll av de fastigheter som genom åren konstaterats avledda dagvatten till spillvattenförande ledning.

Planerad bebyggelse nära reningsverket i Nyvång (området Skönbäck) kommer med stor sannolikhet att medföra både ökat utrednings – och investeringsbehov på befintligt reningsverk och närliggande ledningsnät för tex minska luktpåvekran i området.

3.2.3.9.2 Produktion

I skrivande stund har inga beslut meddelats i frågan om det gemensamma reningsverket Ekevång. Beslut om fortsättning kommer med stor säkerhet i en snar framtid vilket innebär att vid ingången av år 2023 så har vi ett inriktningsbeslut dvs ett beslut på om vi ska arbeta vidare mot ett gemensamt reningsverk eller om vi ska fortsätta att driva reningsverken i Bjuv och Åstorp var för sig.

Ett beslut oavsett inriktning kommer att innebära stora förändringar i behovet av ny- och reinvesteringar. Ny- och reinvesteringarna på Nyvångs RV begränsas idag i största möjliga mån så att endast akutåtgärder genomförs. Detta går under en kortare period men är ingen hållbar lösning på sikt.

Eventuell detaljprojekteringen av Ekevång förutsätter att tillstånd meddelats av Lst samt att kommunerna Bjuv och Åstorp beslutar om att gå vidare med projektet. Om beslut tas om att gå vidare med byggnation av ett gemensamt reningsverk, Ekevång kommer investeringar att krävas år perioden. I denna AP tas ej höjd för ev kostnader för byggnationen av det gemensamma reningsverket. Investeringsmedel för detaljprojekteringen av ett gemensamt reningsverk tas ej heller upp i denna affärsplan. Frågan kommer att lyftas för separat beslut.

Driftkostnaden för Kvidinge RV är idag oerhört svårbedömd. Detta då anläggningen är i dåligt skick där risken för haverier är stor. Målet är en nedläggning av reningsverket och överföring mot Nyvångsverket. Beslut om framtid väntas under år 2022 dock är detta beroende av hur det nu överklagade miljötillståndet för Ekevång hanteras.

- 3.2.3.9.3 Distribution
- 3.2.3.9.4 Specifika mål
 - 3.2.3.9.4.1 Korrekt och relevant planeringsunderlag
 - 3.2.3.9.4.2 Minskade kostnader för tillskottsvatten

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Saneringsplaner för samtliga avloppsreningsverk	2019-05-17	2024-01-01	Saneringsplan Åstorp Nyvång	2023-01-01	2023-12-31
			Saneringsplan Åstorp Kvidinge	2023-01-01	2023-12-31

3.2.3.9.4.3 Lägre Miljöpåverkan

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Klara gränsvärden	2019-01-01	2021-12-31	Driftområde Söder – Klara gräns-/begränsningsvärden vid Nyvångs RV	2023-01-01	2023-12-31

3.2.3.9.5 Ekonomi

Drift

Investering

Reinvestering

3.2.3.10 ÖrkeUjunga kommun

3.2.3.10.1 Utöka verksamhetsområdet

Önskemål finns om att arbeta mer aktivt med fokus på tillskottsvatten i kommunen.

Strategiska dokument som t.ex. landsbygdsstrategi och saneringsplaner behöver antingen tas fram eller uppdateras, men finns inte med inom affärsplanperioden.

3.2.3.10.2 Produktion

Under affärsplanperioden kommer fortsatt drift-och underhållsarbete ske. Arbetet med bl a förbättrade reinvesteringsplaner pågår vilket påverkar storleken på investering jämfört med tidigare affärsplan.

När NSVA tog över driftansvaret så diskuterades det om reningsverket var för litet, låg på fel plats etc. Under perioden kommer utredning att ske om ÖrkeUjunga RV framtid.

Vidare planeras en ansökan om ett nytt miljötillstånd för ÖrkeUjunga RV att lämnas in.

3.2.3.10.3 Distribution

3.2.3.10.4 Specifika mål

3.2.3.10.4.1 Utveckla bolagets produkter

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Energi- och kemikalie-effektivisering på anläggningar	2023-01-01	2025-12-31	Fosfatanalysator – ÖrkeUjunga RV	2023-01-01	2023-12-31
			Gasgenerator ÖrkeUjunga RV Del 1 (Utredning)	2023-01-01	2023-12-31

3.2.3.10.4.2 Lägre Miljöpåverkan

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Klara gränsvärden	2019-01-01	2021-12-31	Driftområde Norr – Klara gräns-/begränsningsvärden vid ÖrkeUjunga RV	2023-01-01	2023-12-31
Effektivisering för att nå lägre miljöpåverkan	2023-01-01	2023-12-31	Tankstation för tekniskt vatten på reningsverken i ÖrkeUjunga	2025-01-01	2025-12-31
			Installation av gasgenerator på ÖrkeUjunga RV	2023-01-01	2023-12-31
			Installation av RTC-styrning på ÖrkeUjunga RV	2023-01-01	2023-12-31

Drift**Investering****Reinvestering****3.2.4 Omhändertata dagvatten**

3.2.4.1 Nulägesanalys

Kvalité

Frågan om kvalitetskrav på dagvattnet är högaktuell hos myndigheten. Det diskuteras bl a om att det ska finnas egenkontrollprogram för dagvattnet. Utsläpp till dagvattnet sker av hushåll, gator och verksamheter. NSVA ska givetvis ta sin del men frågan om kvalité berör kommuner (gata), tillsynsmyndigheter (verksamheter) och NSVA (VA). VA är ingen utsläppskälla och trots att ansvarsfördelning ska vara klar tenderar ansvaret läggas felaktigt enbart på VA. Idag har NSVA högst begränsade resurser för att arbeta med ev krav på dagvattenkvalitén. I denna affärsplan lyfts vidare inga ytterligare resurser för detta arbete.

Skötsel av dagvattenmagasin och diken är något som har hamnat mer i blickfånget från flera håll. Kommunernas park- men även miljöförvaltningar samt allmänheten har visat intresse för hur de sköts men även för hur dagvattenhanteringen kan utvecklas ur andra perspektiv. Primärt har NSVA ett funktionsperspektiv där målen med dagvattenhanteringen är att rena dagvatten samt att minimera risken för översvämningar och skador kopplat till det. Biologiska, limnologiska, rekreation och gestaltning är andra perspektiv som kommunerna lyfter fram i dialogen om dagvatten. I Affärsplanen för 2023-2025 tas höjd för ökade kostnader upp avseende muddring och deponi. Bland annat ska en intervallplan för muddring av dammar tas fram under 2022 och som ska utgöra grund för kommande affärsplaner.

KOMMUN	ANTAL DAGVATTENMAGASIN (ST)	LEDNINGSLÄNGD (KM) DAGVATTEN
Bjuv	9	142
Båstad	20	186
Helsingborg	125	877
Landskrona	52	235
Perstorp	2	76
Svalöv	13	110
Åstorp	13	158
Örkelljunga	10	119
TOTALT	244	1902

3.2.4.2 Gemensamma mål för alla kommuner

VISION

STRATEGISKA MÅL	EFFEKT MÅL
Uppfylla dimensioneringskrav	Hantera framtida regn och skyfall
Redo för framtida utmaningar	Korrekt och relevant planeringsunderlag Hantera framtida regn och skyfall
Långsiktig hållbarhet	Självfinansiering

AFFÄRSIDÉ

STRATEGISKA MÅL	EFFEKT MÅL
Kostnadseffektivitet	Minskade kostnader för övertid Korrekta underlag och koll på läget
Leverera efterfrågade produkter	Utveckla bolagets produkter Verksamhets IT
Uppfylla servicelöften	Kortare ledtider

EFFEKT MÅL	OPERATIVA MÅL	STATUS	STARTDATUM	SLUTDATUM
Hantera framtida regn och skyfall	Dagvattenmodeller	Pågående – inom tidsram 	2019-01-01	2026-12-31
Hantera framtida regn och skyfall	Dagvattenplaner	Pågående – risk för avvikelser 	2019-05-17	2025-12-31

3.2.4.3 Bjuvs kommun

3.2.4.3.1 Utöka verksamhetsområdet

Dagvattenmodell och skyfallskartering är under framtagande för Bjuvs kommun, där fokus läggs på att kapacitetsbedöma ledningsnätet. Vid planering av re- och nyinvesteringar ska resultatet från dessa beaktas.

Vid exploateringsprojekt tas hänsyn till ledningsnätets möjlighet att ta emot dagvatten samt mottagande recipient, och fördröjningskrav utefter förutsättningar ställs. Bl.a. utsläpp som sker till mer stadsnära recipienter, så som Boserupsbäcken, och som ställt till stora bekymmer vid större regn bör prioriteras högt.

Kommunen och NSVA har sedan översvämningarna i juni 2016 arbetat aktivt tillsammans för att minska översvämningens risk i samhället vid stora regn.

- 3.2.4.3.2 Produktion
- 3.2.4.3.3 Distribution
- 3.2.4.3.4 Specifika mål
 - 3.2.4.3.4.1 Hantera framtida regn och skyfall

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Dagvattenmodeller	2019-01-01	2026-12-31	Dagvattenmodell Bjuv	2020-01-01	2022-06-30

- 3.2.4.3.5 Ekonomi

Drift

Investering

Reinvestering

- 3.2.4.4 Båstad kommun
 - 3.2.4.4.1 Utöka verksamhetsområdet

Dagvattenpolicy och dagvattenplan finns framtaget för Båstads kommun.

Problem med ökande havsnivåer hanteras inte i dagvattenplanen utan det arbetet hänvisas till kommunen att initiera. NSVA kommer dock att avsätta resurser för att kartlägga utsatta anläggningar och planera för att långsiktigt skydda dessa mot en förhöjd havsnivå. Arbetet kommer att bli avsevärt mer konkret och långsiktigt hållbart om det genomförs med övriga berörda i kommunen. På grund av Båstads kommuns havsnära läge finns erosionsproblem längs kuststräckorna vilket påverkar dagvattenledningar och utlopp.

I centrala Förslöv finns stora områden där verksamhetsområde för dagvattenledningar saknas. De områdena sammanfaller med de där det enligt den upprättade spillvattenmodellen är störst andel tillskottsvatten. Att bygga ut dagvatten till de områdena är en viktig del i att minska mängden tillskottsvatten i spillvattennätet.

- 3.2.4.4.2 Produktion
- 3.2.4.4.3 Distribution
- 3.2.4.4.4 Specifika mål
 - 3.2.4.4.4.1 Hantera framtida regn och skyfall

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Dagvattenmodeller	2019-01-01	2026-12-31	Dagvattenmodell Båstad	2025-01-01	2026-12-31

- 3.2.4.4.5 Ekonomi

Drift

Investering

Reinvestering

- 3.2.4.5 Helsingborgs kommun
 - 3.2.4.5.1 Utöka verskamhetsområdet

Det finns nyligen framtagna dagvattenmodeller och skyfallskarteringar för tätorterna utanför Helsingborg samt något äldre för centralorten. Med dagvattenmodellerna som grund har en kapacitetsbedömning av dagvattenledningsnätet gjorts. Vid planering av re- och ny-investeringar ska kombinationen av kapacitetsbedömningarna samt konsekvenser från skyfallskarteringen beaktas. De områden där vi har kapacitetsbrist i befintligt ledningsnät i kombination med att marköversvämmning får stora konsekvenser ska prioriteras.

Det finns en projektgrupp för klimatanpassning med representanter från NSVA och stadsbyggnadsförvaltningen. Inom projektet ska en handlingsplan för klimatåtgärder tas fram för att effektivisera arbetet med klimatanpassningen. Även här kommer dagvattenmodellerna och skyfallskarteringen vara ett bra underlag.

- 3.2.4.5.2 Produktion

Sedan ett par år tillbaka har NSVA arbetat med sediment i Knähaken. Knähaken är en liten hamn som slammat igen av sediment från en dagvattenledning (se bild nedan)

Tidigare mynnade dagvattenröret utanför hamnen men för många år sedan drogs denna om och dagvatten släpps nu direkt i småbåtshamnen.

Utredning har genomförts som visar att sedimentet förorenats av verksamheter uppströms och av hamnverksamhet. Hamnen kommer att behöva muddras och sedimentet måste omhändertas. Kostnaden för detta dvs VAs andel i detta är inte upptaget i denna affärsplan utan måste hanteras genom ett separat beslut.

3.2.4.5.3 Distribution

3.2.4.5.4 Specifika mål

3.2.4.5.4.1 Hantera framtida regn och skyfall

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Dagvattenplaner	2019-05-17	2025-12-31	Dagvattenplan Helsingborg	2020-01-01	2022-12-31

3.2.4.5.5 Ekonomi

Drift

Investering

Reinvestering

3.2.4.6 Landskrona kommun

3.2.4.6.1 Utöka verksamhetsområdet

En kapacitetsbedömning av dagvattennätet behöver utföras och åtgärdsförslag behöver tas fram. Utpekade utredningsområden i Landskrona är Öster, Örja villaområde och Sandvången. Öster pekas ut som framtida riskområde i utredning av DHI. Möjligheten att använda kommunala grönytor som översvämningssytor behöver utredas av NSVA och kommunen tillsammans.

Örjadikets kapacitet att ta emot befintlig och planerad dagvattenavrinning behöver utredas och ansvarsfrågor gällande Örjadiket behöver fastställas en gång för alla. Eventuella åtgärdsförslag behöver tas fram, med fokus på kapacitetsökning och rensning. Örjadiket står i kontakt med havet, vilket innebär att påkopplade områden uppströms är känsliga för framtida höga havsnivåer och klimatförändringar.

Samtliga av Landskronas dagvattenutlopp behöver besiktigas och utredas grundligt. Bland annat pekas Häljarp ut som problemområde. Dagvattenutloppen behöver dämningssäkras för stigande havsnivåer och detta bör samordnas med Landskronas arbetsgrupp för klimatanpassningsåtgärder. Vattenförvaltningens nästa cykel 2021-2027 kommer troligen innebära en ökad insats gällande uppströmsarbete för bättre vattenkvalité. Samordning mellan stadens olika förvaltningar krävs för att uppnå mål om att förbättra våra recipienters vattenkvalitet.

Varvsuddens kommunala dagvattennät behöver inventeras med avseende på vilka serviser som används och vilket vatten som är påkopplat. Där TV-inspektioner är möjliga ska de genomföras. Det finns högst troligen förorenat sediment i det kommunala ledningsnätet, vilket innebär stora kostnader för hantering av förorenade massor.

3.2.4.6.2 Produktion

Det finns ledningssträckor som innehåller förorenat sediment. Spolningar för att t ex öka kapaciteten i ledningsnätet måste hanteras med försiktighet så att föroreningar inte sprids.

I denna affärsplan finns inga medel upptagna för hantering av större mängder förorenade sediment. Dessa åtgärder kräver separata beslut och medel.

3.2.4.6.3 Distribution

I och under varvsområdet finns stora dagvattenledningar (1400 och 2000) till vilka en betydande del av ledningarna som avvattnar varvsområdet men även från ett område norr om Östergatan, är kopplade. Dessa ledningar står i direkt kontakt med havet och påverkas av havets vattennivå och flöden vilket i kombination med avvattningen av områdena har resulterat i att de efter många år, till en viss del är fyllda med sediment. I ett första skede får resurser för att utreda hur detta ska hanteras tillsättas. Utredningens resultat får sedermera visa om det behövs avsättas ytterligare resurser för att hantera sedimenten.

3.2.4.6.4 Specifika mål

3.2.4.6.4.1 Hantera framtida regn och skyfall

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Dagvattenmodeller	2019-01-01	2026-12-31	Dagvattenmodell Landskrona	2020-01-01	2022-06-30

3.2.4.6.4.2 Hantera framtida regn och skyfall

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Dagvattenplaner	2019-05-17	2025-12-31	Dagvattenplan Landskrona	2023-12-31	2024-12-31

3.2.4.6.5 Ekonomi

Drift

Investering

Reinvestering

3.2.4.7 Perstorps kommun

3.2.4.7.1 Utöka verksamhetsområdet

I samband med exploateringsprojekt kommer behovet av och möjligheten till fördröjning och rening av dagvatten att beaktas.

Arbets sättet blir tydligare när dagvattenpolicy och dagvattenplan finns framtagna. Dagvattenpolicyen kommer att beskriva vilka grundprinciper som gäller för att skapa långsiktigt hållbara dagvatten-system. Dagvattenplanen kommer att innehålla nulägesbeskrivning och åtgärdsplan. Inget av dessa strategiska dokument eller en dagvattenmodell finns med under affärsplaneperioden.

3.2.4.7.2 Produktion

3.2.4.7.3 Distribution

3.2.4.7.4 Specifika mål

3.2.4.7.4.1 Hantera framtida regn och skyfall

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Dagvattenplaner	2019-05-17	2025-12-31			

3.2.4.7.5 Ekonomi

Drift

Investering

Reinvestering

3.2.4.8 Svalövs kommun

3.2.4.8.1 Utöka verksamhetsområdet

Översvämningsproblematiken är något som i många fall inte löses enbart av VA-kollektivet, utan är ett samarbete mellan kommunens olika förvaltningar. Dagvattenplanen föreslår åtgärder som har baserats på identifiering av område där det behövs eller skulle kunna anordnas fördröjningsanläggningar, men förslagen är inte utredda i sin helhet och det kommer vid varje projekt och utredningstillfälle behöva beaktas om åtgärdsförslaget är lämpligt i den omfattning eller med den metod som föreslås.

I Billeberga rinner dagvatten ut i Braån och stundtals översvämmas områden längs ån. För att avlasta Braån behöver fler fördröjningsåtgärder genomföras. Svalövs kommun äger stor del mark längs Braån och är således en viktig aktör och delägare i ”Braåns vattenavledningsföretag”. Då vattendraget är viktigt för dagvattenhanteringen i området behöver initiativ tas för att utreda vad som behöver och kan göras för att säkerställa vattendragets funktion.

En dagvattenmodell kommer tas fram under affärsplaneperioden och dagvattenplanen kommer uppdateras.

3.2.4.8.2 Produktion

3.2.4.8.3 Distribution

3.2.4.8.4 Specifika mål

3.2.4.8.4.1 Hantera framtida regn och skyfall

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Dagvattenmodeller	2019-01-01	2026-12-31	Dagvattenmodell Svalöv	2024-12-31	2026-12-31

3.2.4.8.5 Ekonomi

Drift

Investering

Reinvestering

3.2.4.9 Åstorps kommun

3.2.4.9.1 Utöka verksamhetsområdet

NSVA är behjälpliga när det gäller både arbetet kring hög grundvattennivå i Hyllinge och det pågående arbete med att överta dagvattenledningar inom dikningsföretaget ”Åstorp-Vrams Gunnarstorps dikningsföretag 1945” i södra industriområdet. Dock är det Åstorps kommun som bär huvudansvaret i båda projekten och det är oklart hur arbetet planeras att fortlöpa de närmsta åren.

Konsekvenserna av ett eventuellt övertagande av dagvattenledningar i södra industriområdet innebär betydande utmaningar både driftsmässigt och säkerhetsmässigt då ledningarna är stora och placerade under befintliga industribyggnader. Detta i kombination med att ledningarnas status är okända medför att tillgängligheten till ledningssystemet måste säkerställas och dess status utredas.

Detta innebär bland annat att inmätning, TV-inspektion av ledningar samt översyn av behovet av ledningsservitut kommer att vara nödvändigt.

För att förbättra vattenkvaliteten (minska grumligheten) i Humlebäcken undersöker miljökontoret i Åstorps kommun möjligheter och behoven av fördröjning av dagvatten från redan befintliga dagvattenutlopp i främst Kvidinge. Ett eventuellt krav på fördröjning av dagvatten förväntas ställas till VA-huvudmannen alternativt berört dikningsföretag. I förlängningen medför ett sådant krav övergripande utredningar, projektutredningar samt detaljprojekteringar av möjliga lösningar.

En dagvattenmodell som visar eventuell kapacitetsbrist i befintliga ledningsnät samt i framtiden erforderliga dimensioner planeras att färdigställas under 2023. Resultatet av dagvattenmodellen behöver samköras med modeller för övriga ledningsslag samt planerade exploateringar för att ett helhetsgrepp tas över samtliga ledningsnät.

- 3.2.4.9.2 Produktion
- 3.2.4.9.3 Distribution
- 3.2.4.9.4 Specifika mål
 - 3.2.4.9.4.1 Hantera framtida regn och skyfall

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Dagvattenmodeller	2019-01-01	2026-12-31	Dagvattenmodell Åstorp	2021-01-01	2023-12-31

3.2.4.9.4.2 Hantera framtida regn och skyfall

OPERATIVA MÅL	START-DATUM	SLUTDATUM	DELMÅL	START-DATUM	SLUTDATUM
Dagvattenplaner	2019-05-17	2025-12-31	Dagvattenplan Åstorp	2023-01-01	2023-12-31

3.2.4.9.5 Ekonomi

Drift

Investering

Reinvestering

3.2.4.10 Örskelljunga kommun

3.2.4.10.1 Utöka verksamhetsområdet

I samband med exploateringsprojekt kommer behovet av och möjligheten till fördröjning och rening av dagvatten att beaktas.

Arbets sättet blir tydligare när dagvattenpolicy och dagvattenplan finns framtagna. Dagvattenpolicyen kommer att beskriva vilka grundprinciper som gäller för att skapa långsiktigt hållbara dagvatten-system. Dagvattenplanen kommer att innehålla nulägesbeskrivning och åtgärdsplan. Inget av dessa strategiska dokument eller någon dagvattenmodell finns med under affärsplaneperioden.

- 3.2.4.10.2 Produktion
- 3.2.4.10.3 Distribution
- 3.2.4.10.4 Specifika mål
- 3.2.4.10.5 Ekonomi

Drift

Investering

Reinvestering

3.2.5 Kund

3.2.5.1 Nulägesanalys

NSVA ger 275 000 kommuninvånare kundservice via avdelningen Kundnära tjänster. Avdelningen innefattar växel/reception, kundservice, fakturaservice, kommunikation och mätarservice. I dagsläget hanteras faktureringen för ca 45 000 kunder i 7 av våra 8 ägarkommuner. En av kommuner har valt att hantera faktureringen av VA-kunder själva. Vi skickar årligen ut fler än 230 000 fakturor, påminnelser och krav. Andelen elektroniska fakturor ökar och idag är andelen elektroniska fakturor 49,7 procent.

Vi strävar efter att ge kunderna i alla våra ägarkommuner tillgång till samma tjänster och service. Driftinformation och kriskommunikation levereras dygnet runt. Främsta kanaler för detta är nsva.se, sms och sociala medier. Vid utökade behov finns även möjlighet att använda Viktigt Meddelande till Allmänheten (VMA). En viktig strävan i vårt dagliga arbete är att uppfylla våra servicelöften. Detta följer vi upp varje månad genom olika mål- och nyckeltal. Syftet med detta är även att hitta förbättringar och utveckla vårt arbetssätt.

Det sker ett fortsatt arbete med digitalisering och automatisering för att bland annat ge snabba och korrekta besked till kunderna samt kunna korta ledtiderna mellan inkomna ärenden till åtgärd. Eftersom kundservice både är en funktion och ett förhållningssätt arbetar hela NSVA aktivt med fokus på våra kunder, produkter och service. Förutom att hålla vad vi lovar och göra det vi säger vill vi att kunderna ska känna sig väl bemötta av vår personal. Vi strävar efter att alltid vara vänliga, rättvisa, förklarande och tydliga.

3.2.5.2 Gemensamma mål

VISION

STRATEGISKA MÅL	EFFEKTMÅL
Långsiktig hållbarhet	Självfinansiering

AFFÄRSIDÉ

STRATEGISKA MÅL	EFFEKTMÅL
Uppfylla servicelöften	Kortare ledtider
Professionellt bemötande	Nöjda kunder
Proaktiv kommunikation	Kunder har koll

Våra övergripande målsättningar är att:

- Kunderna ska ha hitta och ha tillgång till den information de behöver
- Kunderna ska enkelt kunna utföra de vanligaste ärendena på nsva.se
- Kunderna ska kunna följa sitt ärende under handläggning
- Utveckla vårt arbetssätt genom automatisering och digitalisering
- Minska sårbarheten vid hög arbetsbelastning, sjukdom eller semester
- Öka kunskapen kring att vara ”vattensmart” och ”spola rätt” i syfte att förändra beteenden

3.2.5.3 Mätarbyte och kontroll av vattenmätare

3.2.5.3.1 Specifikt nuläge

I våra ägarkommuner ansvarar NSVA för att vattenmätare sätts upp vid nya anläggningar, byts ut och kontrolleras enligt gällande revisionsdatum samt tas ner när anläggningen upphör.

Vattenmätare får sitta uppe olika länge beroende på storlek och kvalitet. En vanlig villamätare tas ner och kontrolleras ungefär vart 10:e år. I en kommersiell verksamhet med en större mätare gäller 5 år. Utesittningstiden beror på kontrollresultaten och revideras varje år. Kontrollresultaten påverkas i sin tur av vattnets kvalitet och mätarens fabrikat.

Vi bedömer kundernas mätarplats enhetligt i alla kommuner och efter gällande regelverk. Ett mobilt arbetsordersystem för mätarbyten och mätarärenden används i alla ägarkommuner. Det gör att vi kan planera och avisera arbetet effektivare med kortare ledtider och mindre manuellt arbete. Genom att kunderna själva kan boka om det planerade mätarbytet via nsva.se får vi färre förgävesbesök. Dagen innan mätarbytet får kunden även en påminnelse via sms, vilket ytterligare minskar andelen förgävesbesök.

På grund av Coronapandemin har planerade mätarbyten hos privatpersoner under 2021 inte kunnat genomföras under större delen av året.

ANTAL MÄTARBYTEN

KOMMUN	2023	2024	2025
Bjuv	764	447	462
Båstad	3	109	76
Helsingborg	1 273	2 098	4 135
Landskrona	770	720	663
Perstorp	200	305	170
Svalöv	384	289	287
Åstorp	550	348	347
Örkelljunga	295	422	242
TOTALT	4 239	4 738	6 382

3.2.5.3.2 Specifikt uppdrag

Vi kommer arbeta vidare med att effektivisera arbetsprocessen genom automatisering och digitalisering. En backlogg i form av mätare som suttit ut i 10 år eller mer kommer att arbetas bort och nya smarta vattenmätare kommer att succesivt sättas in i alla ägarkommuner, istället för de traditionella mätarna.

3.2.5.3.3 Specifika mål

3.2.5.4 Fakturaservice

3.2.5.4.1 Specifikt nuläge

Till Fakturaservice vänder sig kunderna med frågor kring fakturan. Via nsva.se kan kunderna lämna mätarställning och skriva en kommentar om mätarställningen är utanför kontrollvärdena.

Att erbjuda tjänster med hög tillgänglighet för kunderna är viktigt. Idag kan kunderna till exempel välja hur de vill ta emot sin faktura, hur de vill bli aviserade och hur de lämnar sina avläsningar.

NSVA erbjuder elektroniska fakturor i form av e-postfaktura, e-faktura samt Svefaktura till företag. Nästan hälften av våra kunder väljer detta alternativ (47,5%).

3.2.5.4.2 Specifikt uppdrag

Vi ska fortsätta förbättra de interna rutinerna och processerna genom digitalisering och automatisering. Att ytterligare öka andelen elektroniska fakturor är viktigt, både kostnads- och miljömässigt.

3.2.5.4.3 Specifika mål

3.2.5.5 Kundservice

3.2.5.5.1 Specifikt nuläge

Kundservice och växel med reception är kundens första kontakt med NSVA, oavsett om kunden ringer eller besöker huvudkontoret i Helsingborg.

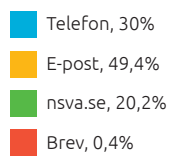
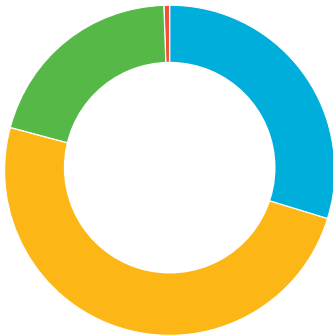
Kundservice sköter alla inkommande samtal, besvarar frågor och skickar samtal vidare när det behövs. Telefonnummer 010-490 97 00 är bemannat dygnet runt. Efter kontorstid tar jouren på Örby hand om akuta ärenden.

För att kunna följa upp och mäta kundnöjdhet registreras alla ärenden i ärendehanteringssystemet Lime. Genom systemet samlas information på ett ställe och vid behov kan ärenden flyttas mellan olika avdelningar. I dag behandlas 90 procent av de inkommande samtalen av kundservicefunktionen utan att behöva kopplas vidare.

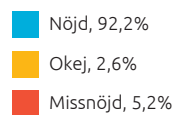
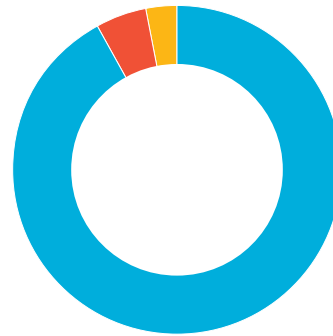
Nästan hälften av alla ärenden som vi får in till kundservice kommer via mejl, knappt en tredjedel via telefon och resten får vi från nsva.se.

Kundservice sköter även information till kunder som berörs av planerade eller akuta driftstörningar, bland annat genom brev, vykort och SMS.

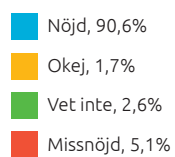
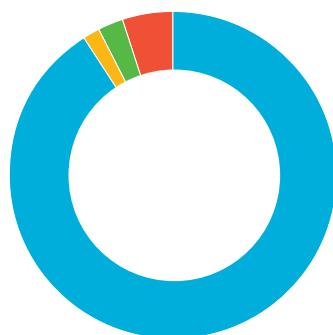
ÄRENDEINKOMMET VIA

HUR NÖJD ÄR DU MED VÅRT SÄTT ATT KOMMUNICERA MED DIG I DITT ÄRENDE?

HUR NÖJD ÄR DU MED VÅRT BEMÖTANDE NÄR DU FRAMFÖR DITT ÄRENDE?

3.2.5.5.2 Specifikt uppdrag

Målet är att kunderna i högre utsträckning ska få svar på sina frågor och kunna utföra sina ärenden själva, när det passar dem. Utveckling av nsva.se med fler självservicefunktioner, möjligheter med och behovet av en chattbot, BanikID-inloggning, undersökning av ett nytt sms-system, möjlighet till digital brevlåda samt en allmän förbättring av kundprocesserna och en analys av kundens olika resor genom NSVA finns i uppdraget.

3.2.5.5.3 Specifika mål

3.2.5.6 Kommunikation

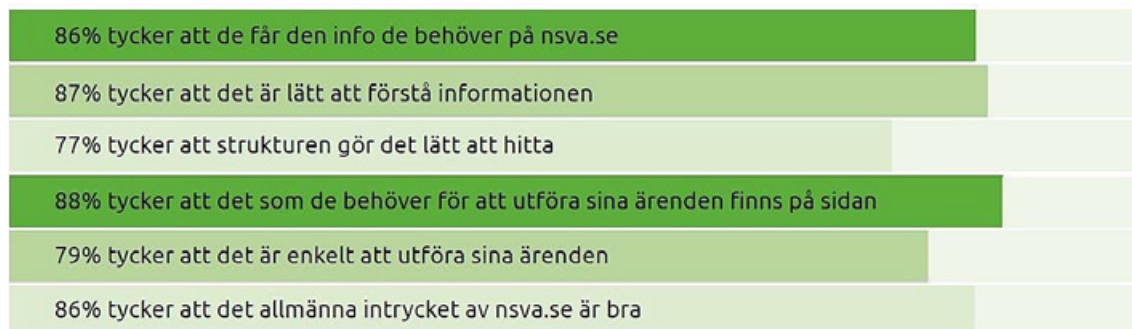
3.2.5.6.1 Specifikt nuläge

Kommunikation är en företagsövergripande stödfunktion som hjälper alla avdelningar att formulera sin kommunikation internt och externt.

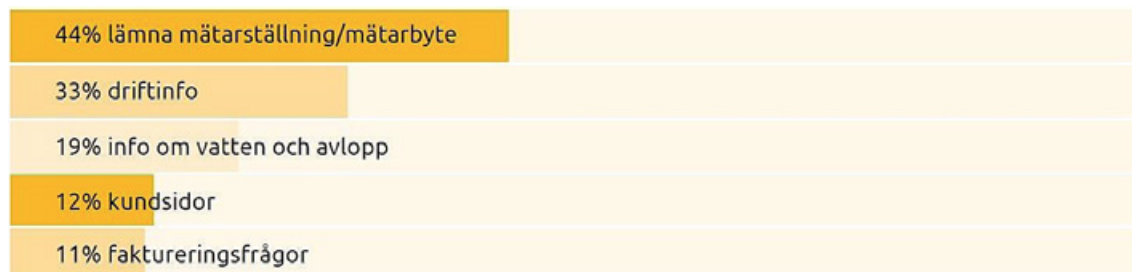
Det sker en ständig teknikutveckling med appar och skräddarsydda individanpassade lösningar. Smarta telefoner har gjort oss vana vid att ha omedelbar tillgång till allt. Sociala mediers algoritmer som vant oss vid att vi kan få rekommenderade lösningar och förslag direkt levererade till oss gör att både intern och extern kommunikationen blir komplex samtidigt som den kräver resurser.

Eftersom det finns stora kunskapsluckor bland invånare och fastighetsägare krävs det kunskaps-höjande och beteendeförändrande kommunikation. Det gäller både skötsel och uppförande kring vatten och avlopp. Denna typ av kommunikation kommer mer och mer att behöva ske samordnat tillsammans med ägarkommuner, branschorganisationer och andra VA-bolag.

KUNDERNAS OMDÖME OM NSVA.SE

DE FEM MEST SÖKTA SIDORNA PÅ NSVA.SE

3.2.5.6.2 Specifikt uppdrag

Kommunikationsenheten ansvarar för både intern och extern kommunikation, allt ifrån intranät och extern webbplats till pressmeddelanden, produktion av broschyrer och annonser, samt beställning av profilmaterial. Vi fungerar även som strategiskt stöd i olika former av kommunikationsfrågor, ansvarar för den grafiska profilen och även NSVAs medverkan i sociala medier.

Mycket av kommunikationsarbetet kretsar kring beteendeförändrande aktiviteter och kampanjer som att använda vatten sparsamt, vad får spolats ner i toaletten, och tvätta bilen på macken i stället för på uppfarten. Kommunikation är en viktig del vid krishantering och som stöd till kommunernas kommunikationsenheter kring detta.

Via nsva.se ska information och tjänster göra det enkelt för kunden att hantera sina VA-ärenden när det passar dem.

3.2.5.6.3 Specifika mål

Rent vatten. Ett jobb för livet.

